

S A D R Ž A J

Gradsko vijeće

1. Odluka o izmjenama i dopunama Proračuna Grada Makarske za 2006. godinu 175

Gradsko poglavarstvo

1. Plan upravljanja pomorskim dobrom na području Grada Makarske	218
2. Pravilnik za provedbu Odluke o autotaksi prijevozu	220
3. Zaključak o poslovnoj suradnji na emitiranju TV programa pod pokroviteljstvom i ostalih televizijskih usluga sa Televizijom Jadran d.o.o.	222
4. Zaključak o stavljanju izvan snage zaključka o novčanoj naknadi zbog zbrinjavanja komunalnog otpada na području Grada Makarske	222
5. Zaključak o kriteriju i uvjetima kreditiranja studenata s područja Grada Makarske za akademsku godinu 2006./2007.	223
6. Rješenje o razrješenju i imenovanju zamjenika voditelja Povjerenstva za pripremu i provedbu nabave za Grad Makarsku	224
7. Zaključak o prodaji gradevinskog zemljišta u vlasništvu Grada Makarske	224
8. Plan kapitalnih ulaganja i investicijskog održavanja u osnovnom školstvu Grada Makarske u 2006. godini	225

GLASNIK
Grada
MAKARSKE

GLASNIK

Grada

MAKARSKE

s l u ž b e n o g l a s i l o G r a d a M A K A R S K E

Godišnja pretplata 400,00 kuna
doznačuje se na Žiro račun broj:
2390001-1824900000 - HPB d.d. Zagreb

GODINA XIII BROJ 8
Makarska, 14. studenog 2006.

Telefon: 611-334
Telefax: 612-046
List izlazi po potrebi

Na temelju članka 24. Zakona o prostornom uredenju ("Narodne novine", broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), mišljenja Županijskog zavoda za prostorno uredenje, Klasa: 350-01/05-01/00146 od 9. prosinca 2005.; mišljenja Državne uprave za zaštitu i spašavanje, područnog ureda Split, Klasa: 350-05/05-01/21 od 13. prosinca 2005.; suglasnosti Ureda državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji, Službe za prostorno uredenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko pravne poslove, Klasa: 350-02/05-01/00698/RBS od 23. prosinca 2005.; prethodne suglasnosti Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu prirode, Klasa: 612-07/05-49/518 od 20. siječnja 2006.; mišljenja HEP - Operatora distribucijskog sustava d.o.o., DP "Elektrodalmacija" Split, Pogon Makarska, Br: 40/13/05/28/2006 od 23. siječnja 2006.; mišljenja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Klasa: 350-02/06-01/34 od 7. srpnja 2006.; suglasnosti Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu, Klasa: 612-08/99-05/43 od 3. kolovoza 2006.; prethodnog mišljenja Hrvatskih voda, Vodnogospodarskog odjela za vodno područje dalmatinskih slivova Split, Klasa: 310-01/06-01/91 od 3. kolovoza 2006.; suglasnosti Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitiča, Uprave za sigurnost plovidbe i zaštitu mora, Lučke kapetanije Split, Klasa: 350-05/06-01/09 od 16. kolovoza 2006., suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uredenja i graditeljstva, Uprave za prostorno uredenje, Klasa: 350-02/06-04/0159 od 31. kolovoza 2006. te Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Makarske (GGM, broj 1/99, 1/03), Gradsko vijeće Grada Makarske na 13. sjednici održanoj 7. listopada 2006. godine donijelo je

O D L U K U
o donošenju Prostornog plana uredenja Grada Makarske

I. OPCJE ODREDBE

Članak 1.

(1) Donosi se Prostorni plan uredenja Grada Makarske (u dalnjem tekstu: Prostorni plan) kojeg je izradio Zavod za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu pri Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Članak 2.

(1) Planom se u skladu sa Strategijom i Programom razvoja Republike Hrvatske, Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije i Uredbom o uredenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora utvrđuju uvjeti za uredenje gradskog područja, određuje svrhovito korištenje, namjena, oblikovanje, obnova i sanacija gradevinskog i drugog zemljišta, zaštita okoliša te zaštita spomenika kulture i osobito vrijednih dijelova prirode u Gradu Makarskoj.

(2) Plan sadrži osnove razvitka u prostoru, ciljeve prostornog uredenja, namjenu prostora, mjerila, smjernice, mјere i uvjete za korištenje, zaštitu i uređivanje prostora, te druge elemente od važnosti za područje Grada Makarske.

Članak 3.

(1) Plan se donosi za područje Grada Makarske.
(2) Granica obuhvata Plana ucrtana je u kartografskom prikazu broj 1. i opisana u točki 1. Obrazloženja tekstualnog dijela Plana.
(3) Ukupna površina područja obuhvata Plana iznosi 88,57 km², odnosno 8.857,36 ha.

Članak 4.

(1) Plan iz članka 1. ove Odluke sastoji se od Elaborata "Prostorni plan uredenja Grada Makarske" koji sadrži tekstualni i grafički dio Plana kako slijedi:

A. TEKSTUALNI DIO**UVOD****I. OBRAZLOŽENJE PLANA****1. POLAZIŠTA**

- 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Makarske
  - 1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru (Tablica 1. i 2.)
  - 1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke
  - 1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uredenja
  - 1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

- 2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja
  - 2.1.1. Razvoj grada Makarske i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava
  - 2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora
  - 2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša
- 2.2. Ciljevi prostornog razvoja gradskog značaja
  - 2.2.1. Demografski razvoj
  - 2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture
  - 2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture
  - 2.2.4. Zaštita pejzažnih i prirodnih vrijednosti i posebnosti kulturno-povijesnih cjelina
- 2.3. Ciljevi prostornog uredenja naselja na području Grada Makarske
  - 2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora
  - 2.3.2. Utvrđivanje gradevinskih područja
  - 2.3.3. Unapređenje uredenja naselja i komunalne infrastrukture
  - 2.4. Zaštita prostora

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA**UVOD**

- 3.1. Prikaz prostornog razvoja na području Grada Makarske u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu županije
- 3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina
  - 3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja, poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine); (Tablica 3.)
- 3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti
  - 3.3.1. Prikaz gospodarskih djelatnosti
    - 3.3.1.1. Šumarstvo
    - 3.3.1.2. Poljoprivreda
    - 3.3.1.3. Ribarstvo
    - 3.3.1.4. Ugostiteljstvo i turizam
    - 3.3.1.5. Gospodarske i poslovne djelatnosti
    - 3.3.1.6. Ostale poslovne djelatnosti
  - 3.3.2. Prikaz društvenih djelatnosti
    - 3.3.2.1. Uprava i pravosude
    - 3.3.2.2. Zdravstvo
    - 3.3.2.3. Prosvjeta
    - 3.3.2.4. Kultura
    - 3.3.2.5. Socijalna skrb
    - 3.3.2.6. Vjerske zajednice
    - 3.3.2.7. Sport i rekreacija
  - 3.4. Uvjeti korištenja uredenja i zaštite prostora
    - 3.4.1. Zaštita kulturnih dobara
      - 3.4.1.1. Uspostavljanje zaštite nad kulturnim dobrom
      - 3.4.1.2. Utvrđivanje svojstva kulturnog dobra
      - 3.4.1.3. Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara
      - 3.4.1.4. Opće mjere zaštite kulturnih dobara
      - 3.4.1.5. Posebne mjere zaštite kulturnog dobra
    - 3.4.2. Zaštita prirodne baštine
    - 3.4.3. Zaštita kultiviranog krajolika

- 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava
  - 3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav
    - 3.5.1.1. Cestovni promet
    - 3.5.1.2. Pomorski promet
    - 3.5.1.3. Zračni promet
  - 3.5.2. Pošta i telekomunikacijski sustav
    - 3.5.2.1. Pošta
    - 3.5.2.2. Telekomunikacije
  - 3.5.3. Energetski sustav
    - 3.5.3.1. Elektroenergetski sustav
    - 3.5.3.2. Program korištenja plina
    - 3.5.3.3. Potencijalni lokalni izvori energije
  - 3.5.4. Vodnogospodarski sustav
    - 3.5.4.1. Vodoopskrbni sustav
    - 3.5.4.2. Odvodnja otpadnih voda
- 3.6. Postupanje s otpadom
- 3.7. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš
  - 3.7.1. Sprječavanje onečišćenja tla
    - 3.7.1.1. Šumsko tlo
    - 3.7.1.2. Poljoprivredno tlo
    - 3.7.1.3. Tlo za gradenje
  - 3.7.2. Sprječavanje onečišćenja zraka
  - 3.7.3. Zaštita od buke
  - 3.7.4. Sprječavanje onečišćenja voda i mora
    - 3.7.4.1. Sprječavanje onečišćenja voda (zaštita izvorišta i podzemnih voda)
    - 3.7.4.2. Sprječavanje onečišćenja mora (zaštita mora)
  - 3.7.5. Mjere posebne zaštite
    - 3.7.5.1. Preventivne mjere
    - 3.7.5.2. Sklanjanje ljudi
    - 3.7.5.3. Zaštita od rušenja
    - 3.7.5.4. Zaštita od poplava i suša
    - 3.7.5.5. Zaštita od potresa
    - 3.7.5.6. Zaštita od požara

ZAKLJUČAK**II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE****POLAZIŠTA I CILJEVI****1. Uvjeti za određivanje namjena površina na području Grada Makarske**

- 1.1. Površine naselja
- 1.2. Površine izvan naselja za izdvojene namjene
- 1.3. Poljoprivredne površine
- 1.4. Šumske površine
- 1.5. Vodne površine
  - 1.5.1. Morske površine
  - 1.5.2. Vodotoci
  - 1.5.3. Izvorišta

2. Uvjeti za uređenje prostora

- 2.1. Gradevine od važnosti za Državu, Županiju i Grad Makarsku
  - 2.1.1. Gradevine od važnosti za Državu na području Grada Makarske
  - 2.1.2. Gradevine od važnosti za Splitsko-dalmatinsku županiju
  - 2.1.3. Gradevine od važnosti za Grad Makarsku
- 2.2. Gradevinska područja
  - 2.2.1. Izdvojena gradevinska područja (izvan naselja) izdvojenih namjena
  - 2.2.2. Uredjenje gradevinskog zemljišta
  - 2.2.3. Uvjeti gradnje

OPĆE ODREDBE ZA STAMBENE GRAĐEVINE

- 2.2.3.1. Građevine stambene namjene
- 2.2.3.2. Stambeno poslovne građevine

- OPĆE ODREDBE ZA GOSPODARSKE I POSLOVNE GRAĐEVINE**
- 2.2.3.3. Gospodarske i poslovne gradevine
  - 2.2.3.4. Gradevine javne namjene
  - 2.2.3.5. Infrastrukturne i komunalne gradevine
  - 2.2.4. Rekonstrukcija i prenamjena postojećih gradevina
  - 2.3. Gradenje izvan gradevinskog područja

3. Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti

- 3.1. Šumarstvo
- 3.2. Poljoprivredna djelatnost
- 3.3. Ribarstvo
- 3.4. Ugostiteljstvo i turizam
- 3.5. Gospodarsko - poslovne djelatnosti
- 3.6. Ostale poslovne djelatnosti

4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti

- 4.1. Uprava i pravosude
- 4.2. Zdravstvo
- 4.3. Uvjeti smještaja prosvjetnih djelatnosti
- 4.4. Kultura
- 4.5. Socijalna skrb
- 4.6. Vjerske zajednice
- 4.7. Sport i rekreacija

5. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava

- 5.1. Prometna infrastruktura
- 5.2. Morske površine
- 5.3. Ostala infrastruktura
  - 5.3.1. Pošta i telekomunikacije
    - 5.3.1.1. Pošta
    - 5.3.1.2. Telekomunikacije
  - 5.3.2. Elektroopskrba
  - 5.3.3. Plinoopskrba
  - 5.3.4. Potencijalni lokalni izvori energije
  - 5.3.5. Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda
    - 5.3.5.1. Vodoopskrbi sustav
    - 5.3.5.2. Odvodnja otpadnih voda

6. Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina

- 6.1. Zaštita kulturne baštine
  - 6.1.1. Posebne mjere zaštite kulturnog dobra
- 6.2. Zaštita prirodne baštine

7. Postupanje s otpadom

8. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

- 8.1. Zaštita tla
  - 8.1.1. Šumsko tlo
  - 8.1.2. Poljoprivredno tlo
  - 8.1.3. Tlo za gradenje
- 8.2. Zaštita zraka
- 8.3. Zaštita od buke
- 8.4. Zaštita voda
- 8.5. Zaštita mora
- 8.6. Mjere posebne zaštite
  - 8.6.1. Preventivne mjere
  - 8.6.2. Sklanjanje ljudi
  - 8.6.3. Zaštita od rušenja
  - 8.6.4. Zaštita od poplava i suša
  - 8.6.5. Zaštita od potresa
  - 8.6.6. Zaštita od požara

9. Mjere za provedbu plana

- 9.1. Obveza izrade dokumenata prostornog uredjenja
- 9.2. Obveza izrade drugih dokumenata
- 9.3. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera
- 9.4. Rekonstrukcija gradevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

10. Prijelazne odredbe

III. PRILOZI

B. GRAFIČKI DIO

I. Kartogrami unutar teksta:

- 1. RAZGRANIČENJE ZAŠTIĆENOG OBALNOG PODRUČJA MORA (ZOP)
- 2. PRIKAZ SUSTAVA NASELJA
- 3. RASPORED SKLONIŠTA PO GRADU MAKARSKOJ

II. Kartografski prikazi:

1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRSINA - Površine za razvoj i uredenje	M 1:25000
2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE 2.A. Promet 2.B. Pošta i telekomunikacije 2.C. Energetski sustav 2.D. Vodnogospodarski sustav	M 1:25000 M 1:25000 M 1:25000 M 1:25000
3. UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA 3.A. Graditeljska baština 3.B. Prirodna baština 3.C. Područja posebnih ograničenja 3.D. Područja primjene posebnih mjera uredenja i zaštite	M 1:25000 M 1:25000 M 1:25000 M 1:25000
4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	M 1:5000

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

POLAZIŠTA I CILJEVI

Članak 5.

(1) U polazišta Prostornog plana uredjenja Grada Makarske ugradena su načela održivog razvijanja i planerske postavke dugoročnog razvoja odredene Strategijom i Programom prostornog uredjenja Republike Hrvatske i Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije, poimanju prostora kao ograničenog resursa te mjere i uvjeti utvrđeni Uredbom o uredenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora.

(2) Prostor Grada Makarske razvijat će se i obnavljati usporedno i u međuzavisnosti s uravnovešenim i ravnomjernim razvitkom Republike Hrvatske kao i Splitsko - dalmatinske županije.

Članak 6.

(1) Postornim planom uredjenja Grada Makarske (u dalnjem tekstu: Prostorni plan) određuju se ciljevi prostornog uredjenja Grada Makarske:

- razvoj grada Makarske kao prepoznatljivog regionalnog središta i prostora Splitsko - dalmatinske županije,
- stvaranje preduvjeta za urbanu obnovu, revitalizaciju gospodarstva posebno turističkog, dopunjavanje društvenih funkcija na području Grada,
- planiranje prostorno razvojne namjene turističkog korištenja i sportsko rekreacijskih sadržaja unutar ugostiteljsko - turističkih zona Biloševac i Platno,
- određivanje prostornih mogućnosti za novi gospodarsko - proizvodni razvoj (gospodarska zona Volicija),
- zaštita prirodne baštine, posebno zaštita Parka prirode Biokovo, zaštita značajnih krajobrazova poluotoka Sv. Petar i Osejava te kanjona potoka Veprić kao i kultiviranog krajolika podbiokovskog prostora,
- zaštita kulturne baštine i graditeljskog nasljeđa (arheološke zone na kopnu i moru, ruralne jezgre Podbiokovljia, zaštićena povijesno urbanistička cjelina Makarske te pojedinačna zaštićena kulturna dobra),
- uređenje i zaštita zaštićenog obalnog područja mora prema Uredbi.

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU GRADA MAKARSKE**Članak 7.**

(1) Ovim Prostornim planom razgraničuje se prostor prema namjeni na:

- površine unutar naselja:
  - izgrađeni i neizgrađeni dio:
    - naselje Makarska s izdvojenim dijelovima naselja Kuk, Puharići, Makar, Mlinice, Kotišina
    - naselje Veliko Brdo s izdvojenim dijelovima naselja Baškovići, Matići i Rusendići,
  - površine gospodarske namjene (područje Volicije),
    - površine izvan naselja - gradevinsko područje za izdvojene namjene,
    - površina za ugostiteljsko - turističku zonu (područje Biloševac),
    - površine za ugostiteljsko - turističku zonu pretežito sportsko-rekreativnog obilježja (područje Platna),
- poljoprivredne površine
- šumske površine,
- vodne i morske površine,
- površine infrastrukturnih sustava,
- zaštićene površine (Park prirode Biokovo i površine značajnih krajobraza (područje Veprić - Ždrilo - Baškovići, kanjon Vrutak, poluotok Osejava, poluotok Sv. Petar),
- područje kultiviranog krajolika podno Biokova od granice Parka prirode Biokovo do nove državne obilaznice,
- ostale površine (poljoprivredne i šumske)
- površina za novo groblje Sv. Andrija.

Članak 8.

(1) Ovim Prostornim planom unutar gradevinskog područja smještaju se:

- površine unutar naselja radi zadovoljavanja funkcije stanovanja, javne i društvene namjene te gospodarske namjene poslovnog, ugostiteljsko-turističkog i trgovачkog karaktera,
- površine izvan naselja za izdvojene namjene u funkciji gospodarske namjene ugostiteljsko-turističkog obilježja (područje Biloševac i Platno).

(2) Izvan gradevinskog područja smještaju se:

- pojedinačni objekti gospodarske i stambene namjene u funkciji poljoprivrede i seoskog gospodarstva na predjelu podno Biokova, a iznad planirane državne ceste.

Članak 9.

(1) Ovim Prostornim planom određena je podjela Grada Makarske na prirodne (prostorne) cjeline:

- naselje Makarska,
- naselje Veliko Brdo,
- zona značajnog krajobraza - poluotok Osejava,
- zona značajnog krajobraza - poluotok Sv. Petar,
- izdvojeni dio naselja Makarska na području Kuka,
- gospodarska zona Volicija,
- ruralna naselja Baškovići, Matići, Rusendići, Puharići, Makar, Mlinice, Kotišina,
- ugostiteljsko - turistička zona Biloševac,
- ugostiteljsko - turistička zona pretežito sportsko - rekreativnog obilježja Platno,
- zone kultiviranog krajolika od granice Parka prirode Biokovo do planirane državne ceste (obilaznice),
- značajni krajobraz i svetište Veprić,
- ostale poljoprivredne i šumske površine,
- zona Parka prirode Biokovo.

(2) Prostornom cjelinom, u smislu ovih Odredbi, podrazumijeva se planerska analitička jedinica koja obuhvaća područje Grada jednakih ili vrlo sličnih topografskih, prometnih, funkcionalnih i drugih obilježja.

1.1. Površine naselja**Članak 10.**

(1) Razgraničenje površina naselja provodi se određivanjem gradevinskih područja prema uvjetima određenim u Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije i Uredbi o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora za dio unutar 1000 m kopnenog dijela od obalne linije.

Članak 11.

(1) Granicama gradevinskih područja naselja razgraničuju se površine izgradenog dijela naselja i površine predviđene za njegov razvoj od ostalih površina namijenjenih razvoju poljoprivrede, šumarstva i drugih djelatnosti koje se obzirom

na namjenu, mogu obavljati izvan gradevinskih područja naselja.

- (2) Unutar naselja, osim stanovanja, uključene su i sve funkcije sukladne namjeni i značaju naselja:
- javna i društvena namjena,
  - gospodarska namjena (proizvodna, obrtnička),
  - poslovna namjena (uslužna, ugostiteljsko-turistička, komunalna),
  - sportska namjena,
  - rekreacijska namjena,
  - zaštitne zelene površine,
  - površine infrastrukturnih sustava,
  - groblja.

Članak 12.

(1) Ovim Prostornim planom se gradevinska područja naselja grada Makarske, ovisno o namjeni i značaju, dijele na sljedeće zone:

- gradevinsko područje naselja Makarska površine 377,08 ha:
  1. zaštićena povijesno urbanistička cjelina Makarske,
  2. središnji dio naselja Makarska,
  3. izdvojeni dio naselja Makarska - područje Kuk,
  4. područje izdvojenih dijelova naselja zaštićenih ruralnih jezgri Puharići, Makar, Mlinice i Kotišina,
  5. ugostiteljsko - turistička namjena unutar naselja (Donja luka, Ratac),
  6. sportsko - rekreativna namjena unutar naselja (Ratac, Dugiš),
  7. poslovna namjena uslužnog obilježja unutar naselja (Požare, Dugiš, Bilaje, Volicija),
  8. gospodarska namjena proizvodnog obilježja unutar naselja (Volicija),
  9. gradski parkovi unutar naselja,
  10. površine infrastrukture unutar naselja,
  11. novo groblje Sv. Andrija.
- gradevinsko područje naselja Veliko Brdo površine 47,33 ha:
  12. središnji dio naselja Veliko Brdo
  13. ostali dio naselje Veliko Brdo,
  14. izdvojeni dijelovi naselja Veliko Brdo - zaštićene ruralne jezgre Baškovići, Matići i Rusendići,
  15. površine za infrastrukturne gradevine i uređaje unutar naselja.

1.2. Površine izvan naselja za izdvojene namjene**Članak 13.**

(1) Izdvojena gradevinska područja (izvan naselja) za izdvojene namjene su površine na kojima se planiraju određene funkcije, koje nemaju obilježja naselja.

(2) Na površinama izvan naselja ne smije se planirati stanovanje.

Članak 14.

(1) Površine izvan naselja za izdvojene namjene čine:

- izdvojeno gradevinsko područje površine 99,40 ha ugostiteljsko - turističke namjene na području Biloševca (hoteli (T1) i turističko naselje (T2)),
- izdvojeno gradevinsko područje površine 6,60 ha ugostiteljsko - turističke namjene pretežito sportsko-rekreativnog obilježja na području Platno (T5).

Članak 15.

(1) Ovim Prostornim planom određuju se površine za infrastrukturu (smještaj uređaja, gradevina, instalacija i sl.) izvan naselja i dijele se na:

- a) površine za prometne gradevine :
  - kopnene (ceste i terminal kamionskog prometa),
  - pomorske (luke i privezišta),
  - zračne (helidrom, hidrobaza),
- b) površine i gradevine za veze u funkciji:
  - pošte i telekomunikacija u nepokretnoj i pokretnoj mreži,
  - veze radio i TV sustava,
- c) površine za energetske gradevine, uređaje i instalacije za prihvatu, pretvorbu, prijenos i distribuciju energenata:
  - električne energije (transformacijska postrojenja i elektroprijenosni uređaji),
  - nafte i plina (magistralni vod i mjernoreduktcijska stanica),

d) površine za gradevine vodovoda i odvodnje, vodozahvat, pripremu i distribuciju vode te uređaje i objekte za odvodnju oborinskih i otpadnih voda (uredaj za pročišćavanje).

Članak 16.

(1) Površine za infrastrukturne sustave razgraničene su određivanjem granica:

- površina predviđenih za infrastrukturne koridore,
- površina predviđenih za infrastrukturne gradevine.

(2) Infrastrukturni koridor je prostor namijenjen za smještaj gradevina i instalacija infrastrukturnih sustava unutar ili izvan gradevinskog područja.

Članak 17.

(1) Površine za infrastrukturu određene su prema kriterijima Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije uvažavajući:

- vrednovanje prostora za gradenje,
- uvjete utvrđivanja i medusobnog usklađenja prometnih i drugih infrastrukturnih sustava,
- mjere očuvanja vrijednosti krajolika,
- mjere zaštite prirodnih vrijednosti,
- mjere zaštite kulturno-povijesnog nasljeđa,
- mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš.

Tablica A: KRITERIJI RAZGRANIČENJA INFRASTRUKTURNIH KORIDORA IZVAN NASELJA

SUSTAV	PODSUSTAV		GRAĐEVINA	KORIDOR GRAĐEVINE (širina u m ¹)		NAPOMENA
	vrsta	kategorija		vrsta	postojeća	
PROMETNI SUSTAV	ceste	državna	ostale	30	50	
		županijska	županijske	20	30	
SUSTAV VEZA	kabloska kanalizacija	županijska	magistralni	1	1	uz javne površine i gradevine
ENERGETSKI SUSTAV	dalekovodi i trafostanice	državni	dalekovodi 110 kV	40	40	
		državna	trafostanica 110/35 kV			
		županijski	dalekovodi 110 kV; 35 kV	25	25	
		županijske	transformatorske stanice 35/10 kV; 110/35 kV			
	plinovod	županijski	magistralni	-	60	
SUSTAV VODOOPSKRBE I ODVODNJE	vodovodi	državni	magistralni	6	10	
		županijski	magistralni	6	10	
	kolektori	županijski	magistralni kolektor	6	10	

1.3. Poljoprivredne površine

Članak 18.

(1) Razgraničenje poljoprivrednih površina određeno je na temelju vrednovanja zemljišta i utvrđenih bonitetnih kategorija. Za kriterij bonitiranja uzete su osobine trajnog karaktera. Zemljišta su razvrstana u tri bonitetne klase.

(2) Prema bonifikaciji određenoj u Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije poljoprivredna tla osnovne namjene na području grada Makarske su:

- III. bonitetne klase - osrednje dobra tla umjerenih padina, na kojima se može gospodariti uz jaču zaštitu od erozije (terasiranje),
- IV. bonitetne klase - tla jako podložna eroziji pa se predviđaju za ograničenu kultivaciju. To su visoko terasirana zemljišta jakih padina, na kojima je potrebno pažljivo gospodariti s ekstenzivnim karakterom proizvodnje i najčešće se koriste za maslinarsku, vinogradarsku i voćarsku proizvodnju,
- V. bonitetne klase - tla iznimno jakih padina, plitkog pedološkog profila na kojima je došlo do degradacije i devastacije zemljišta i većinom se više ne koriste za poljoprivredu, tako da počinje ponovno zaposijedanje šumskih vrsta.

(3) Ovim Prostornim planom onemoguće se na poljoprivrednim površinama (maslinici, vinogradi, voćnjaci, polja) na području grada Makarske svaka izgradnja koja nije u funkciji poljoprivredne djelatnosti.

Članak 19.

(1) Obradivo tlo nalazi se u flišnoj zoni podbiokovskog prostora iznad planirane državne ceste te prostora na istočnom rubu grada sjevernije od državne ceste D8 (područje Doca) i zapadnom dijelu grada (Zakuće).

(2) Poljoprivredna tla na području Čurila, Ramove (maslinici, vinogradi) unutar ugostiteljsko - turističke zone Biloševac djelomično će se štititi u funkciji te namjene.

(3) Obradiva tla (IV. bonitetne klase) na prostoru Rašeljke te Vrsalice, Strane i Bučevica dijelom su namijenjena zaštitnom zelenilu.

1.4. Šumske površine

Članak 20.

(1) Razgraničenje šumskih površina određeno je temeljem kriterija o funkciji šuma kao općem dobru i njihovoj ulozi u očuvanju biološke raznolikosti, stvaranju socijalno-zdravstvenih i rekreacijskih uvjeta i trajne zaštite tla.

Članak 21.

(1) Šume i šumske površine na području grada Makarske razgraničavaju se na:

- visoke šume (Baškovići, Čurilo, Blace, Veprić, Grebenac, poluotok Sv. Petar, poluotok Osejava, Sv. Andrija, Kotišina, Platno),
- niske šume (Kuk, Solinska, Cvitačka, Mlinice, Makar, uz potok Proslap),
- šikare i makije (Čurilo, Platno, uz vodotoke)
- neobraslo šumsko zemljište (goleti).

(2) Ostale šumske površine na području grada Makarske nalaze se i duž vodotoka Mosteni, Torine, Dočić, Vrutak i Proslap.

(3) Šumske površine prema namjeni na području grada Makarske razgraničavaju se na:

- gospodarske šume,
- zaštitne šume (Sv. Andrija, uz potok Proslap, Platno, Grebenac),
- rekreacijske šume (kanjon potoka Veprić, poluotok Sv. Petar, poluotok Osejava, područje Blaca i Cvitačke unutar ugostiteljsko - turističke zone Biloševac),
- zaštitno zelenilo (uz potoke Mosteni, Torine, Dočić, Vrutak).

Članak 22.

(1) Šume rekreacijske namjene u obalnom području radi odvijanja turističko - rekreacijskih aktivnosti na području grada Makarske ne smiju se prenamijeniti i smanjivati, naročito duž zaštićenog područja vepričkog kanjona.

(2) Šume koje su obuhvaćene unutar ugostiteljsko-turističke zone Biloševac moraju se u izgradnji turističkih sadržaja zaštititi u najvećoj mogućoj mjeri.

(3) Šumske površine unutar ugostiteljsko-turističke zone Biloševac mogu se koristiti za šetnice, biciklističke, trim staze, minigolf, dječja igrališta i sl., a na području Veprića koji je u kategoriji zaštite prirodne baštine kao značajni krajobraz isključivo za šetnice i biciklističke staze.

(4) Šume na poluotoku Sv. Petar i Osejava u kategoriji zaštite prirodne baštine kao značajni krajobraz mogu se koristiti u rekreativne svrhe kao šetnice, biciklističke i trim staze.

(5) Šumske površine unutar Parka prirode Biokovo štite se prema odredbama Prostornog plana područja posebnih obilježja Parka prirode Biokovo.

1.5. Vodne površine

Članak 23.

(1) Vodne površine razgraničavaju se prema namjeni na:

- morske površine,
- vodotoke,
- izvorišta (Vrutak, Veprić).

(2) Namjena i način korištenja vodne površine odnosi se na vodnu (morskou) površinu, vodni (morski) volumen, kao i na korito vodotoka, odnosno mora.

1.5.1. Morske površine

Članak 24.

(1) More makarskog prostora pripada Bračkom kanalu.

(2) Morske površine razgraničavaju se određivanjem namjena za:

- promet (javna luka),
- ribarstvo (širi akvatorij Bračkog kanala),
- ugostiteljstvo i turizam (ugostiteljsko - turistička zona Biloševac, zone unutar grada Makarske duž šetnice Donje luke do rta Sv. Petra),
- rekreaciju (zona Osejava, zona na Biloševcu, dio gradskih plaža).

(3) Dijelovi akvatorija uz obalu koji su određeni za ugostiteljsko - turističke sadržaje imaju pojas obalnog mora širine najmanje 300 m, zaštićen prema odredbama Uredbe o uredjenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora.

(4) Morske površine namijenjene za rekreaciju su površine uz obalu određene kao kupališni obalni pojas, koji je vrednovan prema prirodnim, pejzažnim, maritimnim i prostornim podatnostima za rekreacijske i sportske sadržaje na moru.

1.5.2. Vodotoci

Članak 25.

(1) Vodotoci na području grada Makarske su:

POTOCI	NAPOMENA	DULJINA POTOKA (m)
Potok Pole	dijelom utječe u potok Veprić	1.735,97
Potok Solinska	u njega utječe potok Veprić i utječe u more	781,74
Potok Veprić	-	1.566,43
Potok Mosteni	-	1.491,09
Potok Krušica	utječe u potok Mosteni	553,42
Potok Stina	na njega se nastavlja potok Torine	359,91
Potok Torine	utječe u potok Dočić	662,12
Potok Dočić	-	1.779,45
Potok Vrba	utječe u potok Moča	780,88
Potok Moča	-	1.008,27
Potok Bidol	-	608,91
Potok	ulijeva se u potok Vrutak	865,23
Potok Vrutak	-	1.177,91
Potok Paulovac	-	971,63
Potok	utječe u potok Proslap	443,30
Potok Proslap	-	2.215,52
Potok	utječe u potok Njivu	568,18
Potok Njiva	utječe u more	1.214,82
Potok Rastje	-	1.076,40
Potok	utječe u potok Rastje	681,08
UKUPNO:		20.542,26

(2) Područje prirodnih vodotoka od većeg je značenja za zaštitu prirode, a zbog njihova bujičnog karaktera korita se moraju sanirati i štititi.

(3) Na dijelu toka vodotoka iz stavka 1. ovog članka obale su zaštićene vegetacijom.

(4) U izgrađenoj gradskoj strukturi dopušta se utvrđivanje obale potoka.

(5) Uz zaštićene potoke Mosteni i Vrutak nisu dopuštene nikakve intervencije osim rekonstrukcije postojećih gradevina.

(6) Ovim Prostornim planom štite se ušća potoka Veprić i Mosteni kao proširene zelene zone bez mogućnosti gradnje obale.

1.5.3. Izvorišta

Članak 26.

(1) Na području grada Makarske izvorišta Veprić i Vrutak kao crpilišta vode za piće su županijskog značaja.

(2) Na području izvorišta se isključuje mogućnost izgradnje, odnosno zahvati u prostoru koji utječu na ukupni režim vodotoka i područja zaštićenih dijelova prirode.

(3) Izvorište potoka Veprić štiti se vodozaštitnim područjem I. i II. kategorije koje obuhvaća zaštitu obostranih obala u širini od 320 m te uzvodno od izvorišta do visinske kote 393 mnv tj. u ukupnoj dužini od 1000 m. Cijeli prostor potoka i kanjona zaštićen je i kao značajni krajobraz..

(4) U izgradnji i korištenju planirane državne ceste koja prolazi gornjim rubom I. zaštitne zone izvorišta Veprić treba osigurati zaštitu prema uvjetima posebnih propisa.

(5) Izvorište Vrutak zajedno s vodozaštitnim područjem cijelom svojom površinom nalazi se unutar Parka prirode Biokovo, u okviru kojeg će se osigurati njegova zaštita.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. Građevine od važnosti za državu, županiju i grad Makarsku

2.1.1. Građevine od važnosti za državu na području grada Makarske

Članak 27.

(1) U skladu s Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije na području Grada nalaze se sljedeće gradevine od važnosti za državu:

1. Prometne gradevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

a) Cestovne gradevine:

- državna cesta D8 Rijeka - Split - Dubrovnik ..... širina 9 m
- državna cesta 411 Makarska (D8) - trajektna luka ..... širina 9 m
- državna cesta 512 Makarska (D8) - Ravča (D62) ..... širina 9 m
- dio državne ceste D8 - planirana kao nova obilaznica Makarske ..... širina 9 m

2. Elektroenergetske gradevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

a) Dalekovodi:

- DV 110 kV Kraljevac - Makarska
- DV 110 kV Opuzen - Ploče - Makarska

b) Trafostanica:

- TS 110/35 kV Makarska

3. Gradevine za korištenje voda s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

a) Vodoopskrbni sustav

- Vodoopskrbni sustav Makarskog primorja

4. Gradevine za zaštitu voda s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

a) Sustav za odvodnju otpadnih voda kapaciteta većeg od 100 000 ES

- Sustav odvodnje otpadnih voda grada Makarske

5. Proizvodne gradevine:

a) Gradevine za transport nafte i plina:

- magistralni plinovod - planirano

2.1.2. Građevine od važnosti za Splitsko-dalmatinsku županiju

Članak 28.

(1) U skladu s Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije na području grada Makarske nalaze se sljedeće gradevine od važnosti za Splitsko-dalmatinsku županiju:

1. Prometne gradevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

a) Cestovne gradevine:

- županijska cesta 6196 Veliko Brdo - D8 ..... širina 7 m
- županijska cesta 6197 Makarska D411 - D8 ..... širina 7 m

2. Pomorske gradevine:

a) Sportsko-rekreativna luka Makarska

3. Elektroenergetske gradevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

a) Transformatorske stanice TS 35 kV:

- TS 35/10 Makarska

b) Transformatorske stanice TS 110/35:

- TS 110/35 Makarska

4. Vodne gradevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

a) gradevine sustava odvodnje iznad 10000 ES

- Sustav odvodnje otpadnih voda Makarska

b) zahvati voda:

- Vodostan HE: "Kraljevac" na rijeci Cetini, a u budućnosti predviđena je nova lokacija crpnog postrojenja u Nejasmićima, izvan zahvata ovog Prostornog plana
- Vrutak Makarska 10 K

2.1.3. Građevine od važnosti za grad Makarsku**Članak 29.**

(1) Ovim Prostornim planom određuju se građevine od važnosti za grad Makarsku:

1. Građevine društvenih djelatnosti:

- a) obrazovne ustanove (osnovne škole - dvije postojeće na području grada i jedna područna škola u Velikom Brdu i dvije planirane, srednje škole - jedna postojeća i jedna planirana, visoka škola - jedna planirana,
- b) zdravstvena zaštita (postojeći Dom zdravlja Makarska, Hotel Biokovka - specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju i zdravstvene ustanove - postojeće ambulante i dvije planirane, ljekarne)
- c) socijalna skrb - dom za djecu s posebnim potrebama,
- d) sport:
  - sportske dvorane (jedna postojeća u sportskom centru i jedna školska te tri planirane - dvije školske - jedna na području Bilaja u sklopu školskog objekta i jedna na području Zelenke u sklopu školskog objekta i jedna polivalentna na području Dugiša)
  - zatvoreni bazen (jedan planirani - područje Dugiš)
  - otvoreni bazeni (planirani jedan veliki i dva mala - područje Dugiš)
  - nogometno igralište (dva postojeća i jedno planirano na području Požara i Velikog Brda)
  - košarkaško igralište (jedno postojeće i najmanje dva planirana)
  - teniski tereni (dva na sportskom centru, deset otvorenih i dva zatvorena na zapadnom dijelu grada - unutar naselja, dva planirana - područje Dugiš i Platna)
  - ostali sportski sadržaji (kuglana, veslački klub, jedriličarski klub, ronilački klub i dr.)

2. Građevine za potrebe kulturnih aktivnosti:

- kino i kazališna dvorana (jedno postojeće i jedna planirana višenamjenska dvorana)
- kulturni centar (planirani - na području centra grada)
- kulturni sadržaji (manji centri unutar povijesno-urbanističke jezgre)
- muzej (dva postojeća i dva nova)
- galerije
- knjižnica i čitaonica

3. Vjerske građevine na području Grada dijele se na samostane, crkve i svetište:

- postojeće crkve (deset): katedrala sv. Marka u Makarskoj; crkva sv. Petra u Makarskoj; crkva sv. Filipa u Makarskoj; crkva i župni dvor Kraljice mira, crkva sv. Mihovila u Velikom Brdu; crkva sv. Jeronima u Velikom Brdu; crkva sv. Martina u Kotišini, crkva sv. Andrije u Kotišini, crkva sv. Ante u Kotišini, crkva sv. Ivana Krstitelja u Makru
- svetište Male Gospe u Vepricu
- Franjevački samostan i crkva sv. Marije u Makarskoj
- planirane crkve (jedna uz svetište Male Gospe u Vepricu, jedna na istočnom dijelu grada)
- ostali planirani vjerski sadržaji (pastoralni centar, župni dvor i sl.)

4. Poštanske i telekomunikacijske građevine:

- Poštanski ured Makarska
- TK centar Makarska

5. Prometne građevine s pripadajućim objektima, uredajima i instalacijama:

- a) Cestovne građevine:
  1. Glavne gradske ulice:
    - postojeće: Obala kralja Tomislava, Ante Starčevića, Kralja Petra Krešimira IV., Don Mihovila Pavlinovića, Vukovarska, Zadarska, Franjevački put, Put Makra, Put Velikog Brda, Stjepana Radića, Kralja Zvonimira, Stjepana Ivičevića,
    - planirane: spojnica Vukovarske na čvor Puharići do nove obilaznice i dalje prema Velikom Brdu, spoj D62 preko Bilaja na novu obilaznicu, spoj čvora Dugiš i Kotišine preko čvora na novoj obilaznici,
  2. Lokalne ceste:
    - ostale prometnice unutar naselja.
- b) Terminal kamionskog prometa predviđen na području Volicije i terminal turističkih autobusa.
- c) Javne garaže smještene na području Ratac - zapad, Donje luke, u užem centru (područje Sinokoše i Žbara), u sklopu javnih građevina i na Bilajama - Dugiš (istok grada).
- d) Javna parkirališta smještena na gradskoj rivi.
- e) Postojeći autobusni kolodvor u centru grada i novi autobusni kolodvor na području čvora Dugiš.

6. Pomorske građevine s pripadajućim objektima, uredajima i instalacijama:

- trajektna luka - postojeća (u gradskoj luci),
- sportska luka - postojeća (ispred Hotela Dalmacija),
- privezišta - tri nova (dva na uredenom obalnom rekreacijskom pojusu u sklopu ugostiteljsko-turističke zone Biloševac te jedno na području ugostiteljsko-turističke zone pretežito sportsko-rekreativnog obilježja Platno).

7. Građevine zračnog prometa:

- a) Helidrom - postojeći na Osejavi, jedan planiran na području Čurila u sklopu ugostiteljsko - turističke zone Biloševac,
- b) Hidrobaza - planirana morska površina za slijetanje hidroaviona na području Platna.
- c) Žičara - planirane trase u istraživanju: pravac Glavica - Makar, pravac Vepric - Baškovići
  - alternativno: pravac Veliko Brdo - Radov Dolac odnosno istražena trasa prema uvjetima PPPPO Parka prirode Biokovo.

2.2. Građevinska područja**Članak 30.**

(1) Građevinska područja Grada Makarske određuju se za:

- naselje Makarska - građevinsko područje užeg područja i izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja (Kuk, Puharići, Makar, Mlinice, Kotišina),
- naselje Veliko Brdo - građevinsko područje užeg područja naselja i izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja (Baškovići, Matići, Rusendići),
- izdvojena građevinska područja (izvan naselja) za izdvojene namjene (ugostiteljsko - turistička zona Biloševac, ugostiteljsko - turistička zona pretežito sportsko - rekreativnog obilježja Platno).

(2) Građevinsko područje sastoji se od izgrađenog i neizgrađenog dijela.

(3) U namjeni prostora razgraničenog unutar granica građevinskih područja Grada moraju se planirati javne površine (trgovi, parkovi), površine za infrastrukturu, površine za javne sadržaje (škole, vrtići, zdravstvene ustanove i dr.)

Članak 31.

(1) Ovim Prostornim planom utvrđena je ukupna površina građevinskog područja naselja od 424,41 ha.

2.2.1. Izdvojena građevinska područja (izvan naselja) izdvojenih namjena**Članak 32.**

(1) Izdvojeno građevinsko područje (izvan naselja) za izdvojene namjene su:

- ugostiteljsko - turistička zona Biloševac,
- ugostiteljsko - turistička zona pretežito sportsko - rekreativnog obilježja Platno.

Članak 33.

(1) Izdvojeno građevinsko područje ugostiteljsko - turističke namjene na području Biloševac površine je 99,40 ha.

(2) Unutar građevinskog područja iz stavka 1. ovog članka dio zaštićene prirodne vrijednosti kanjona potoka Vepric - Cvitačka površine 5,70 ha ne smatra se gradivim dijelom i mora se koristiti u skladu s mjerama zaštite prirode.

Članak 34.

(1) Izdvojeno građevinsko područje ugostiteljsko - turistička namjene pretežito sportsko - rekreativnog obilježja Platno površine je 6,60 ha.

2.2.2. Uređenje građevinskog zemljišta**Članak 35.**

(1) Uređenje građevinskog zemljišta podrazumijeva pripremu (pripremu zemljišta, izradu dokumenata prostornog uređenja, idejnih arhitektonskih rješenja i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa) i izgradnju instalacija, objekata i uređaja komunalne, elektroenergetske i telekomunikacijske infrastrukture.

(2) Kategorije uređenosti građevinskog zemljišta su:

- I. nisko uređeno građevinsko zemljište koje obuhvaća pripremu i pristupni put,
  - II. optimalno uređeno građevinsko zemljište koje osim pripreme obuhvaća i osnovnu infrastrukturu: pristupni put, vodoopskrbu, odvodnju i propisani broj parkirališnih mjesta,
  - III. visoko uređeno građevinsko zemljište koje obuhvaća sve elemente pripreme i opreme građevinskog zemljišta.
- (3) Zemljište unutar izdvojenih dijelova građevinskog područja ruralnih jezgri mora biti najmanje I. kategorije uređenosti.
- (4) Zemljište unutar građevinskog područja naselja Veliko Brdo mora biti II. kategorije uređenosti ili se može graditi na građevnoj čestici čije je uređenje započelo na temelju Programa izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture prema posebnom propisu tako da su izvedeni barem zemljani radovi.

(5) Ukupno zemljište unutar građevinskog područja naselja Makarske južno od planirane državne ceste mora imati III. kategoriju uredenosti zemljišta.

(6) Izdvojeni dio građevinskog područja naselja Makarska na području Kuka mora biti III. kategorije uredenosti zemljišta.

(7) Zemljište unutar građevinskih područja ugostiteljsko - turističkih zona Biloševac i Platno mora biti III. kategorije uredenosti.

(8) Iznimno od stavka 1. ovog članka u zaštićenom obalnom području u obuhvatu ovog Prostornog plana građevina se može graditi na uredenoj građevnoj čestici II kategorije ili na građevnoj čestici čije je uredenje započeto na temelju Programa izgradnje objekata i uredaja komunalne infrastrukture prema posebnom propisu tako da su izvedeni barem zemljani radovi.

2.2.3. Uvjeti gradnje

Članak 36.

(1) U smislu ovog Prostornog plana smatra se da su:

- STAMBENE GRAĐEVINE namijenjene stanovanju i po tipologiji razlikuje se:

- slobodnostojeća obiteljska kuća (do 3 stambene jedinice),
- vila (do 3 stambene jedinice),
- dvojni objekt (do 2 stambene jedinice po objektu),
- nizovi (od 4 do 10 stambenih objekata u nizu s jednom stambenom jedinicom),
- urbana vila (od 4 do 8 stambenih jedinica),
- višestambena građevina (više od 8 stambenih jedinica).

- STAMBENO POSLOVNE GRAĐEVINE namijenjene su, osim stanovanju (pretežni dio 70%) i za djelatnosti koje udovoljavaju ekološkim i sanitarnim normativima i bitno ne utječe i ne narušavaju kvalitetu stanovanja.

- GOSPODARSKE I POSLOVNE GRAĐEVINE namijenjene za:

- proizvodne građevine - manji pogoni za proizvodnju hrane i pića, proizvodnja metalo -plastičnih dijelova, proizvodnja tekstila i modne odjeće, proizvodnja građevinskih elemenata,
- obrtničke radionice - stolarske, automehaničarske, autolimarske, autoelektričarske, servisi,
- poslovne građevine - uredi i sl.,
- trgovačke građevine - uslužni i trgovački centri, specijalizirane trgovine,
- uslužne radionice (frizer, kozmetičar, urar, zlatar, krojač, postolar i sl.),
- turističko-ugostiteljske građevine - hoteli i drugi ugostiteljsko- turistički sadržaji,
- skladišta.

- GRAĐEVINE JAVNE NAMJENE namijenjene za:

- društvene sadržaje - uprava i pravosude (ispostava županijske uprave, gradski organi samouprave, općinski sud, prekrajski sud, sjedište javnih bilježnika, ispustava porezne uprave, policijska postaja),
- obrazovne sadržaje - srednja škola, osnovne škole, dječji vrtići i jaslice, glazbena škola,
- kulturne sadržaje - kino, muzeji, galerije, knjižnica, čitaonica, pošta i informacije (poštanski centar, radio "Makarska rivijera", lokalni list "Makarsko primorje" i "Makarska kronika"),
- zdravstvene sadržaje - objekt Doma zdravlja unutar kojeg su hitna pomoć, rodilište, stacionar, ambulante primarne zdravstvene zaštite, stomatološke ambulante, specijalističke ambulante, laboratorij i ljekarna, objekti primarne zdravstvene zaštite i specijalističke ambulante, Hotel Biokovka - specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju te ljekarničke jedinice,
- socijalne sadržaje - Centar za socijalnu skrb, Centar za djecu s poremećajem u razvoju i Dom za umirovljenike
- finansijske i slične sadržaje - ispustave: banke, osiguravajuća društva, Zavod za platni promet (FINA),
- vjerske sadržaje - svetište, crkve, kapelice i samostani i ostali vjerski sadržaji,
- sportske sadržaje - sportski centar i pojedinačni sportski objekti.

- INFRASTRUKTURNE GRAĐEVINE u infrastrukturnim koridorima namijenjene za:

- prometni sustav i sustav veza,
- sustav vodoopskrbe i odvodnje,
- sustav energetike,
- komunalni sustav, i
- sustav zbrinjavanja otpada (transfer stanica za sakupljanje, razvrstavanje i reciklažu otpada).

Članak 37.

(1) Kiosk je samostalni objekt specifične i odredene namjene u kojem se prodaja obavlja kroz odgovarajući otvor na kiosku bez ulaska kupca u prodajni prostor, a koji se najčešće postavlja na javnoj površini.

(2) Uvjeti za postavljanje objekata iz stavka 1. ovog članka (lokacija, oblik, materijali, namjena i dr.) određuju se odlukom predstavničkog tijela Grada Makarske uz potvrdu na glavni projekt.

OPĆE ODREDBE ZA STAMBENE GRAĐEVINE

Članak 38.

(1) Udaljenost građevine od regulacijske crte uz ulice, gradske sabirne ceste i ostale javno-prometne površine u koje se uključuje i pješački nogostup ne smije biti manja od 5 m.

(2) Uvjet iz stavka 1. ovog članka može se u detaljnijem prostornom planu za stambene građevine odrediti i manji ako je to neophodno radi konfiguracije terena.

(3) Svaka novoplanirana građevna čestica mora imati osiguran neposredni pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine 3,5 m.

Članak 39.

(1) Priključak građevne čestice na građevine infrastrukture (elektroopskrba, vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda, telekomunikacije) određuje se na osnovi posebnih uvjeta nadležnih komunalnih i javnih poduzeća.

Članak 40.

(1) Ovim Prostornim planom određuje se koeficijent izgradenosti za planirane stambene građevine od 0,20 do 0,35, a koeficijenti iskorištenosti od 0,6 do 1,0.

Članak 41.

(1) Građevine mogu imati i podrum, koji se smatra podzemnom etažom, ako je gornja razina stropne ploče najviše 0,5 m iznad nivelačione kote terena.

(2) Kota neposrednog pristupa podzemnoj etaži - podrumu ili garaži u najvećoj širini 3,5 m ne računa se kao najniža točka konačno zaravnatog terena neposredno uz građevinu.

(3) Ako je visinska razlika najviše i najniže kote prirodnog terena uz građevinu do 1,5 m, teren se smatra ravnim, a ako je ta visinska razlika veća, teren se smatra kosim.

(4) Na kosom terenu prizemlje je etaža građevine čija kota poda može biti najviše 2,0 m iznad najniže kote uredenog terena uz građevinu.

(5) Na kosom terenu iz stavka 4. ovog članka dopušta se gradnja pristupa u podrumsku etažu koji se ne obračunava kao najniža kota uredenog terena uz građevinu.

Članak 42.

(1) Potkovlje se smatra etažom ako konstruktivno završava kosim krovom najvećeg nagiba do 25°, najveće visine nadzida 2,20 m računajući od kote gotovog poda potkovlja.

(2) Potkovlje se smatra nadzemnom etažom ako je namijenjeno stanovanju.

Članak 43.

(1) Gradnja novih građevina stambene namjene u zaštićenim ruralnim jezgrama moguća je samo kao interpolacija jednog objekta bez promjene tradicionalne matrice ruralne jezgre i formiranja parcela povijesno-urbanističke cjeline.

(2) Interpolacijom se smatra gradnja između postojećih građevina kao:

a) građevine koja je djelomično vezana uz susjedne postojeće građevine - ugrađena građevina, a smještava se u zaštićene jezgre kao tipološki obrazac mediteranske izgradnje.

b) građevina koja je samo jednom stranom vezana uz susjedne postojeće građevine - polugu građevina.

(3) Interpolacijom iz stavka 2. ovog članka ne mogu se povezivati međusobno odvojeni dijelovi građevinskog područja.

Članak 44.

(1) Tlocrtna dispozicija interpoliranih objekata u ruralnim jezgrama mora poštivati postojeću parcelaciju.

(2) Položaj građevine mora biti na istoj građevinskoj liniji s objektima na susjednim česticama

(3) Najveća katnost interpoliranih objekata može biti P+1, odnosno mora biti uskladena sa susjednim građevinama.

(4) Arhitektonski elementi oblikovanja pročelja trebaju poštivati veličine otvora tradicionalnih građevina i druge lokalne uvjete gradnje.

(5) Materijal koji se može upotrebljavati u izgradnji mora biti kamen te drvo na zatvorima.

(6) Oko svih otvora moraju se izvesti kameni pragovi.

2.2.3.1. Građevine stambene namjene

Članak 45.

(1) Na jednoj građevnoj čestici moguće je graditi samo jednu stambenu građevinu s najviše dvije pomoćne građevine

(2) Pomoćne građevine smatraju se garaže, spremišta, drvarnice i sl., a mogu se graditi kao slobodnostojeće ili kao dio osnovne građevine.

(3) Podrumska etaža se uračunava u ukupan najveći broj etaža koji ovisi o tipu stambene građevine.

(4) Za svaki tip stambene građevine potrebno je osigurati najmanje 20% zelene površine u odnosu na ukupnu površinu građevne čestice ako to nije drugačije određeno ovim Odredbama.

OBITELJSKE KUĆE

Članak 46.

(1) Ovim Prostornim planom se utvrđuju sljedeći uvjeti za gradnju slobodnostojećih obiteljskih kuća:

- namjena građevine je stambena, a uključuje najviše tri stambene jedinice i pomoćne prostore,
- najveća građevinska (bruto) razvijena površina iznosi 400 m²,
- oblik građevne čestice utvrđuje se širinom i dubinom u odnosu na javno prometnu površinu, tako da najmanja širina građevne čestice, mjerena na mjestu gradevnog pravca iznosi 16 m, a najveća 25 m. Najmanja dubina građevne čestice iznosi 18 m,
- najveća visina građevine je 9.00 m računajući od nivelične kote do vijenca,
- podrumska etaža se uračunava u ukupnu iskorištenost građevne čestice,
- obiteljska kuća može imati najviše 3 nadzemne etaže (P+2 ili P+1+Pot),
- najmanja udaljenost građevine od granice građevne čestice prema prometnici je 5 m, ukoliko je prilaz s niže kote terena, a na ostalim stranama najmanje 3 m, a udaljenost prema susjednim česticama je najmanje 3 m,
- najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0.30, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi 1.0.

VILE

Članak 47.

(1) Ovim Prostornim planom se utvrđuju sljedeći uvjeti za gradnju vila:

- najmanja površina građevne čestice je 1000 m²
- najmanja širina građevne čestice iznosi 25 m, najveća 35 m, a najmanja dubina građevne čestice iznosi 25 m, a najveća 40 m,
- najveća visina građevine iznosi 8.00 m mjereno od nivelične kote do vijenca, odnosno najveći broj etaža može biti P+1+Pot, s mogućnošću izgradnje podruma,
- najmanja udaljenost građevine od granice građevne čestice prema prometnici je 6.00 m, a prema susjednim parcelama 4.00 m,
- najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0.25,
- najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi 0.50,
- kota poda prve nadzemne etaže iznosi najviše 0,50 m iznad nivelične kote.

Članak 48.

(1) Za uređenje građevne čestice obvezno je idejno rješenje okoliša sa svim sadržajima i elementima (tip hortikulture, tipovi opločenja i sl.). Najmanje 50% od ukupne površine parcele mora biti park ili druga zelena kultivirana površina.

DVOJNI OBJEKTI

Članak 49.

(1) Ovim Prostornim planom se utvrđuju sljedeći uvjeti za gradnju dvojnih objekata:

- dvojna građevina je jednom stranom prislonjena uz među građevne čestice, odnosno uz jednu stranu takve građevine moguća je gradnja druge građevine,
- najmanja površina građevne čestice iznosi 360 m²,
- najmanja širina građevne čestice iznosi 12 m, a najveća 16 m. Najmanja dubina građevne čestice iznosi 30 m, a najveća 35 m,
- najmanja udaljenost građevine od granice građevne čestice prema prometnici je 5 m, ukoliko je prilaz s niže kote terena, a na ostalim stranama, izuzevši spojne strane najmanje 3 m,
- najveća visina građevine je 9.00 m računajući od nivelične kote do vijenca odnosno tri nadzemne etaže,
- najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0.35, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi 1.00.

NIZOVI

Članak 50.

(1) Ovim Prostornim planom se utvrđuju sljedeći uvjeti za gradnju nizova:

- nizovi su građevine čija se dva pročelja nalaze na medama građevnih čestica približno jednakih gabarita i oblikovanja,
- najmanji broj stambenih građevina je 4, a najveći 10,

- nizovi mogu biti prizemni i katni,
- za prizemne nizove:
- širina građevne čestice iznosi najmanje 10 m, a najveći horizontalni gabarit građevine iznosi 10x12 m,
- najmanja površina građevne čestice iznosi 250 m²,
- najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0.6, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi 0.9,
- za katne nizove:
- najmanja širina građevne čestice iznosi 6.00 m, dok je najveći gabarit građevine 6x12 m,
- najmanja površina građevne čestice iznosi 200 m²,
- najviša visina može biti P+1,
- najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0.35, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi 1.0.

URBANE VILE

Članak 51.

(1) Urbane vile mogu se graditi prema sljedećim uvjetima:

- urbane vile su slobodnostojeće građevine sa zajedničkim stubištem unutar građevine u kojoj je najmanji broj stambenih jedinica 4 po jednoj urbanoj vili, a najveći 8,
- najmanja površina građevne čestice iznosi 1600 m²,
- najmanja širina građevne čestice iznosi 24 m,
- najveća visina građevine je 13.00 m računajući od nivelične kote do vijenca, odnosno najveći broj etaža iznosi P+2,
- najmanja udaljenost građevine od granice građevne čestice prema prometnici je 6 m, a prema susjednim parcelama 4 m,
- najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0.20, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi 0.50,
- obvezna je izrada hortikulturnog i parternog uređenja parcele kao sastavnog dijela projektne dokumentacije.

VIŠESTAMBENE GRAĐEVINE

Članak 52.

(1) Višestambene građevine mogu se graditi prema sljedećim uvjetima:

- najmanja površina građevne čestice iznosi 1800 m²,
- najveći broj etaža je do P+4+Pot,
- koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0.20 do 0.30, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi 1.00,
- najmanja udaljenost građevine od granice građevne čestice prema prometnici je 6 m, kao i prema susjednim parcelama.

(2) Uvjeti određeni u stavku 1. ovog članka ne primjenjuju se obvezno za gradnju višestambenih građevina za potrebe stradalnika Domovinskog rata i za poticajnu stambenu gradnju na području Grada.

PARKIRALIŠTA

Članak 53.

(1) Parkirališna/garažna mjesta za stambene građevine moraju se osigurati na vlastitoj građevnoj čestici, odnosno unutar gabarita svakog pojedinačnog tipa stambene građevine. Ako se garažna mjesta osiguravaju unutar podrumskih etaža građevine, ista se može izgraditi na udaljenosti 2,0 m od mede.

(2) Na građevnoj čestici namijenjenoj za gradnju nove stambene građevine potrebno je osigurati najmanje 1.5 parkirališna mjesta po stambenoj jedinici.

(3) Prilikom rekonstrukcije stambene građevine na području grada (osim unutar kulturno - povjesne jezgre) potrebno je osigurati 1 parkirališno mjesto po stambenoj jedinici.

2.2.3.2. Stambeno-poslovne građevine

Članak 54.

(1) Poslovna djelatnost može se obavljati u sklopu stambeno-poslovne građevine uz uvjet da poslovna namjena ne smije biti veća od 30% ukupne bruto razvijene površine građevine.

(2) Uvjet učešća poslovnih djelatnosti iz stavka 1. ovog članka ne odnosi se na ugostiteljsko-turističke objekte.

(3) Unutar građevinskog područja naselja može se obavljati poslovna djelatnost kojom se ne narušavaju uvjeti života i stanovanja.

(4) Obavljanjem djelatnosti unutar građevinskih područja naselja ne smije se prouzročiti buka veća od 60 dB, ne smije se odvijati intenzivan promet kamionima i ne smije se onečišćavati okoliš.

(5) Unutar građevinskog područja naselja isključuju se gospodarske djelatnosti:

- bravarske radionice,
- automehaničarske radionice,

- limarske radionice,
- kamenoklesarske radionice,
- veće stolarske radionice
- ostale djelatnosti s izvorom buke i neugodnog mirisa.

Članak 55.

(1) Za izgradnju novih stambeno-poslovnih građevina primjenjuju se kriteriji za izgradnju stambenih građevina određenih ovim Odredbama. Prilikom rekonstrukcije i prenamjene postojećih stambenih građevina primjenjuju se kriteriji određeni ovim Prostornim planom za rekonstrukciju.

PARKIRALIŠTA

Članak 56.

(1) Na građevnoj čestici namijenjenoj za gradnju stambeno-poslovne građevine potrebno je osigurati parkirališni prostor prema kriterijima iz članka 53. ovih Odredbi te treba osigurati najmanje po dva dodatna parkirališna mesta za poslovni prostor.

OPĆE ODREDBE ZA GOSPODARSKE I POSLOVNE GRAĐEVINE

Članak 57.

(1) Građevna čestica mora imati pristup izravno na javnu prometnu površinu.
 (2) Priključak na građevine infrastrukture (elektroopskrba, vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda, telekomunikacije) utvrđuje se na osnovi posebnih uvjeta nadležnih komunalnih i javnih poduzeća.

Članak 58.

(1) Ovim Prostornim planom određuju se:
   - gospodarske građevine proizvodne i obrtničke namjene,
   - poslovne građevine uslužne namjene (trgovačke, ugostiteljsko-turističke).
 (2) Ovim Prostornim planom određuju se uvjeti izgrađenosti i iskorištenosti sukladno lokacijskim uvjetima.

Članak 59.

(1) Građevine mogu imati i podrum koji se računa kao podzemna etaža ako je gornja razina stropne ploče najviše 0,5 m iznad niveličone kote terena.

2.2.3.3. Gospodarske i poslovne građevine

Članak 60.

(1) Gospodarske građevine grade se unutar građevinskih područja namijenjenih gospodarskoj djelatnosti (Volicija).
 (2) Građevina se može namijeniti gospodarskoj djelatnosti kojom se ne narušavaju uvjeti života i stanovanja susjednog građevinskog područja.
 (3) Poslovne građevine grade se unutar građevinskih područja namijenjenih poslovnoj djelatnosti (Dugiš, Bilaje, Požare, Volicija).

Članak 61.

(1) Građevine gospodarske namjene su:
   - manji pogoni proizvodnje, obrade i prerade,
   - obrtničke djelatnosti,
   - skladišta.
 (2) Građevine poslovne namjene su:
   - komunalni servisi,
   - trgovački centri,
   - ugostiteljsko - turističke,
   - druge usluge (uredi, biroi, kancelarije i dr.).

PROIZVODNE GRAĐEVINE

Članak 62.

(1) Ovim Prostornim planom se određuju proizvodne građevine kao manji proizvodni pogoni u zoni Volicija.
 (2) Za proizvodne građevine najmanja površina čestice je 1000 m², a najveća 4000 m².

- (3) Za proizvodne građevine najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) je 0,60, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) je 1,2.
- (4) Najveći broj etaža iznosi P+1 odnosno visina građevine iznosi 12,00 m do visine vijenca.
- (5) Najmanja udaljenost građevine od granice građevne čestice prema prometnici je 10 m, a prema susjednim građevnim česticama 5 m.
- (6) Za proizvodne građevine potrebno je predvidjeti najmanje 1 parkirališno mjesto na 8 zaposlenih, koja se moraju osigurati na vlastitoj građevnoj čestici.
- (7) Na građevnoj čestici potrebno je osigurati manipulativni pristup teretnih vozila.

OBRTNIČKE GRAĐEVINE

Članak 63.

(1) Obrtničke radionice - stolarske, bravarske, kamenoklesarske, automehaničarske, limarske, autoelektričarske i slične, planiraju se u području planiranog proširenja zone Volicija.
 (2) Obrtničke radionice iz stavka 1. ovog članka mogu biti smještene i rubno uz naselja ako su udaljene od stambenih objekata najmanje 50 m zračne linije.
 (3) Za obrtničke građevine servisne namjene najmanja površina građevne čestice je 500 m², a najveća 1000 m².
 (4) Za obrtničke građevine najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) je 0,30, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) je 0,6.
 (5) Najveći broj etaža iznosi Po+P+1 odnosno visina građevine iznosi 10,50 m do visine vijenca.
 (6) Najmanja udaljenost građevine od granice građevne čestice prema prometnici je 6 m, a prema susjednim građevnim česticama 4 m.
 (7) Za jednu obrtničku građevinu potrebno je osigurati na građevnoj čestici najmanje 2 parkirališna mesta, a za obrtničku građevinu iz stavka 3. ovog članka 5 do 10 parkirališnih mesta.
 (8) Na građevnoj čestici potrebno je osigurati manipulativni pristup teretnih vozila.

SKLADIŠTA

Članak 64.

(1) Veličinom i gabaritom građevine namijenjene za skladišta i servise ne smije se ugrožavati kvalitet okoliša i krajolika.
 (2) Najveći koeficijent izgradenosti i iskorištenosti je 0,6.
 (3) Najveća veličina gabarita građevine je 3000 m² tlocrtne površine.
 (4) Najveća visina građevine skladišta je prizemlje tj. 10,0 m visine.
 (5) Na građevnoj čestici potrebno je osigurati manipulativni prostor za dostavna vozila.

KOMUNALNI SERVISI

Članak 65.

(1) Komunalni servisi predviđeni za područje grada Makarske su za: održavanje čistoće, komunalni otpad, održavanje javnih površina, vodoopskrbu i odvodnju i drugo.

TRGOVAČKE GRAĐEVINE

Članak 66.

(1) Za poslovne građevine trgovačke namjene najmanja površina čestice je 800 m², a najveća 5000 m².
 (2) Trgovački centri bruto razvijene površine prostora većeg od 5000 m² ne planiraju se unutar područja obuhvata grada Makarske.
 (3) Za trgovačke građevine najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) je 0,30, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) je 1,0.
 (4) Najveći broj etaža i visina građevine su Po+P+2, odnosno najveća visina iznosi 12,00 m do visine vijenca.
 (5) Najmanja udaljenost građevine od granice građevne čestice prema prometnici je 10 m, a prema susjednim parcelama 5 m.
 (6) Podrumska etaža u trgovačkoj građevini može se koristiti za skladište i za prodajni prostor te za smještaj parkiranih vozila.
 (7) Za trgovačke građevine potrebno je predvidjeti najmanje 10 parkirališnih mesta na 100 m² prodajnog prostora, koja se moraju osigurati na vlastitoj građevnoj čestici.
 (8) Na građevnoj čestici potrebno je osigurati manipulativni prostor za dostavna vozila.

TURISTIČKO-UGOSTITELJSKE GRAĐEVINE

Članak 67.

(1) Turističko-ugostiteljske građevine po tipologiji se dijele na:

- gradski hoteli (veći i manji)- unutar naselja (postojeći: Hotel Biokovo, Hotel Sv. Petar, Hotel Osejava, Hotel Makarska, Hotel Porin, Hotel Rosina, Hotel Lav, Hotel Bonaca, i planirani),
- hoteli u izdvojenim zonama ugostiteljsko - turističke namjene unutar naselja: (postojeći: Hotel Meteor, Hotel Park, Hotel Dalmacija, Hotel Biokovka, i planirani),
- hoteli visoke kategorije u izdvojenoj zoni ugostiteljsko-turističke namjene unutar naselja (Makarska-zapad) postoji Hotel Rivijera i planirani,
- turistička naselja visoke kategorije u izdvojenim zonama ugostiteljsko-turističke namjene unutar naselja (Makarska-zapad) planirana
- hoteli visoke kategorije u izdvojenoj ugostiteljsko-turističkoj zoni Biloševac planirani,
- turistička naselja visoke kategorije u izdvojenoj ugostiteljsko-turističkoj zoni Biloševac planirana.

GRADSKI HOTELI UNUTAR NASELJA

Članak 68.

- (1) Gradske hotele unutar naselja potrebno je tipologijom izgradnje uklopliti u postojeću urbanu matricu i krajolik.
- (2) Najmanja veličina gradevinske parcele za veće gradske planirane hotele je 1000 m^2 , a za manje 800 m^2 .
- (3) Najveća visina gradevine za veće gradske hotele Po+P+3+Pot , a za manje Po+P+2+Pot .
- (4) Koeficijent izgradenosti za veće gradske hotele (k_{ig}) je 0.35, najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) 1.60. Koeficijent izgradenosti za manje gradske hotele (k_{ig}) je 0.35, najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) 1.40.
- (5) Visina gradevine za veće gradske hotele od najniže kote zaravnjenog terena do vijenca iznosi 15,00 m, a za manje gradske hotele 12,00 m.
- (6) Najmanja udaljenost gradevina većih i manjih gradskih hotela od granice gradevne čestice prema prometnici je 6 m, a prema susjednim parcelama 4 m.
- (7) Najmanje 30% od ukupne površine parcele mora biti uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo.
- (8) Na gradevnoj čestici ili u gabaritu gradevine potrebno je osigurati 1 parkirališno mjesto po smještajnoj jedinici, osim hotela unutar kulturno-povijesne urbane jezgre gdje se parkiranje vozila mora osigurati za najmanje 60% smještajnih kapaciteta.

HOTELI U UGOSTITELJSKO-TURISTIČKOJ ZONI UNUTAR NASELJA

Članak 69.

- (1) Hoteli u ugostiteljsko-turističkoj zoni unutar naselja moraju biti visoke kategorije.
- (2) Najviša visina gradevine je Po+P+4 .
- (3) Koeficijent izgradenosti (k_{ig}) je 0.35, najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) 1.00.
- (4) Najmanja udaljenost gradevine od granice gradevne čestice prema prometnici je 10 m, a prema susjednim parcelama 6 m.
- (5) Najmanje 40% od ukupne površine parcele mora biti uređena kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo.
- (6) Na gradevnoj čestici ili u gabaritu gradevine potrebno je osigurati najmanje 1 parkirališno mjesto po smještajnoj jedinici.

TURISTIČKO NASELJE U UGOSTITELJSKO-TURISTIČKOJ ZONI UNUTAR NASELJA

Članak 70.

- (1) Za turističko naselje određuje se jedna gradevinska čestica.
- (2) Najveća visina smještajnih objekata unutar turističkog naselja je Po+P+2 .
- (3) Najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) je 0.3, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) je 0.8.
- (4) Najmanja udaljenost gradevine od granice gradevne čestice prema prometnici je 10 m, a prema susjednim parcelama 6 m.
- (5) Najmanje 40% od ukupne površine čestice mora biti uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo.
- (6) Na gradevnoj čestici potrebno je osigurati najmanje 1 parkirališno mjesto po smještajnoj jedinici.

HOTELI U UGOSTITELJSKO-TURISTIČKOJ ZONI BILOŠEVAC

Članak 71.

- (1) Unutar ugostiteljsko-turističke zone Biloševac planiraju se hoteli većih kapaciteta visoke kategorije te turistička naselja.

Članak 72.

- (1) Najmanja veličina gradevne čestice za hotele manjeg kapaciteta do 150 kreveta je $4\ 500\text{ m}^2$, za hotele do 400 kreveta je $12\ 000\text{ m}^2$, a za hotele do 800 kreveta je $21\ 000\text{ m}^2$.
- (2) Najviša visina gradevine je Po+P+5 .
- (3) Najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) je 0.3, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) je 0.8.

- (4) U izgradenost gradevne čestice uračunavaju se i površine otvorenih bazena s terasama i natkrivene terase.
- (5) Najmanja udaljenost gradevine od granice gradevne čestice prema prometnici je 10 m, a prema susjednim parcelama 6 m.
- (6) Najmanje 40% od ukupne površine gradevne čestice mora biti uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo.
- (7) Na gradevnoj čestici ili u gabaritu gradevine potrebno je osigurati najmanje 1 parkirališno mjesto po smještajnoj jedinici.

TURISTIČKO NASELJE U UGOSTITELJSKO-TURISTIČKOJ ZONI BILOŠEVAC

Članak 73.

- (1) Turističko naselje čine veći broj manjih gradevinski samostalnih objekata raznih namjena (smještajni objekti, restorani, zabava i rekreacija).
- (2) Za turističko naselje određuje se jedna gradevinska čestica.
- (3) Najveća visina smještajnih objekata unutar turističkog naselja je Po+P+2 .
- (4) Najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) je 0.3, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) je 0.8.
- (5) U izgradenost čestice ulaze i površine otvorenih bazena s terasama i natkrivene terase.
- (6) Najmanja udaljenost gradevine od granice gradevne čestice prema prometnici je 10 m, a prema susjednim parcelama 6 m.
- (7) Najmanje 50% od ukupne površine čestice mora biti uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo.
- (8) Na gradevnoj čestici potrebno je osigurati najmanje 1 parkirališno mjesto po smještajnoj jedinici.

POSLOVNE GRAĐEVINE

Članak 74.

- (1) Poslovnim gradevinama u smislu ovih Odredbi smatraju se uredi, biroi, kancelarije i slično.
- (2) Najmanja površina gradevne čestice za poslovne gradevine je 500 m^2 , a najveća 1500 m^2 .
- (3) Za poslovne gradevine najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) je 0.35, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) je 1.2.
- (4) Najveći broj etaža iznosi Po+P+3 .
- (5) Najmanja udaljenost gradevine od granice gradevne čestice prema prometnici je 6 m, a prema susjednim česticama 4 m.
- (6) Za poslovne gradevine potrebno je na gradevnoj čestici predviđeti najmanje 1 parkirališno mjesto na 8 zaposlenih.

PARKIRALIŠTA ZA GRAĐEVINE GOSPODARSKE NAMJENE

Članak 75.

- (1) Parkirališne površine unutar gradevne čestice ne smiju s ukupnom tlocrtnom površinom objekta iznositi više od 60% njegove površine.
- (2) Broj parkirališnih mesta mora biti najmanje:
  - za proizvodne i poslovne gradevine - jedno parkirališno mjesto na 8 zaposlenih,
  - za obrtne gradevine - za jednu obrtničku gradevinu 2 parkirališna mesta, a za obrtne gradevine servisne namjene 5 do 10 parkirališnih mesta,
  - za trgovачke djelatnosti - 1 parkirališno mjesto na 10 m^2 do 100 m^2 površine prodajnog prostora, a na svakih dalnjih 20 m^2 prodajnog prostora po 1 parkirališno mjesto,
  - za turističke djelatnosti:
    - gradski hoteli - jedno parkirališno mjesto po smještajnoj jedinici osim unutar kulturno - povijesne urbane jezgre gdje se parkiranje vozila mora osigurati za najmanje 60% smještajnih kapaciteta,
    - hoteli i turističko naselje unutar naselja - jedno parkirališno mjesto po smještajnoj jedinici,
    - hoteli i turističko naselje u ugostiteljsko - turističkoj zoni Biloševac - jedno parkirališno mjesto po smještajnoj jedinici.
- (3) Sva parkirališta moraju se osigurati na vlastitoj gradevnoj čestici ili u gabaritu gradevine.
- (4) Za gospodarske, poslovne, obrtne, te trgovачke gradevine i skladišta na gradevnoj čestici potrebno je osigurati i manipulativni prostor za dostavna teretna vozila.

2.2.3.4. Gradevine javne namjene

OBJEKTI PROSVJETE

Članak 76.

- (1) Objektima prosvjete smatraju se objekti predškolskog odgoja, osnovnih i srednjih škola, visokog školstva, glazbene škole i sl.

OBJEKTI PREDŠKOLSKOG ODGOJA

Članak 77.

- (1) Površina zemljišta za jednoetažnu građevinu mora biti 35 m^2 po djjetetu, a za dvoetažnu 20 m^2 po djjetetu.
 (2) Najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0,25.
 (3) Najveća katnost objekta može biti $Po+P+1$.
 (4) Udaljenost novog objekta od drugih građevina stambene namjene najmanje je 10 m, od granice građevne čestice prema prometnici mora biti 6,00 m, a prema susjednim građevnim česticama 5,00 m.
 (5) Ostali uvjeti se određuju prema pravilima za projektiranje predškolskih ustanova (broj parkirališta za zaposlenike, za roditelje itd.).

OBJEKTI OSNOVNIH ŠKOLA

Članak 78.

- (1) Površina zemljišta za osnovne škole mora biti od 30 do 50 m^2 po učeniku.
 (2) Najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0,25, a najveći koeficijent iskorištenosti mora biti (k_{is}) 0,8.
 (3) Najveća katnost objekta može biti $Po+P+1$, odnosno najveća visina može biti 9,00 m računajući od nivелacione kote do vjenca.
 (4) Najmanja udaljenost objekta od granice građevne čestice prema prometnici mora biti 6,00 m, a prema susjedima 5,00 m.
 (5) Ostali uvjeti se određuju prema pravilima za projektiranje školskih ustanova (prilaz, broj parkirališta, sportska dvorana, vanjski tereni itd.).

OBJEKTI SREDNJIH ŠKOLA

Članak 79.

- (1) Površina zemljišta za srednje škole mora biti od 25 m^2 po učeniku, odnosno najmanje 1,2 ha.
 (2) Najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0,25, a najveći koeficijent iskorištenosti mora biti (k_{is}) 0,9.
 (3) Najveća katnost objekta može biti $P+2$, odnosno najveća visina može biti 14,00 m računajući od nivelandione kote do vjenca.
 (4) Najmanja udaljenost objekta od granice građevne čestice prema prometnici mora biti 10,00 m, a prema susjedima 6,00 m.
 (5) Ostali uvjeti se određuju prema pravilima za projektiranje školskih ustanova (prilaz, broj parkirališta, sportska dvorana, vanjski tereni itd.).

OBJEKTI UPRAVE I PRAVOSUĐA

Članak 80.

- (1) Najmanja površina građevne čestice za objekte uprave i pravosuđa mora iznositi 0,30 ha, a za policijsku postaju 0,6 ha.
 (2) Najveći koeficijent izgradenosti iznosi 0,3, a najveći koeficijent iskorištenosti mora biti 1,0.
 (3) Najveća katnost objekta može biti $P+3$, odnosno najveća visina može biti 14,00 m računajući od nivelandione kote do vjenca.
 (4) Najmanja udaljenost objekta od granice građevne čestice prema prometnici mora biti 5,00 m, a prema susjedima 4,00 m.

OBJEKTI KULTURE

Članak 81.

- (1) Ovim Prostornim planom propisuje se izgradnja kulturnog centra na području grada s mogućim sadržajima kao kongresna dvorana, knjižnica i čitaonica, razni klubovi, galerije i sl..
 (2) Za kulturni centar najmanja površina parcele mora biti 1,0 ha.
 (3) Najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) može biti 0,35, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) može biti 1,6.
 (4) Najmanja udaljenost objekta od granice građevne čestice prema prometnici mora biti 12,00 m, a prema susjedima 6,00 m.
 (5) Uz kulturni centar obvezno je urediti pješačke površine (pristup i trg za okupljanje) te hortikulturno oblikovanje.

Članak 82.

- (1) Ovim Prostornim planom odredena je izgradnja i manjih objekata kulturnog sadržaja unutar kulturno - povijesne urbane cjeline.
 (2) Objekt iz stavka 1. ovog članka potrebno je ukloputi u postojeću urbanu matricu.
 (3) Sadržaji objekta iz stavka 1. ovog članka trebaju zadovoljiti potrebe javnih okupljanja (izložbe, predavanja, galerije, prezentacije i sl.).

(4) Najveća katnost objekta može biti $Po+P+2$.

- (5) Najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) može biti 0,6, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) može biti 1,6.
 (6) Uz objekte iz stavka 1. ovog članka obvezno je urediti pješačke površine (pristup i trg za okupljanje).

OBJEKTI SOCIJALNE SKRBI

Članak 83.

- (1) Ovim Prostornim planom određuje se izgradnja objekta za potrebe Udruge Sunce kao podružnice Centra za odgoj i obrazovanje s posebnim uvjetima.
 (2) Najmanja površina čestice mora biti 0,25 ha.
 (3) Najveći koeficijent izgradenosti iznosi (k_{ig}) 0,3, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) mora biti 0,7.
 (4) Najveća katnost objekta može biti $P+2$, odnosno najveća visina može biti 12,00 m računajući od nivelandione kote do vjenca.
 (5) Najmanja udaljenost objekta od granice građevne čestice prema prometnici mora biti 6,00 m, a prema susjedima 5,00 m.

VJERSKE GRAĐEVINE

Članak 84.

- (1) Nove vjerske gradevine se lociraju na građevnoj čestici najmanje površine 2000 m^2 . Najmanja širina građevne čestice iznosi 35 m. Najmanja udaljenost od pristupne prometnice je 15 m, a od susjednih čestica 10 m.
 (2) Najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0,20.
 (3) Uređenje pješačke površine (pristup i trg za okupljanje) i hortikulturno oblikovanje je obvezno.

Članak 85.

- (1) Manje vjerske gradevine lociraju se na izdvojenoj manjoj građevnoj čestici najmanje površine 1000 m^2 .
 (2) Najmanja širina građevne čestice iznosi 35 m. Najmanja udaljenost od pristupne prometnice je 15 m, a od susjednih parcela je 10 m. Najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0,20.

Članak 86.

- (1) Ovim se Prostornim planom predviđa izgradnja ostalih vjerskih sadržaja (pastoralni centar, župni dvor i sl.).
 (2) Ako se objekti iz stavka 1. ovog članka smještaju unutar kulturno - povijesne urbane cjeline, potrebno ih je ukloputi u postojeću urbanu matricu.
 (3) Ostali vjerski sadržaji iz stavka 1. ovog članka mogu se graditi na građevnoj čestici najmanje površine 1000 m^2 .
 (4) Najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) iznosi 0,30.
 (5) Za objekte iz stavka 1. ovog članka potrebno je urediti pješačke površine (pristup i trg za okupljanje).

GRAĐEVINE SPORTA

Članak 87.

- (1) Ovim Prostornim planom se određuje izgradnja višenamjenskog sportskog centra na području Dugiš na ukupnoj površini od $12,09 \text{ ha}$ čiji se sadržaji mogu etapno realizirati.
 (2) Sadržaji tog centra mogu biti sportske dvorane za različite sportove, otvoreni sportski tereni i prateći sadržaji.
 (3) Pojedine sportske dvorane unutar sportskog centra Dugiš mogu imati gledalište za najmanje 500 gledatelja.
 (4) Na području sportskog centra Dugiš moguća je izgradnja sportskih građevina i pratećih sadržaja na najviše 30% od ukupne površine obuhvata.
 (5) Broj parkirališnih mjesta za sportski centar Dugiš odredit će se na način:
  - najmanje 1 parkirališno mjesto za 4 korisnika sportskog centra,
  - 1 parkirališno mjesto na svakih 20 sjedala (gledališta sportske dvorane ili vanjskih igrališta),
  - 1 parkirališno mjesto za autobus na svakih 500 gledatelja.
 (6) Unutar sportskog centra obvezno je urediti pješačke površine (pristup i trg za okupljanje) te hortikulturno oblikovanje.

Članak 88.

- (1) Ovim Prostornim planom se određuje izgradnja manjih sportskih dvorana.
 (2) Manje sportske dvorane mogu se graditi uz školske objekte ili kao samostalne javne sportske dvorane unutar naselja.
 (3) Najmanja površina čestice za samostalnu dvoranu je $0,50 \text{ ha}$.
 (4) Najveći koeficijent izgradenosti (k_{ig}) može biti 0,70.

Članak 89.

(1) Ako se planira garaža u građevini javne namjene mogu se izgraditi u tu svrhu najviše dvije podrumske etaže. Koeficijent iskorištenosti (k_{is}) se u tom slučaju može povećati za 0.80.

2.2.3.5. Infrastrukturne i komunalne građevine

Članak 90.

(1) Udaljenost građevine infrastrukture od granice lokalnih ulica, gradskih sabirnih cesta i ostalih javno - prometnih površina koja uključuje i pješački nogostup ne smije biti manja od 1,0 m.

2.2.4. Rekonstrukcija i prenamjena postojećih građevina

REKONSTRUKCIJA STAMBENE GRAĐEVINE

Članak 91.

(1) Ovim Prostornim planom određeni uvjeti za izgradnju i smještaj stambenih građevina primjenjuju se i prilikom njihove rekonstrukcije, osim za one koje se nalaze u starim urbanim i ruralnim jezgrama.

(2) Za prenamjenu dijela stambene građevine u stambeno-poslovnu primjenjuju se uvjeti određeni za izgradnju i smještaj određenog tipa građevine u koji se prenamjenjuje, ako je takva namjena određena ovim Prostornim planom.

(3) Rekonstrukcija postojećih stambenih građevina dopušta se radi održavanja i podizanja kvalitete građevine unutar postojećih gabarita, odnosno prema uvjetima određenim za njihovu izgradnju i smještaj ako su postojeće veličine manje od dopuštenih ovim Prostornim planom.

Članak 92.

(1) Stambene građevine koje se nalaze u starim urbanim i ruralnim jezgrama moraju se čuvati i obnavljati metodom konzervacije i sanacije uz moguću prilagodbu u interijeru.

(2) Unutar zaštićenih ruralnih jezgri nije moguća rekonstrukcija postojećih objekata u smislu dogradnje i nadogradnje.

GOSPODARSKE I POSLOVNE GRAĐEVINE

Članak 93.

(1) Rekonstrukcija gospodarskih (proizvodnih, obrtničkih) i poslovnih građevina (uslužnih, trgovачkih, ugostiteljsko-turističkih i dr.), radi održavanja i podizanja kvalitete građevine dopušta se unutar postojećih gabarita, odnosno prema uvjetima određenim za njihovu izgradnju i smještaj ako su postojeće veličine manje od dopuštenih ovim Prostornim planom.

(2) Prenamejena postojećih gospodarskih i poslovnih građevina dopušta se prema kriterijima određenim za izgradnju i smještaj određenog tipa građevine u koji se prenamjenjuje, ukoliko je takva namjena određena ovim Prostornim planom.

INFRASTRUKTURNE GRAĐEVINE

Članak 94.

(1) Pod građevinama infrastrukture podrazumijevaju se vodovi i građevine u funkciji prometnog sustava, sustava veza, sustava vodoopskrbe i odvodnje i sustava energetike, smješteni u infrastrukturne koridore.

(2) Za rekonstrukciju infrastrukturnih građevina primjenjuju se uvjeti određeni za njihovu gradnju ovim Prostornim planom, ostalim dokumentima prostornog uredenja, posebnim propisima i idejnim rješenjem.

2.3. Građenje izvan građevinskog područja

Članak 95.

(1) Izvan građevinskog područja može se planirati izgradnja:

- građevina infrastrukture (prometne, energetske-dalekovodi, plinovod, telekomunikacija te komunalne),
- komunalno - servisne zone za prihvrat otpada,
- rekreacijskih građevina (vidikovci),
- vatrogasnih promatračnica,
- stambenih i gospodarskih građevina u smislu isključivo obavljanja poljoprivrednih djelatnosti izvan zaštićenog obalnog područja mora od 1000 m.

(2) Pojedinačne građevine ne mogu biti mješovite namjene, a odredene su jednom građevinskom parcelom.

(3) Kriteriji prema kojima se određuje vrsta, veličina i namjena građevine u prostoru jesu:

- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, planinarska, turističko-ugostiteljska, sportsko-rekreacijska i zdravstvena),

- građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu (cisternu), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda) i energetski sustav (električni agregat, plinski spremnik i sl.),
- građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, uklapajući ih ambijentalno u vrijedan krajobraz poštujući autohtono graditeljstvo.

(4) Izvan građevinskog područja, a unutar granica zaštićenog područja Parka prirode Biokovo nije moguća izgradnja stambenih i gospodarskih zgrada, a korištenje zemljišta mora se provoditi prema odredbama Prostornog plana područja posebnih obilježja Parka prirode Biokovo.

KOMUNALNO - SERVISNA ZONA (ZA PRIHVAT OTPADA)

Članak 96.

(1) Ovim Prostornim planom određen je prostor za komunalno servisne zone za postupanje s otpadom na predjelu Dugiš - Strane u površini od 2,74 ha s osiguranim pristupnim putem.

(2) Na prostoru iz stavka 1. ovog članka osim sakupljanja organizirat će se i razvrstavanje otpada.

(3) Sakupljen i razvrstan otpad odvozit će se na centar za gospodarenje otpadom županijskog značaja gdje će se otpad tehnološki zbrinuti.

(4) Do izgradnje CZGO-a postupak obrade otpada rješavat će se na prostoru iz stavka 1. ovog članka.

REKREACIJSKE GRAĐEVINE

Članak 97.

(1) Rekreacijske građevine su u funkciji korištenja prostora za rekreaciju:

- na području zaštićenog krajolika šira zona zaštite Parka prirode Biokovo i svetišta Veprić,
- na području kultiviranog krajolika sjeverno od planirane državne ceste do granica Parka prirode Biokovo (posebno prihvate zone Baškići, Matići, Makar, Mlinice, Kotišina) - planinarenje, biciklizam i slično,
- na području Velikog Brda i Makra - za bavljenje specifičnim granama sporta (zmajarstvo, paragliding, alpinizam).

Članak 98.

(1) Građevine za odvijanje rekreacijske namjene mogu biti izletište, objekti za sklanjanje (bivak, nadstrešnica), vidikovci veličine do 50 m², a oblikovanjem i materijalima trebaju se uklopiti u krajolik.

(2) Građevine iz stavka 1. ovog stavka grade se kao montažne, sklopivo-rasklopne građevine s pristupom s pješačkog puta.

VATROGASNE PROMATRAČNICE

Članak 99.

(1) Vatrogasne promatračnice su u funkciji zaštite od požara i smještene su na šumskim česticama i istaknutim kotama koje omogućavaju sagledavanje prostora i međusobnu dojavu i komunikaciju.

(2) Ovim Prostornim planom predviđa se ukupno s postojećim, sedam promatračnica na prostoru Grada, koje je potrebno što ravnomjernej rasporediti.

STAMBENE I GOSPODARSKE GRAĐEVINE

Članak 100.

(1) Pod stambenim i gospodarskim građevinama podrazumijevaju se građevine koje se za vlastite potrebe, a u funkciji obavljanja isključivo djelatnosti poljoprivrede grade izvan građevinskog područja.

(2) Sukladno kategorizaciji i osjetljivosti prostora, građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti graditi se mogu jedino na površinama razgraničenim kao poljoprivredno zemljište u području iznad nove gradske obilaznice, a ispod granice s Parkom prirode Biokovo izvan građevinskih područja naselja.

(3) Objekti stambene namjene u svrhu obavljanja isključivo poljoprivrednih djelatnosti ne mogu se graditi izvan građevinskog područja naselja na prostorima zračne udaljenosti manje od 1000 m od obalne crte mora, a unutar zaštićenog obalnog pojasa mora te 300 m od obale vodotoka.

Članak 101.

(1) U stambenim objektima iz članka 100. ovih Odredbi mogu se obavljati usluge seoskog turizma.

(2) Najmanja površina poljoprivrednog zemljišta iznosi 2000 m².

(3) Katnost stambenih objekata može biti najviše prizemlje. Najveća bruto tlocrtna površina objekta je 50 m².

(4) Za potrebe obavljanja ove djelatnosti može se izraditi samo jedan stambeni objekt, a stambeni objekti ne mogu se izgradivati zasebno.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 102.

- (1) Ovim Prostornim planom su određeni sadržaji za sljedeće gospodarske namjene:
- šumarstvo
  - poljoprivreda
  - ribarstvo,
  - ugostiteljstvo i turizam,
  - poslovna djelatnost

3.1. Šumarstvo

Članak 103.

(1) Gospodarske šume na području grada Makarske nemaju velike šumarske gospodarske vrijednosti. Vrijednost ostalih šuma - zaštitnih, rekreacijskih kao i šuma posebne namjene značajne su u funkciji povećanja vrijednosti turističke ponude.

Članak 104.

(1) Šumske površine zajedno s postojećim i planiranim zaštitnim površinama zauzimaju ukupno 377,47 ha odnosno 30,03% kopnenog dijela grada Makarske bez površine Parka prirode Biokovo.

(2) Šume rekreacijske namjene predviđene su unutar obalnog područja.

(3) Šume su osim rekreativne namjene u funkciji zaštite i održavanja ekoloških vrijednosti prostora i specifičnih biotopa, te oplemenjivanja krajolika.

Članak 105.

(1) Šume obuhvaćene ovim Prostornim planom štite se od prenamjene.

(2) Predviđa se sanitarno odražavanje (zamjena starih stabala, prorjeđivanje podrasta, uklanjanje debla, zamjena novim mladicama) te zaštita od nametnika i štetočinja, a naročito mjere zaštite od požara (održavanjem protupožarnih puteva i dojavne službe).

(3) U obnovi šumskih sastojina potrebno je voditi računa da se obnavljaju autohtonim vrstama.

(4) Za šumske pojase uz obalni pojas koji se sastoji od zasadjenih stabala alepskog bora treba izvršiti zamjenu starih stabala istom vrstom, jer su obalni potezi borovih šuma sastavni dio privlačnog ambijenta obalnog krajolika.

(5) Zasipavanje podrasta alepskog bora šljunkom niti veća izmjena tla oko stabala nije dopuštena.

(6) Nagnuta stabla nad plažama zbog vjetra i drugih ekoloških uvjeta ne treba odstranjivati već podupirati radi sprječavanja izvaljivanja.

(7) Nakon gradevinskih radova na rubu šumskih površina i koji su oštetili šumski rub potrebno je izvršiti biološku sanaciju sadnjom stabala i podrastom.

(8) Radi osiguranja funkcije šuma kao ekološkog uporišta treba izbjegavati promjene biljnih vrsta i sadenje alohtonih sadnica na poljoprivrednim i drugim dijelovima prostora Grada koje bi narušile i ugrozile vitalnost šumske zajednice.

3.2. Poljoprivredna djelatnost

Članak 106.

(1) Poljoprivreda na području grada Makarske nema značajniju gospodarsku ulogu zbog nedostatka poljoprivrednog zemljišta visokih kategorija prema razgraničenju bonitetnog tla, iako svojim tradicionalnim načinom proizvodnje hrane i obnovom nekih autohtonih poljoprivrednih djelatnosti (vinogradarstvo, voćarstvo, maslinarstvo, uzgoj ljekovitog bilja i sl.) značajno doprinosi ukupnom gospodarskom potencijalu.

(2) Poljoprivredne površine koriste se za:

- vinograde - na prisojnim padinama podbiokovskog flišnog pojasa oko prostora Velikog Brda,
- maslinike - na cijelom području iznad nove državne ceste te na području Dugiša, Sv. Andrije te izdvojenog područja Kuk,
- voćnjake - na prisojnim padinama podbiokovskog flišnog pojasa uz postojeće ruralne jezgre (Puharići, Mlinice i td.)

(3) Na površinama za poljoprivredno korištenje zbog sprječavanja erozije te za obnavljanje i rekultivaciju tradicionalnih poljoprivrednih kultura (maslinika, vinograda, voćnjaka), treba zadržati i obnoviti terasasti tip uredenja površina.

(4) Mozaičan tradicionalan tip poljoprivredne obrade tla i usitnjena struktura (izmjena kultura i načina obrade), onemogućuje grafički (u mjerilu 1:25000 i 1:5000) izdvajanje i razlikovanje površina različite obrade.

Članak 107.

(1) Potrebno je razvijati ekološku poljoprivredu bez primjene mineralnih gnojiva, sintetičkih pesticida, hormona i drugih agrokemikalija.

(2) Na području vodozahvata Vepric i Vrutak, odnosno na području sanitarne zaštite vodozahvata posebno je restriktivno primjenjivati gnojiva i pesticide i u potpunosti ih izbjegavati sukladno Odluci o zonama sanitarne zaštite izvorišta.

Članak 108.

(1) Za izgradnju i smještaj gospodarskih građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje određuju se sljedeći uvjeti:
- na poljoprivrednim površinama najmanje površine 1 ha može se izgraditi cisterna, staklenik odnosno platenik i prateći gospodarski objekti veličine do 50 m².

(2) Unutar obalnog područja izvan gradevinskih područja naselja 1000 m od obalne crte u dubinu prostora te unutar obuhvata zaštićenih dijelova prirode, prema ovom Prostornom planu isključuje se mogućnost izgradnje gospodarskih građevina iz stavka 1. ovog članka kao i izgradnje malih gospodarskih objekata (pomoćnih građevina za alat i strojeve, poljoprivrednu opremu i sl.).

3.3. Ribarstvo

Članak 109.

(1) Ribarstvo je dio gospodarske djelatnosti Grada Makarske.

(2) Kriteriji za održivo korištenje živih bogatstava mora trebaju biti u skladu s načelima biološke raznolikosti.

(3) Sportsko-rekreativni ribolov je dopušten na temelju količine kvote ulova, određen pojedinačnim dozvolama sukladno posebnim propisima.

(4) U zaštićenom obalnom pojasu mora 300 m od obalne crte nije moguć ribolov osim sportsko-rekreativnog ribolova.

3.4. Ugostiteljstvo i turizam

Članak 110.

(1) Na području grada Makarske ugostiteljstvo i turizam su djelatnosti od najveće gospodarske važnosti.

(2) Ovim Prostornim planom omogućuje se postojeću turističku ponudu hotelskih kapaciteta i privatnih iznajmljivača proširiti turističkom ponudom na izdvojenom turističkom području Biloševac.

Članak 111.

(1) Ovim Prostornim planom određen je ukupni kapacitet turističkih kreveta u hotelskom smještaju s 10 000 kreveta od čega je 5000 u gradu i 5000 unutar ugostiteljsko - turističke zone na području Biloševca.

Članak 112.

(1) Ovaj Prostorni plan razgraničava ugostiteljsko-turističku namjenu:

- unutar gradevinskog područja naselja (T1 - hoteli na predjelu Donja luka i zapadnom dijelu naselja, T2 - turističko naselje na zapadnom predjelu naselja istočno od Ulice I. G. Kovačića),
- na izdvojenom gradevinskom području ugostiteljsko turističke zone na području Biloševac (T1 - hoteli, T2 - turističko naselje),

(2) Unutar gradevinskog područja grada Makarske su pojedinačni objekti većih smještajnih kapaciteta (postojeći hoteli i hoteli u rekonstrukciji).

(3) Pojedinačni smještajni objekti (hoteli i slični smještajni objekti) smještajnog kapaciteta do 80 kreveta mogu se graditi unutar granica naselja na površinama mješovite namjene.

Članak 113.

(1) Osim smještajnih objekata (od hotelskih objekata do ponude u privatnom smještaju), planirani su i ostali ugostiteljski objekti (restorani, izletišta, konobe i sl.) u funkciji proširenja i raznolikosti ukupne turističke ponude.

(2) Ovi kapaciteti smještaju se unutar gradevinskog područja naselja i u izdvojenim gradevinskim područjima ugostiteljsko - turističke namjene (područje Platno i Biloševac).

(3) Ugostiteljski sadržaji mogu se planirati na seoskim gospodarstvima u svrhu poboljšanja ponude seoskog turizma uz zadovoljenje posebnih propisa.

UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA NAMJENA UNUTAR GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA
Članak 114.

- (1) Unutar građevinskog područja Grada Makarske odredene su pojedinače ugostiteljsko - turističke zone.
- (2) Izgrađena površina zona iz stavka 1. ovog članka iznosi 3,14% građevinskog područja naselja.

Članak 115.

(1) Na području Donje luke, Sv. Petra i Osejave moguće su rekonstrukcije postojećih hotela u svrhu podizanja turističke kategorije. Dopošta se najveće povećanje gabarita do 15%.

(2) Postojeći stambeni objekti mogu se rekonstruirati u svrhu smještajne ponude prema kriterijima navedenim za gradske hotele unutar naselja.

(3) Za izgradnju, rekonstrukciju i uređenje prostora ugostiteljsko-turističke namjene ne mogu se zauzimati postojeće javne površine.

Članak 116.

(1) Na predjelu planiranog područja ugostiteljsko-turističke namjene - Makarska zapad, unutar građevinskog područja naselja, određuju se izgradnja zasebnih cjelina smještajnih objekata visoke kategorije.

Članak 117.

(1) Na području ugostiteljsko-turističke zone zapadno od Ulice I. G. Kovačića (T1), unutar građevinskog područja naselja, mogu se graditi isključivo smještajni hotelski objekti.

Članak 118.

(1) Na području ugostiteljsko-turističke zone istočno od Ulice I. G. Kovačića (T1 i T2) unutar građevinskog područja naselja, mogu se graditi isključivo smještajni objekti hotela i turističkog naselja.

UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA NAMJENA NA PODRUČJU BILOŠEVAC

Članak 119.

(1) Zona Biloševac je područje ugostiteljsko-turističke izgradnje i čini turističko žarište regije, mikroregije i grada Makarske.

(2) Cjelovita turistička zona na Biloševcu predviđa se za dulji boravak gostiju.

(3) Osim obogaćivanja kvalitete i kategorije turističke ponude na području Biloševca razvijat će se i kongresni, zdravstveni, sportski, rekreativski i zabavni turizam.

(4) Za prateće sadržaje u svrhu zadovoljavanja potreba gostiju - (ugostiteljski, javni i uslužni) planira se proporcionalno smještajnom kapacitetu 45% ukupne površine ugostiteljsko-turističke zone.

(5) Kolni promet planira se odvojeno od pješačkih kretanja na način da se prometnice smještaju u dubini zone, a obalne zone namjenjuju se isključivo pješačkim površinama.

(7) Parkirališta će se decentralizirati i razmjestiti po skupinama smještajnih kapaciteta.

(8) Za cijelu zonu predviđa se izgradnja nove infrastrukturne mreže (vodoopskrba, odvodnja, elektroopskrba i telekomunikacije).

Članak 120.

(1) Područje ugostiteljsko-turističke zone Biloševac dijeli negradivi dio građevinskog područja značajnog krajobraza kanjona potoka Veprič.

(2) Najveći kapacitet od ukupno 5000 kreveta ravnomjerno se raspoređuje u predviđenim hotelima s pratećim sadržajima trgovacke, uslužne, ugostiteljske, sportske, rekreativne i zabavne namjene i turističkim naseljem sa svim pratećim sadržajima.

Članak 121.

(1) Izgradnja na području Biloševac predviđa se izvan 100 m zračne linije od obalne crte u dubinu prostora.

(2) U području iz stavka 1. ovog članka ne smije se graditi na evidentiranim arheološkim lokacijama (Ćurilo, Blace, Cvitačka), evidentiranim zaštićenom području prirodne baštine Cvitačka i Veprič, evidentiranim i zaštićenim prostorima šumskih površina Ćurilo, Blace i Biloševac.

**UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA ZONA PRETEŽITO
SPORTSKO-REKREATIVNE NAMJENE NA PODRUČJU PLATNO**

Članak 122.

(1) Ugostiteljsko-turistička zona pretežito sportsko-rekreativnog obilježja Platna predviđa se za sportsko-rekreativnu namjenu bez smještajnih kapaciteta.

(2) Osim sportskih sadržaja na ovom se prostoru predviđa otvorena scena s pratećim sadržajima kao javni sadržaj na središnjem istočnom platou za razne priredbe ukupne površine od 2500 m² do 4000 m² za kapacitet od najviše 1000 posjetitelja.

- (3) Otvorenu scenu treba organizirati tako da se povremeno može koristiti i za priredbe zatvorenog tipa.
- (4) Otvorenu scenu treba oblikovati u skladu s visokim kriterijima kvalitete uređenja okoliša.

Članak 123.

(1) Zbog potrebe funkcionalnog povezivanja različite ponude (otvorena scena, sportski tereni, kupalište) potrebno je osigurati sustav glavnih pješačkih komunikacija.

(2) Parkiralište je potrebno smjestiti na zapadnom dijelu prostora s najmanjim kapacitetom od 4 autobusa i 200 automobila.

Članak 124.

(1) Smještaj planiranih sadržaja na području Platna predviđa se 100 m zračne linije od obalne crte u dubinu prostora osim sadržaja u sklopu kupališta.

Članak 125.

(1) U neposrednom kontaktu s obalnom crtom planira se uređenje obalne šetnice (Lungo mare) duž grada Makarske, od Kravice do Tučepa.

(2) Šetnica se nadovezuje na postojeću gradsku rivu, a produžit će se i na susjedne općine Makarske rivijere kao dio cjelovite pješačke atrakcije i turističke ponude.

3.5. Gospodarske i poslovne djelatnosti

Članak 126.

(1) Ovim Prostornim planom ne planiraju se gospodarska djelatnost proizvodne namjene i sve ostale gospodarske djelatnosti koje bi mogle utjecati na stanje okoliša.

(2) Ovim Prostornim planom razgraničavaju se gospodarske djelatnosti:

- manji pogoni proizvodnje, obrade i prerade,
- obrnjaštvo,
- skladišta i,
- poslovne djelatnosti:
- uslužne djelatnosti (prijevozničke, manja trgovina, banke i druge finansijske i osiguravajuće institucije),
- komunalni servisi,
- trgovacki centri i,
- druge usluge (uredi, kancelarije, biroi).

(3) Gospodarska djelatnost unutar ovog Prostornog plana razgraničava se na površine proizvodne namjene (područje Volicije).

(4) Poslovna djelatnost unutar ovog Prostornog plana razgraničava se na površine uslužne namjene (područje Požara, Bilaja, Dugiša i Volicije).

Članak 127.

(1) Poslovna namjena obuhvaća 34,28 ha ili 8,15% ukupnog građevinskog područja naselja, a poslovno - proizvodna namjena obuhvaća 20,97 ha ili 4,98% ukupnog građevinskog područja naselja.

Članak 128.

(1) Površina za gospodarsku namjenu (oznaka I2) je:

- područje Volicije - površine 20,59 ha.

(2) Površine za poslovnu namjenu (oznaka K1) su:

- područje Požara površine 13,08 ha,
- područje Bilaja površine 6,40 ha,
- područje Dugiša površine 6,03 ha,
- područje Volicije površine 8,80 ha.

Članak 129.

(1) Prometni i ostali komunalni priključci na poslovnu zonu i pojedine građevine trebaju odgovarati kapacitetu potreba i ne smiju smanjivati gradski prometni standard.

(2) Za gospodarske djelatnosti unutar njihovih površina treba osigurati prostore parkirališta i manipulativni pristup teretnih vozila.

Članak 130.

(1) Svi postojeći poslovni objekti smješteni uz značajni krajolaz Osejave, a koji štete ekološkim uvjetima smještaja unutar grada i parkovnih predjela, trebaju se premjestiti unutar gospodarske zone Volicija.

(2) Odredba iz prethodnog stavka ovog članka odnosi se na poduzeća "Amfora", "Gradevno", "Olma" i "Merkur 5" ex. "Metalplastika".

3.6. Ostale poslovne djelatnosti

GRADSKI PROJEKTI

Članak 131.

(1) Ovim Prostornim planom se određuju unutar površina poslovne namjene dvije poslovne zone na području Dugiša i Volicije uz državnu cestu D8 na istočnom ulazu (Gradski projekti - GP1 i GP2 kojima se vrednuje ulaz u grad Makarsku).

Članak 132.

(1) Poslovna zona na području Dugiša unutar gradevinskog područja naselja, uz područje postojeće stanice za tehnički pregled i planiranog autobusnog kolodvora je planirane površine od 1,34 ha.

(2) Poslovna zona unutar gradevinskog područja naselja na području Volicije, na sjevernoj strani postojeće ceste D8 do postojećeg puta planira se za prometno - uslužni i ugostiteljski centar površine od 3,78 ha.

(3) U sastav zone iz stavka 1. ovog članka uključen je i prostor namijenjen za javni gradski park površine 3,90 ha.

Članak 133.

(1) Na zapadnom ulazu u grad Makarsku planira se turističko-informacijski ulaz u grad uz državnu cestu D8.

(2) Do rješenja ulaza iz stavka 1. ovog članka predviđa se manji informacijski punkt u koridoru ceste D8.

KOMUNALNI SERVISI

Članak 134.

(1) Servisno-komunalne djelatnosti kao i ostale poslovne djelatnosti smještene su u zonu Volicije sjevernije od državne ceste D512.

(2) Predviđa se premještanje "Makarskog komunalca", "Elektroprivrede" te "Vodovod d.o.o. Makarska" na predviđena područja.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 135.

(1) Društvene djelatnosti treba razmjestiti ravnomjerno u prostoru kako bi se zadovoljile potrebe korištenja na cijelom području i smanjio pritisak na uže gradsko središte.

Članak 136.

(1) U društvene djelatnosti pripadaju objekti za:

- upravu i pravosude,
- zdravstvo,
- prosvjetu,
- kulturu,
- socijalnu skrb,
- vjerske zajednice,
- sport i rekreaciju,
- finansijske i slične usluge.

(3) Ovim Prostornim planom određuje se potreba, broj, općeniti raspored i kapacitet, a Generalnim urbanističkim planom grada Makarske odredit će se detaljna mreža i pojedinačne lokacije građevina za društvene djelatnosti.

4.1. Uprava i pravosuđe

Članak 137.

(1) Postojeći objekti uprave u gradu Makarskoj su:

- ispostava županijske uprave,
- gradski organi samouprave,
- općinski i prekršajni sud,

- državno odvjetništvo,
- sjedište javnog bilježnika,
- porezna uprava - ispostava
- policijska postaja.

(2) Ovim Prostornim planom se planira premještanje policijske postaje na odgovarajuću lokaciju na području Dugiša (pripadajuća gradevna čestica površine 0,6 ha).

(3) Ostali objekti iz stavka 1. ovog članka zadovoljavaju potrebe grada Makarske kao regionalnog srednje razvojnog središta.

4.2. Zdravstvo

Članak 138.

(1) Objekti primarne zdravstvene zaštite na području Grada su:

- objekt Doma zdravlja Makarska, unutar kojeg su hitna pomoć, rodilište, stacionar, ambulante primarne zdravstvene zaštite, stomatološke ambulante, specijalističke ambulante, laboratorij i ljekarna, koji odgovara potrebama Grada te gravitacijskog područja od 30 000 stanovnika,
- ambulante opće medicine za gravitacijsko područje od 2000 stanovnika,
- specijalističke ambulante za gravitacijsko područje od 10 000 stanovnika,
- ljekarne za gravitacijsko područje do 5000 stanovnika.

(2) Zdravstveni objekt na sekundarnoj razini:

- Hotel Biokovka - specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju

Članak 139.

(1) Ovim Prostornim planom se planiraju:

- ambulante primarne zdravstvene zaštite - ukupno sedam,
- specijalističke ambulante - prema potrebi,
- ljekarne - ukupno četiri.

(2) Prostorni razmještaj građevina pojedinih grupa zdravstvene djelatnosti primarne zdravstvene zaštite (opća medicina, zdravstvena zaštita, stomatološka zaštita, školska medicina) određen je radijusom pristupačnosti od 800 m gravitacijskog područja.

Članak 140.

(1) Prestrukturiranjem turizma predviđa se mogućnost daljnog razvoja zdravstvenog turizma gradnjom novih ili prenamjenom i dopunom, te proširenjem ponude i sadržaja u postojećim ugostiteljsko-turističkim objektima, hotelima i pansionima iz kategorije ponude tzv. zdravstvenog turizma.

4.3. Uvjeti smještaja prosvjetnih djelatnosti

Članak 141.

(1) Ovim Prostornim planom mreža objekata prosvjetne djelatnosti razgraničava se na objekte:

- predškolskog odgoja,
- osnovne škole,
- srednje škole.

(2) Ovim Prostornim planom planira se osnivanje objekta visokog školstva turističko-pomorskog usmjerenja.

PREDŠKOLSKI ODGOJ

Članak 142.

(1) Predškolskim odgojem obuhvatit će se 75% djece starosne strukture od 1 do 6 godina (5% od 15 000 stanovnika što iznosi 750 djece, odnosno 75% od toga je 440 djece).

(2) Ovim Prostornim planom predviđaju se tri objekta predškolskog odgoja za po stotinu djece te jedan za stotinu djece.

(3) Objekti predškolskog odgoja (dječje jaslice i vrtić) smještavat će se na način da se ostvari najprimjerljivo gravitacijsko područje.

(4) Prilikom određivanja lokacije mora se osigurati dostupnost prilaza i prijevoza, te sigurnost djece.

Članak 143.

(1) Postojeći (5) objekti predškolskog odgoja, osim onog na području Glavice nisu izgrađeni na samostalnoj gradevnoj čestici, nego se nalaze unutar stambenih zgrada i ne zadovoljavaju u potpunosti kriterije smještaja predškolske djece.

(2) Novi objekti predškolskog odgoja će se smjestiti na samostalnim građevnim česticama koje će se odrediti GUP-om grada Makarske.

OSNOVNO ŠKOLSTVO

Članak 144.

(1) Projekcija razvoja osnovnog školstva temelji se na sljedećim pretpostavkama:

- sustavom se obuhvaća 9% stanovništva, odnosno oko 1350 djece,
- kapacitet škola od najmanje 240 učenika.

(2) Ovim Prostornim planom planiraju se dvije škole za po 450 učenika, uz postojeće dvije matične škole na području grada (Osnovna škola oca Petra Perice na Zelenci i Osnovna škola Stjepana Ivičevića u centru grada) te jedne područne škole u Velikom Brdu.

Članak 145.

(1) Planirane osnovne škole smještavaju se na području Velikog Brda umjesto postojeće područne škole te na području planiranog stambenog naselja na istočnom dijelu grada.

(2) Planira se zadržati samo osnovnu školu u prostorija zgrade na Bilajama (Istok) koja se koristi i za srednju školu.

Članak 146.

(1) Na području Grada postoji i osnovna glazbena škola koja se zadržava.

SREDNJE ŠKOLSTVO

Članak 147.

(1) Projekcija razvoja srednjeg školstva temelji se na sljedećim planerskim pretpostavkama:

- sustavom se obuhvaća 6% stanovništva odnosno oko 900 djece, s predviđenih 250 učenika iz šireg područja gravitacije, odnosno ukupno 1150 učenika,
- prema kriterijima iz Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije kapacitet škola je najmanje 480 do 720 učenika.

(2) Ovim Prostornim planom se planiraju dvije srednje škole ili jedan srednjoškolski centar.

Članak 148.

(1) U gradu Makarskoj postoje Srednja škola fra Andrije Kačića Miošića i Srednja strukovna škola u prostorijama zgrade namijenjene osnovnoj školi.

(2) Ovim Prostornim planom se planira premještanje Srednje strukovne škole iz zgrade namijenjene osnovnoj školi na novu lokaciju na istočnom dijelu grada te gradnja nove srednje škole čija će se lokacija odrediti GUP-om grada Makarske.

VISOKO ŠKOLSTVO

Članak 149.

(1) Projekcija razvoja visokog školstva temelji se na jačanju regionalnih sveučilišta.

(2) U gradu Makarskoj se predviđa dislocirana visokoškolska ustanova jednog od hrvatskih sveučilišta turističko-pomorskog usmjerenja.

(3) Ovim Prostornim planom predviđa se izrada programa mogućnosti i potreba za odvijanje nastave visokog školstva.

(4) Program i kapaciteti ovisit će o izrađenom programu i decentraliziranju sveučilišta.

4.4. Kultura

Članak 150.

(1) Postojeći objekti kulture u gradu Makarskoj su:

- ljetno kino u centru grada,
- Gradski muzej, Malakološki muzej,
- galerije i zbirke (Art - galery, Galerija Antun Gojak),
- knjižnica i čitaonica.

(2) Ovim Prostornim planom planirani su sljedeći sadržaji:

- kulturni centar,
- kulturni sadržaji - manji centri unutar povijesno - urbanističke jezgre,
- novi otvoreni scenski prostor - na području Platna,

- muzeji - dva nova (muzej razvoja turizma),
 - galerije,
 - zbirke,
 - knjižnica i čitaonica - jedna postojeća i četiri nove (i u sklopu školskih ustanova ili kulturnog centra).

Članak 151.

(1) Djelatnost informiranja na području grada Makarske osiguravaju:

- list "Makarsko primorje",
- list "Makarska kronika",
- lokalne radiopostaje "RMR".

(2) Ovim Prostornim planom se planira i lokalna televizijska postaja.

4.5. Socijalna skrb

Članak 152.

(1) Socijalna skrb je djelatnost kojom se ostvaruje pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba djeci i drugim osobama koje se ne mogu same brinuti o sebi.

(2) Na području grada Makarske postoji:

- Centar za socijalnu skrb s podružnicom - u potpunosti zadovoljava potrebama Grada i šireg gravitacijskog područja,
- dom za djecu s posebnim potrebama "Sunce" - kao podružnica Centra za odgoj i obrazovanje u posebnim uvjetima iz Splita,
- Dom za stare i nemoćne.

(3) Postojeći Dom za stare i nemoćne osobe zadovoljava.

(4) Za Udrugu Sunce predviđa se premještanje iz neodgovarajućih prostorija u centru grada i njezin smještaj na neizgrađenom građevinskom području koje će se odrediti GUP-om grada Makarske.

4.6. Vjerske zajednice

Članak 153.

(1) Vjerske građevine su objekti za obavljanje vjerskih obreda.

(2) Na području Grada vjerske građevine su dvanaest postojećih i dvije nove planirane:

- katedrala sv. Marka - Makarska (XVIII. st.),
- crkva sv. Petra - Makarska (XV. - XVII. st.), srušena u potresu 1962., obnovljena kasnih devedesetih godina XX. st.,
- crkva sv. Filipa - Makarska (XVIII. st.),
- Franjevački samostan sv. Marije - Makarska (XIX. / XX. st.),
- svetište Male Gospe - Veprić (početak XX. st.),
- crkva sv. Martina - Kotišina (XIV./ XV. st.), srušena u potresu 1962. Crkvu je potrebno obnoviti.,
- crkva sv. Andrije - Kotišina (XVIII. st.),
- crkva sv. Ante - Kotišina (XIX./XX. st.),
- crkva sv. Mihovila - Veliko Brdo (XIX. st.),
- crkva sv. Jeronima - Veliko Brdo (XVIII. st.),
- crkva sv. Ivana Krstitelja- Makar (XIX. st.),
- crkva Kraljice mira i župni dvor - Makarska.

(3) Objekti navedeni u stavku 2. ovog članka, osim nove crkve Kraljice mira, registrirani su kao kulturno dobro te se održavanje i svi zahvati na njima moraju odobriti od nadležne službe.

(4) Uz redovito održavanje potrebna je izrada konzervatorskog elaborata i projekt obnove.

Članak 154.

(1) Ovim Prostornim planom na području Grada se planiraju dvije vjerske građevine od kojih je jedna crkva uz svetište Male Gospe u Vepriću, a druga u istočnom dijelu grada.

(2) Smještaj planirane crkve unutar svetišta Veprić treba pažljivo odrediti s obzirom na korištenje i zaštitu područja značajnog krajobraza kanjona potoka Veprić određenog ovim Prostornim planom.

Članak 155.

(1) Ovim Prostornim planom na području Grada predviđa se gradnja i ostalih vjerskih sadržaja prema potrebi (pastoralni centar, župni dvor i sl.).

4.7. Sport i rekreacija

Članak 156.

(1) Površine za sport i rekreaciju su veća područja za obavljanje sportskih i rekreativnih aktivnosti.

(2) Ovim Prostornim planom razgraničavaju se površine sportskih sadržaja na:

- sportski centar unutar gradevinskog područja grada Makarske (prostor Dugiša),
- izdvojeno gradevinsko područje ugostiteljsko-turističke namjene pretežito sportsko-rekreativnog obilježja (prostor Platna),
- tenis centar unutar gradevinskog područja grada Makarske (prostor zapadno od hotela "Rivijera").

Članak 157.

(1) Sportsko - rekreativski centar na Dugišu predviđen je dijelom na postojeći površini veličine 4,96 ha s proširenjem prema istoku površine 7,13 ha, ukupne površine 12,09 ha.

(2) U sklopu sportskog centra u svrhu cijelovitog i organiziranog obavljanja sportskih djelatnosti planiraju se:

- upravna zgrada, postojeća kojoj je potrebna rekonstrukcija,
- otvoreni sportski tereni - postojeće nogometno igralište i gledalište kapaciteta 2000 gledatelja, pomoćno nogometno igralište kojem je potrebna rekonstrukcija i malonogometno igralište,
- otvoreno rukometno igralište,
- otvoreno košarkaško igralište,
- sportske dvorane (jedna postojeća i novoplanirane),
- tenis igrališta s otvorenim i zatvorenim prostorima,
- zatvoren bazen s kapacitetom do 800 gledatelja,
- otvoreni bazen,
- bočališta,
- prateći objekti (svlačionice i dr.).

Članak 158.

(1) Sportsko-rekreativni sadržaji na Platnu predviđaju se na površini od 6,60 ha, otvorenog tipa bez izgrađenih objekata kao što su:

- košarkaško igralište,
- rukometno igralište,
- odbojkaško igralište,
- tenis igrališta,
- tri igrališta manjih sportova,
- otvorena bočališta,
- prateći objekti (svlačionice i dr.).

5. UVJETI UTVRDIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

5.1. Prometna infrastruktura

Članak 159.

(1) Prometna mreža temelji se na međusobnoj uskladenosti pomorskog i kopnenog prometa. Okosnicu kopnenog prometa čini cestovni promet.

Članak 160.

(1) Prometnu mrežu iz članka 159. ovih Odredbi čine državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste:

1. Državne ceste:

- državna cesta D8 Rijeka- Split- Dubrovnik,
- državna cesta 411 Makarska (D8) - trajektna luka,
- državna cesta 512 Makarska (D8) - Ravča (D62),

2. Županijske ceste:

- županijska cesta 6196 Veliko Brdo - D8,
- županijska cesta 6197 Makarska D411 - D8,

3. Lokalne ceste:

- glavne gradske ulice:
- postoeće: Obala kralja Tomislava, Ulica kralja Petra Krešimira IV., Ulica don Mihovila Pavlinovića, Zadarska ulica, Franjevački put, Put Makra, Put Velikog Brda, Ulica Stjepana Radića, Ulica Kralja

Zvonimira, Ulica Ante Starčevića, Ulica Stjepana Ivičevića

- planirane: spojnica Vukovarske na čvor Puharići i nove obilaznice i dalje prema Velikom Brdu, spoj D62 preko Bilaja na novu obilaznicu, spoj čvora Dugiš i Kotišine preko čvora na novoj obilaznici

Članak 161.

(1) Prometna mreža planira se sukladno Strategiji prometnog razvitka i Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske, Planu prometne mreže Splitsko - dalmatinske županije, kao i funkcionalnom povezivanju područja grada Makarske u skladu s potrebama i predviđenim razvojnim pravcima.

(2) Ovim Prostornim planom se određuje trasa nove državne ceste (obilaznice grada Makarske) koja će ujedno preusmjeriti promet s državne cesta D8, a prostorno i prometno povezati će i izolirane dijelova područja Velikog Brda, Puharića i Makra.

Članak 162.

(1) Sastavni dio prometne infrastrukture čine terminali putničkog i robnog prometa, luke i autobusni kolodvori. Organizacija prometne mreže izvedena je iz postojećih prometnica s nužnim korekcijama radi poboljšanja prometnih standarda i normativa.

(2) Terminali putničkog i robnog prometa su gospodarska namjena prometnih djelatnosti.

(3) Na području grada Makarske predviđeno je poboljšanje prometa tako da nekadašnja obilaznica postane glavna gradska magistrala.

(4) Rekonstrukciju postojeće prometne mreže i bolja mreža alternativnog kretanja pješaka će se detaljnije odrediti u GUP-u grada Makarske.

Članak 163.

(1) Ovim Prostornim planom se planiraju prometni terminali:

- autobusna postaja na području grada Makarske, na području Dugiša,
- terminal kamionskog prometa, na području Volicije (0,9 ha - kapaciteta 80 parkirališnih mjesto),
- javne garaže u Makarskoj, na ulaznim prostorima u grad (kapaciteta 500 parkirališnih mesta po garaži - ukupno 1500),
- javne garaže u središnjem dijelu grada Makarske (ukupnog kapaciteta 600 parkirališnih mesta).

Članak 164.

(1) Ovim Prostornim planom terminal za turističke autobuse nije predviđen kao posebno područje, nego će parkirališne površine za turističke autobuse biti unutar ugostiteljsko-turističke zone Biloševac.

Članak 165.

(1) Ovim Prostornim planom odredene su pješačke površine:

- gradsko obalno šetalište - "lungo mare": Platno - Osejava - riva - Sv. Petar - Donja luka - Biloševac do Krvavice,
- žičare kao dio prometnog sustava: Veprić, Žlib, Glavica, Makar (koridori u istraživanju).

(2) Gradski trgovi su određeni kao dijelovi pješačkih površina:

- postojeći: Trg fra Andrije Kačića Miošića, Trg Hrpina, Trg 4. svibnja 533., Trg Tina Ujevića, Trg 18. rujna 887., Trg Kobaca te parkovni trg Donja luka,
- planirani: unutar neizgrađenih površina gradevinskog područja naselja.

Članak 166.

(1) Za zračni promet planira se:

- postojeći interventni helidrom na poluotoku Osejava koji se Prostornim planom zadržava,
- komercijalni helidrom za turističko razgledanje veličine do 1 ha predviđa se na području Čurilo unutar ugostiteljsko-turističke zone Biloševac.

Članak 167.

(1) Helidromi na poluotoku Osejava i na području Čurila su civilna zračna pristaništa za helikoptere.

(2) Helidromi iz stavka 1. ovog članka je područje koje je u potpunosti namijenjeno za dolaske, odlaske i kretanje civilnih helikoptera.

Članak 168.

(1) Zrakoplovi koji su prema vrsti i tehničkim zahtjevima za plovidbenost predviđeni za slijetanje na ovim helidromima su helikopteri u kategoriji prometnih, općih, namjenskih i dopremnih.

(2) Prema vrsti i kategoriji predviđeni helikopteri su za prijevoz putnika i stvari.

Članak 169.

(1) Ovim Prostornim planom helidrom na području Osejave smatra se nekontroliranim zračnim pristaništem.

Članak 170.

(1) Helidrom na području Čurila mora biti ureden prostor, ograđen čvrstom transparentnom ogradom i s nadziranim ulazom te održavan u skladu sa standardima helikopterskog zračnog prometa.

(2) Helidrom mora biti izgrađen tako da udovoljava uvjetima koji omogućavaju sigurno uzljetanje, slijetanje i boravak helikoptera.

(3) Helidrom mora imati pripadajuće parkiralište unutar čuvanog prostora.

Članak 171.

(1) Zračni promet dopunjava se hidrobazom - površinom za slijetanje hidroaviona unutar akvatorija Grada kao veza na regionalni zračni promet.

(2) Hidrobaza se predviđa na površini 1000 x 100 m i funkcionalno je vezana na sportsko rekreativske sadržaje na području Platna.

Članak 172.

(1) Ovim Prostornim planom se predviđa žičara kao dio zračnog prometa i kao koridor u istraživanju (alternativno su predložene dvije trase).

Članak 173.

(1) Normativ utvrđivanja koridora prometnica i komunalnih infrastruktura određen je osobinama i namjenom te prometnim i zaštitnim standardima.

(2) Dio koridora koji prolazi gusto naseljenim područjima se smanjuje do najmanjeg funkcionalnog prolaza, s tim da se za objekte zatećene na trasi koridora ne predviđaju uvjeti za rekonstrukciju određeni ovim Odredbama. Na suženim mjestima prometnih zaštitnih pojasa potrebno je osigurati zaštitne barijere.

(3) Unutar svih ostalih zaštitnih koridora infrastruktura nije dopuštena izgradnja nikakvih drugih objekata, osim onih koji su u funkciji infrastrukture.

5.2. Morske površine

Članak 174.

(1) Morske površine namijenjene za prometne djelatnosti razgraničavaju se na:

- plovne puteve,
- luke,
- privezišta.

Članak 175.

(1) Ovim Prostornim planom planira se:

- luka lokalnog značaja Makarska (postojeća),
- sportsko-rekreativna luka (postojeća-luka Makarska)
- sportska luka (ispred Hotela Dalmacije),
- tri privezišta za izletničke brodove (dva u sklopu ugostiteljsko-turističke zone Biloševac te jedno na području ugostiteljsko-turističke zone pretežito sportsko-rekreativnog obilježja Platno).

Članak 176.

(1) Luka je kopnena i vodena površina čija je vodena površina djelomično zatvorena i zaštićena od nepovoljnih prirodnih utjecaja.

(2) Privezište je dio obale s najviše 10 vezova i manjim pomorsko gradevinskim objektima (obale, gatovi) za privremeni privez manjih plovila (nautičkih, izletničkih, brodova opskrbe, posebne namjene i sl.).

(3) Privezišta nemaju sadržaja na kopnu.

LUKE

Članak 177.

(1) Luka Makarska, kao luka lokalnog značaja dužine obale za privez od 1080 m, planira se kao:

- luka otvorena za javni promet,
- trajektna luka za lokalni promet s otokom Bračem,

- ribarska luka,
- sportska luka.

Članak 178.

(1) Postojeća trajektna luka Makarska (Makarska - Sumartin) se planira prilagoditi očekivanom prometu za 2010. godinu od 79 000 putnika i 28 300 vozila te je potrebno povećati kapacitet prihvata (s jedne na najmanje dvije rampe) i osigurati odgovarajući kapacitet prihvata vozila na kopnenom dijelu.

(2) Obala za privez turističkih i ribarskih brodica s današnjih 10 vezova, odnosno 70 m dužine obale, povećat će se izvedbom dodatnih molova.

(3) Obalu za privez izletničkih brodova i luksuznih jahti s današnjih privezišta duljine obale od 140 m treba povećati na prostoru Marinete, od Velikog mola do Osejave, adekvatnom izvedbom zaštite luke.

(4) Postojeća sportska luka sa 140 vezova planira se povećati unutar akvatorija luke na 200 vezova.

SPORTSKA LUKA

Članak 179.

(1) Osim sportske luke iz članka 178. ovih Odredbi uredena je uz obalnu šetnicu ispred Hotela Dalmacije i mala sportska luka sa zaštitnim molom i pratećim sadržajima na kopnu, koju se planira rekonstruirati unutar postojeće površine.

(2) U sklopu luke iz stavka 1. ovog članka nalazi se i suha marina koju je potrebno premjestiti u gospodarsku zonu Volicija.

PRIVEZIŠTE

Članak 180.

(1) Na obalnom području, u sklopu ugostiteljsko-turističke zone Biloševac planiraju se dva privezišta za izletničke brodice u javnom linijskom povezivanju s gradom kao pontonski molovi.

(2) Na obalnom području Platna se planira jedno privezište za izletničke brodice.

(3) Za privezišta navedena u stavku 1. i 2. ovog članka planira se kapacitet od po najviše 10 vezova po privezištu.

(4) Potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri sačuvati postojeću kvalitetu obale i mora, tako da se ne dopušta veća promjena obalne linije nasipavanjem mora i otkopavanjem obale.

UREĐENE I PRIRODNE MORSKE PLAŽE

Članak 181.

(1) Ovim Prostornim planom sve su plaže po značaju i vrsti javne i to plaže Platno, Osejava, Sv. Petar, Donja luka - Biloševac.

(2) Uređena morska plaža unutar naselja (područje Donje luke i zona poluotoka Sv. Petar) ili izvan naselja (područje ugostiteljsko - turističke zone Biloševac) mora biti nadzirana i pristupačna svima pod jednakim uvjetima s kopnene i morske strane, uključivo i osobama s poteškoćama u kretanju, većim dijelom uredenog ili izmijenjenog prirodnog obilježja te infrastrukturno i sadržajno (tuševi, kabine i sanitarni uredaji) ureden kopneni prostor neposredno povezan s morem, označen i zaštićen s morske strane.

(3) Prateći sanitarni i drugi sadržaji moraju biti izgrađeni najmanje 100 m od obalne crte mora.

Članak 182.

(1) Prirodna morska plaža izvan naselja na području Biloševac (ulava Ramova), zona Platno i zona Osejava, mora biti nadzirana i pristupačna s kopnene i morske strane te potpuno očuvanog zatečenog prirodnog obilježja.

5.3. Ostala infrastruktura

Članak 183.

(1) U i ispod zaštitnih koridora mreža infrastrukturnih objekata pošte i telekomunikacija, vodoopskrbe i odvodnje, te energetskih postrojenja nije dopuštena gradnja nikakvih drugih gradevina osim u funkciji infrastrukture.

5.3.1. Pošta i telekomunikacije

5.3.1.1. Pošta

Članak 184.

(1) Osim glavne pošte planira se izgradnja manjih poštanskih ureda koji će pokrivati dijelove područja naselja Zelenka, Istok, Veliko Brdo i u sklopu ugostiteljsko - turističke zone Biloševac.

5.3.1.2. Telekomunikacije**Članak 185.**

(1) Telekomunikacijske građevine su: radijski koridori, magistralni kabel i mjesna pristupna centrala.

(2) Pri planiranju i izgradnji cestovnih, vodoopskrbnih i energetskih građevina mora se predvidjeti polaganje cijevi za telekomunikacijske kablove, te planirati razmještaj antenske mreže novih telekomunikacijskih tehnologija (GSM mreža), radiorelejnih, televizijskih, radijskih i ostalih stanica.

(3) Izgradnja mreže i građevina telekomunikacijskog sustava iz stavka 1. i 2. ovog članka određuje se lokacijskim dozvolama na temelju ovog Prostornog plana, te uvjetima HT-a i HTV-a.

Članak 186.

(1) Telekomunikacijska mreža sastoji se od dva sustava:

- nepokretna telekomunikacijska mreža,
- pokretna telekomunikacijska mreža.

Članak 187.

(1) Osnovu telefonske mreže grada Makarske čini mjesna LC centrala AXE Makarska s pripadajućim udaljenim pretplatničkim stupnjevima na pristupnoj razini UPS Istok i Bili brig. UPS su na AXE Makarska vezani svjetlovodnim sustavom prijenosa (položen svjetlovodni kabel).

(2) U tablici su prikazani osnovni parametri stupnja razvoja nepokretne telefonije na području grada Makarske u 2002. godini:

Tablica B: PARAMETRI STUPNJA RAZVOJA NEPOKRETNE TELEFONIJE

BROJ INSTALIRANIH TF PRIKLJUČAKA POTS	8448
BROJ UKLJUČENIH TK PRIKLJUČAKA (GTP) POTS	5369
ISKORIŠTENOST INSTALIRANIH PRIKLJUČAKA POTS	64%
GUSTOĆA (GTP/100 STANOVNIKA)	65
STUPANJ DIGITALIZACIJE	100 %
BROJ UDALJENIH PRETPLATNIČKIH STUPNJEVA (UPS)	2
BROJ TELEFONSKIH GOVORNICA	40
BROJ INSTALIRANIH ISDN – BRA KANALA	704
BROJ UKLJUČENIH ISDN – BRA KANALA	348
BROJ VELIKIH KORISNIKA (>=2 Mb/s)	18

(3) Iskorištenost instaliranih priključaka je 64% što prepostavlja i mogućnost novih priključaka, a s obzirom na razvoj pokretne telefonske mreže predviđa se proširenje nepokretne mreže do 100% iskoristivosti priključaka.

(4) Ovim Prostornim planom su planirane trase telekomunikacijskih vodova prema Velikom Brdu, Biloševcu i Volicijski.

Članak 188.

(1) Ovim Prostornim planom se planiraju novi komutacijski čvorovi za naselje Zelenka (UPS) s 2048 telekomunikacijskih priključaka. Za naselje Veliko Brdo planiraju se novi komutacijski čvorovi s 500 telekomunikacijskih priključaka.

(2) Planira se modernizacija postojeće TK infrastrukture i uvođenje projekta nove mrežne generacije.

Članak 189.

(1) Na području grada Makarske trenutačno su instalirane bazne postaje GSM na hotelima Meteor, Biokovka, Biokovo i Dalmacija te na objektu vatrogasnog doma i stambenoj zgradi u Ulici Ante Starčevića. NMT bazna postaja montirana je na poluotoku Osejava.

(2) U razvoju mreže pri postavljanju antenskih prijemnika/predajnika u GSM mrežama, radiorelejnih, televizijskih, radijskih i ostalih stanica potrebno je osobito voditi računa o usklađenosti lokacija u blizini i unutar postojećih naselja s krajobraznim stvorenim vrijednostima prostora.

(3) Antenski prijemnici/predajnici u GSM mrežama (bazne stanice) te radiorelejne, televizijske, radijske i ostale stanice ne mogu se postavljati u neposrednoj blizini (užoj i široj zaštitnoj zoni) građevina ili kompleksa zaštićene

kultурne baštine. Postavljanje antenskih prijemnika moguće je na rubnim, neizgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja, a visine koja nije veća od najviše građevine u naselju tj. dijelu naselja u kojem se postavlja.

(4) Najmanja udaljenost između GSM bazne stanice te radiorelejnih, televizijskih, radijskih i ostalih stanica od najbližih postojećih ili planiranih građevina ne smije biti manja od visine samog antenskog stupa stanice.

(5) Planira se premještanje postojećeg TV pretvarača sa zaštićene građevine stare Biskupske palače na novu lokaciju koja će se odrediti u GUP- u grada Makarske.

5.3.2. Elektroopskrba**Članak 190.**

(1) Područjem grada Makarske prolaze dva županijska dalekovoda, čija je trasa zadržana s potrebnom širinom koridora:

- dalekovod 110 kV u duljini od 6,8 km,
- dalekovod 35 kV u duljini od 7,8 km.

(2) Trafostanica TS Makarska 110/35/10 kV na području Požara od državnog je značaja.

(3) Uz TS Makarska 110/35/10 kV postoji na području grada Makarske i trafostanica TS Makarska 35/10 kV na području Bilaja koje se dopunjaju razgranatom mrežom trafostanica 10(20)/0,4 kV te gradskom mrežom zračnih kabelskih vodova 10(20) kV.

Članak 191.

(1) Ovim Prostornim planom određuju se zaštitni pojasi za postojeće i planirane dalekovode:

- DV VN 220 kV, 60 m,
- DV VN 110 kV, 40 m,
- DV SN 35 kV i niže, 20 m.

(2) U zaštitnim pojasima nadzemnih vodova nije dopuštena gradnja niti rekonstrukcija objekata bez prethodne suglasnosti nadležne službe.

Članak 192.

(1) Koncepcija planiranog sustava elektroopskrbe polazi od sljedećih temeljnih načela:

- izgradnja vlastitog temeljnog izvora električne energije kao čvrste energetske točke napona 110/20 kV,
- za elektroenergetске objekte temeljnog sustava osigurati propisane kriterije u napojnim vodovima i transformaciji,
- orientacija na primjenu novog jedinstvenog sustava distribucijskih napona 110, 20 i 0,23/0,4 kV,
- maksimalno korištenje postojećih objekata 110 i 35 u funkciji razvjeta nove koncepcije 110 kV te objekata 10 i 0,38 kV u funkciji koncepcije 20 i 0,4 kV,
- orientacija na izgradnju kabelskih TS 10-20/0,4 kV za grad Makarsku i za naselja s većom koncentracijom distributivne potrošnje te na stupne TS 10(20)/0,4 kV u ruralnim podbiokovskim mjestima;
- izgradnja srednjonaponskih kabelskih 20 kV mreža u pravilu "zamkastih",
- izgradnja niskonaponskih mreža podzemnim kabelima kod "kabelskih" TS 10-20/0,4 kV a preostale s izoliranim nadzemnim tzv. SKS vodovima 0,4 kV.

Članak 193.

(1) Na osnovi globalnih iznosa opterećenja te primjenom temeljnih načela određen je planirani elektroopskrbni sustav:

- za razinu dobivene potrošnje od 32,41 MW neophodna je izgradnja trafostanice 110/20 kV Makarska instalirane snage 2x40 MVA, na lokaciji postojeće TS 110/35/10 kV Makarska,
- osiguranje dvostranog napajanja na 110 kV naponu (izgradeno);
- postupnim napuštanjem 35 kV napona ukida se trafostanica 35/10 kV Makarska i njezinu potrošnju preuzima nova trafostanica 110/20 kV Makarska,
- kontinuirana izgradnja srednjonaponskih 20 kV mreža kao rasplet buduće TS 110/20 kV.

Članak 194.

(1) Ovim Prostornim planom za elektroopskrbu se predviđa polaganje kabelskih vodova 35, 10(20) i 0,4 kV (N.N.) u pravilu pod zemljom, u profile ulica i prometnica.

(2) U prometnicama u koje se polažu elektroenergetski vodovi potrebno je osigurati planski razmještaj instalacija - jedna strana prometnice za energetiku, druga strana za telekomunikacije i vodoopskrbu, a sredina ceste za kanalizaciju i oborinske vode.

Članak 195.

(1) Dinamika izgradnje planiranog elektroenergetskog sustava će se uskladiti s realizacijom izgradnje planiranih sadržaja, kao i s razvojnim planovima susjednih općina (Brela, Baška Voda, Podgora) i s planovima HEP-a.

5.3.3. Plinoopskrba

Članak 196.

(1) Sustav opskrbe plinom temelji se na Strategiji energetskog razvijanja Vlade Republike Hrvatske, te planu opskrbe prirodnim plinom Županije.

(2) Ovim Prostornim planom u skladu s Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije, određen je koridor magistralnog plinovoda najvećeg radnog tlaka 75/50 bara kao prostor za istraživanje, unutar koridora planirane državne ceste kao visokotlačni, čelični i najvećeg radnog tlaka od 50 bara.

(3) Na području Moča izgraditi će se i glavna mjerno-reducijska stanica izlaznog tlaka 12 bara.

Članak 197.

(1) Opskrbu plinom potrebno je osigurati izgradnjom mreže plinovoda niskog, srednjeg i visokog tlaka, te izgradnjom manjih mjerno-reducijskih stanica.

5.3.4. Potencijalni lokalni izvori energije

Članak 198.

(1) Ovim Prostornim planom se predviđa racionalno korištenje energije kao i dopunski izvori alternativne energije, odnosno prirodno obnovljivi resursi (sunce).

(2) Ovim Prostornim planom se preporučuju mjeru za unapređenje energetske efikasnosti kako slijedi:

- priključiti nove potrošače na postojeće neiskorištene kapacitete,
- povećati iskoristivost otpadne topline dimnih plinova ugradnjom utilizatora (korisnika) na kotlovske jedinicama loženim plinom,
- unaprijediti sustav automatske regulacije,
- koristiti nove tehnologije loženja, pripreme tople vode i iskorištavanja otpadne topline,
- omogućiti mjerjenje i regulaciju potrošnje toplinske energije kod svakog potrošača.

Članak 199.

(1) Izgradnja sunčanih kolektora predviđa se uz nove hotele na području Biloševca, gospodarske objekte na području Volicije, sportske objekte na području Platna i Dugiša s najmanjim udjelom od 30% ukupne potrebne potrošnje.

(2) Drugi alternativni izvori energije (vjetrovi i valovi) predviđaju se samo za individualnu opskrbu.

5.3.5. Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda**5.3.5.1. Vodoopskrbni sustav**

Članak 200.

(1) Opskrba vodom za piće ima prioritet u odnosu na korištenje voda u druge svrhe.

(2) Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije predviđa se povezivanje lokalnih sustava.

(3) Grad Makarska, kao i cijela Makarska rivijera zaključno sa Zaostrogom opskrbljuje se vodom iz regionalnog vodovoda Makarskog primorja.

(4) Komunalno poduzeće "Vodovod d.o.o." Makarska je do sada koristilo vodu iz vodostana "Kraljevac" na rijeci Cetini, a u budućnosti predviđena je nova lokacija crpnog postrojenja u Nejasmićima, oko 1500 m sjeverozapadno od postojećeg zahvata u vodostanu "Kraljevac".

(5) Grad Makarska ima i dodatne količine vodoopskrbe na izvorištu Veprič i Vrutak koje treba rekonstruirati i redovito održavati.

Članak 201.

(1) Prema planskim pretpostavkama potrebno je osigurati količinu vode za 23 000 stanovnika s potrošnjom od 250 l/dnevno + 32.000 turista s potrošnjom od 400 l/dnevno odnosno kapacitet 150 l/sekcija.

(2) Za povećane potrebe izgraditi će se i cjevovod Zadvarje - Zaostrog.

Članak 202.

(1) Za ugostiteljsko-turističku zonu Biloševac potrebno je izgraditi novi sustav vodoopskrbe.

(2) Ovim Prostornim planom planiraju se nove vodospreme na predjelu Kuka i Veprica, sjeverno od državne ceste D8 radi opskrbe ugostiteljsko - turističke zone na području Biloševac.

(3) Vodospreme kapaciteta 2x2000 m³ smještene su na području Kuka na koti 175 m.n.v. i Veprica na koti 75 m.n.v.

Članak 203.

(1) Kapacitet potrošnje vode za grad Makarsku predviđa se:

Tabela C: PLANIRANA POTROŠNJA VODE ZA GRAD MAKARSKU 2020. GODINE

ZONA GRADA	VRSTA POTROŠAČA	BROJ POTROŠAČA 2020.	NAJVEĆA DNEVNA POTROŠNJA l/dan/potrošač	UKUPNO NAJVEĆA DNEVNA POTROŠNJA l/dan	UKUPNO NAJVEĆA DNEVNA POTROŠNJA m ³ /dan
ZONA 1 – PODRUČJE GRADA	STANOVNICI	23000	250 l	5.750.000,00	
	TURIZAM/ KREVETI	27000	400 l	10.800.000,00	
	UKUPNO ZONA 1				16.550.000,00
ZONA 2 - BILOŠEVAC	TURIZAM/ KREVETI	5000	400 l	2.000.000,00	
	UKUPNO ZONA 2				2.000.000,00
	GOSPODARSTVO/ ZAPOSLENI	4800	80 l	384.000,00	
UKUPNO ZONA 3				384.000,00	3.840,00
ZONA GRADA	VRSTA POTROŠAČA	BROJ POTROŠAČA 2020.	NAJVEĆA DNEVNA POTROŠNJA l/dan/potrošač	UKUPNO NAJVEĆA DNEVNA POTROŠNJA l/dan	UKUPNO NAJVEĆA DNEVNA POTROŠNJA m ³ /dan
GRAD MAKARSKA	STANOVNICI UKUPNO			5.750.000,00	
	TURIZAM/KREVETI UKUPNO			12.800.000,00	
	GOSPODARSTVO/ ZAPOSLENI UKUPNO			384.000,00	
UKUPNO				18.934.000,00	18.934,00
POTROŠNJA				m ³ /dan	
Dnevna Qneto				m ³ /godinu	
18.934.000				18.934.000	
Dnevna Qneto+25 % gubitaka				19.123.365	
Godišnja potrošnja Qneto				6.980.028.225	
Godišnja potrošnja Qneto+25 % gubitaka				8.725.035.281	

(2) Predviđa se racionalizacija potrošnje vode (smanjenje količine potrošnje dnevno rekonstrukcijom instalacija sanitarnih uređaja i priključaka, korištenjem morske vode za kupanje u bazenima uz hotele) radi izbjegavanja redukcije vode u ljetnom sušnom periodu.

5.3.5.2. Odvodnja otpadnih voda

Članak 204.

(1) Kanalizacijski sustav Makarske sastoji se od istočnog i zapadnog podsustava.

(2) Istočnim se podsustavom, od poluotoka Osejeva sustavom glavnih i sekundarnih gravitacijskih kolektora uz prepumpavanje preko CS Marineta, pripadajućim tlačnim cjevovodom, otpadne vode prikupljaju i odvode do CS Pliščevac.

(3) Zapadnim se podsustavom, od područja Biloševac sustavom glavnih i sekundarnih gravitacijskih kolektora uz prepumpavanje preko CS Ratac, pripadajućim tlačnim cjevovodom, otpadne vode prikupljaju i odvode do CS Pliščevac.

Članak 205.

(1) Predmetna CS Pliščevac prepumpava cjelokupne otpadne vode oba podsustava tlačnim cjevovodom do lokacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Makarske na poluotoku Sv. Petar odakle se postajeći podmorskим ispuštom duljinе 1500 m te difuzorom duljinе 38,5 m ispuštaju u more na dubinu od 68 m.

(2) Uredaj za pročišćavanje je trenutno u nadogradnji do I. stupnja pročišćavanja (potrebno zamijeniti staru i ugraditi novu opremu za pročišćavanje otpadnih voda (mjerač protoka, dozirni bazen, automatska rešetka, pjeskolov, mastolov).

(3) Potrebno je dovršiti sustav dodatnim kemijskim i biološkim pročišćavanjem kako bi se ostvario cjeloviti sustav pročišćavanja otpadnih voda.

Članak 206.

(1) Za postojeću kanalizacijsku mrežu mješovitog sustava predviđa se odvajanje oborinskih od otpadnih voda.

Članak 207.

(1) Trasu mreže za odvodnju voda potrebno je voditi javnim površinama, a samo iznimno neizgradenim dijelom građevnog područja ukoliko to zahtijeva gravitacijsko tečenje.

(2) Potrebno je predvidjeti gradnju pumpnih stanica kada konfiguracija terena onemoguće gravitacijski spoj na glavnu uličnu mrežu.

(3) Lokacije pumpnih stanica rješavat će se detaljnijim prostornim planovima.

Članak 208.

(1) Za ugostiteljsko - turističku zonu Biloševac, sportsko-rekreacijsko područje Platno i dr. potrebna je nova kanalizacijska mreža.

(2) Za planiranu ugostiteljsko - turističku zonu Biloševac i Platno predviđaju se novi uređaj za obradu otpadnih voda s podmorskim ispustom.

Članak 209.

(1) Za naselje Veliko Brdo planirana je izgradnja sustava za odvodnju otpadnih voda i njihovo povezivanje na sustav odvodnje otpadnih voda grada Makarske.

(2) Za poslovnu zonu Volicija potrebno je izgraditi sustav za odvodnju otpadnih voda i povezati ga na sustav odvodnje otpadnih voda grada Makarske.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Članak 210.

(1) Ovaj Prostorni plan u svoja glavna polazišta uvrstio je očuvanje i prezentaciju ljepote krajolika kao osobite vrijednosti za daljnji razvoj prostora.

(2) Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije odredena su područja i lokaliteti osobite vrijednosti, osjetljivosti i ljepote krajolika kojima je ovim Prostornim planom odredena posebna važnost.

6.1. Zaštita kulturne baštine

Članak 211.

(1) Ovim Prostornim planom određuje se zaštita, očuvanje i čuvanje spomenika kulture i graditeljske baštine uvažavanjem sljedećih kriterija:

- očuvanje osnovnih oblika graditeljstva i urbanističke baštine,
- uređenje i obnova povijesnih građevina,
- zaštita arheoloških zona i lokaliteta u skladu s načelima arheološke djelatnosti,
- zaštita ruralnog graditeljstva uz modele revitalizacije primjerene specifičnostima tog stvaralaštva.

Članak 212.

(1) Ovim Prostornim planom se određuje zaštita sljedećih nepokretnih kulturnih dobara:

- kulturno-povijesne urbanističke cjeline ili njenog dijela,
- građevine ili njenog dijela,
- arheoloških lokaliteta,
- etnološke cjeline ili njenog dijela,
- spomeničke baštine,
- kulturnog krajolika,
- kultiviranog agrarnog krajolika od planirane državne ceste do granice Parka prirode Biokovo.

Članak 213.

(1) Graditeljska baština iz članka 212. ovih Odredbi sastoji se od:

- registriranih spomenika kulturne baštine,
- evidentiranih spomenika kulturne baštine,
- prijedloga spomenika kulturne baštine koje je potrebno evidentirati odnosno pokrenuti postupak za registraciju kao spomenika kulturne baštine.

Članak 214.

(1) Ovim Prostornim planom polazi se od zaštite pejzažnih i kulturno-povijesnih vrijednosti i štite se sva registrirana područja i objekti te proširuje zaštitu na poloutok Osejava kao kulturni krajolik i kultivirani krajolik oko ruralnih jezgri na flišnom području podno granica Parka prirode Biokovo.

(2) Ovim Prostornim planom obrađena je zaštita graditeljske baštine na osnovi konzervatorske studije. Zaštićena područja trebaju se poštivati u cjelini i u njima se ne smiju odvijati nikakvi zahvati koji ne bi bili uskladu s uvjetima nadležne službe.

Članak 215.

(1) Zaštićena kulturna dobra županijskog značaja na području grada Makarske su:

Tablica D: KULTURNA BAŠTINA OD ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA (REGISTRIRANA I EVIDENTIRANA)

NASELJE	IME	VRSTA	STATUS ZAŠTITE
Makarska	Makar	Ruralna cjelina	evidentirano
Makarska	Sv. Petar	Arheološka zona	evidentirano
Makarska	Makarska	Urbana cjelina	registrirano
Veliko Brdo	Žlib - Baškovići	Ruralna cjelina	evidentirano
Makarska	Obalno područje	Kultivirani krajolik	evidentirano

Članak 216.

(1) Nepokretna kulturna dobra navedena u Popisu iz ovog članka imaju svojstva kulturnog dobra i podliježu pravima i obvezama Zakona o zaštiti kulturnih dobara, bez obzira na njihov trenutni pravni status zaštite.

(2) Pravni status zaštite određen je sljedećim kategorijama:

- R kulturno dobro upisano u Registr nepokretnih kulturnih dobara
- E evidentirano kulturno dobro
- P preventivno zaštićeno kulturno dobro

Tablica E: KULTURNA BAŠTINA (REGISTRIRANA, EVIDENTIRANA I PREVENTIVNO ZAŠTIĆENA)

red. broj	POVIJESNA GRADITELJSKA CJELINA	status zaštite (registrirano, evidentirano, planirano)
	uža gradska jezgra Makarska	R

red. broj	POVIJESNI SKLOPOVI ILI GRAĐEVINE - SAKRALNE GRAĐEVINE	status zaštite (registrirano, evidentirano, planirano)
4	crkva sv. Mihovila u Velikom Brdu	R
8	svetište Male Gospe u Vepricu	R
13	crkva sv. Jeronima u Velikom Brdu	R
22	crkva i groblje sv. Petra u Makarskoj	R
24	crkva sv. Marka u Makarskoj	R
25	Franjevački samostan sv. Marije u Makarskoj	R
31	crkva i groblje sv. Ivana Krstitelja u Makru	R
35	crkva sv. Martina u Kotišini	R
38	crkva sv. Ante u Kotišini	E
42	crkva sv. Andrije u Kotišini	R
46	crkva sv. Jure	R
*	crkva sv. Filipa u Makarskoj	R
*	kapela sv. Nikole na lokalitetu Zakučje	E

red. broj	POVIJESNI SKLOPOVI ILI GRAĐEVINE - CIVILNE GRAĐEVINE	status zaštite (registrirano, evidentirano, planirano)
15	kulica Makarska	R
17	most na Mostenom potoku	R
21	svjetionik na poluotoku Sv. Petar	R
27	zgrada bivšeg Srednjoškolskog centra u Makarskoj	R
30	utvrđene spilje – Makar	R
*	kuća Tonoli (Gradski muzej u Makarskoj)	E
*	kasnobarokna česma	E

red. broj	SPOMENIČKA BAŠTINA	status zaštite (registrirano, evidentirano, planirano)
12	spomenik palim borcima NOB-a u Velikom Brdu	E
16	Marmontov spomenik	E
23	mletački standarac	E
26	groblje u Makarskoj	E
26	gradsko park-groblje	E
*	spomenik Andriji Kačiću Miošiću	E
*	spomenik palim borcima Glavica	E
*	spomenik NOB- u Kotišini	E

red. broj	POVIJESNA GRADITELJSKA CJELINA – RURALNE CJELINE	status zaštite (registrirano, evidentirano, planirano)
2	Ruralna jezgra – Baškovići	E
11	Ruralna cjelina - Veliko Brdo	E
14	Ruralna jezgra – Prodani i Gojaci	E
19	Ruralna cjelina – Puharici	E
32	Ruralna cjelina – Makar	E
39	Ruralna cjelina – Kotišina	E
41	Ruralna jezgra - Grgasovići	E
*	Ruralna jezgra Mlinice – lokacija Biskupova glavica,	E
*	Ruralna jezgra - Nemčići	E

red. broj	FORTIFIKACIJE	status zaštite (registrirano, evidentirano, planirano)
37	Kaštel u Kotišini	R
*	Refugij na poluotoku Sv. Petar	E
*	Stara zidina unutar gradske jezgre	E

red. broj	ARHEOLOŠKO PODRUČJE – KOPNENO	status zaštite (registrirano, evidentirano, planirano)
I.	poluotok Sv. Petar	R
II.	vrh brda Čurilo	E
III.	«Brdo»	E
IV.	Zakuće	E
V.	sjeverno podnožje Čurila	E
VI.	uža zona Blace	E
VII.	Cvitačka	E
VIII.	Gradina Veliko Brdo	E
IX.	Donja luka	E
X.	Vrutak	E
XI.	Sv. Andrija	E
red. broj	ARHEOLOŠKO PODRUČJE – PODMORSKO	status zaštite (registrirano, evidentirano, planirano)
	Podmorje do 50 izobate	E

red. broj	ARHEOLOŠKI POJEDINAČNI LOKALITET - KOPNENI	status zaštite (registrirano, evidentirano, planirano)
1	Gradina Brdo	E
5	Gradina Čurilo	E
6	Gradina Zakuće	E
7	Gradina Cvitačka	E
10	Gradina Veliko Brdo	E
20	Glavica iznad makarske luke sa spomen obilježjem – Makarska	E
28	Glavica – Makarska	E
29	Podstine – Makar	E
36	Srednjovjekovno groblje u Kotišini kraj crkve sv. Martina	E
43	Gradina Kotišina	E
44	Prapovijesni lokalitet Osejava	E
45	Gradinski punkt Gradac na Osejavi	E
*	Zaravan između gradskog groblja i Srednje škole	E
*	Arheološki lokalitet oko Franjevačkog samostana	E
*	Grobna gomila – Makar	E
*	Gomila – Makar	E
*	Lokalitet Dvorine – Makar	E

red. broj	ETNOLOŠKE CJELINE	status zaštite (registrirano, evidentirano, planirano)
3	Baškovići	E
9	Vepric	E
18	Most	E
33	Makar	E
34	Vrutak	E
40	Grgasovići	E

KULTURNI KRAJOLIK	status zaštite (registrirano, evidentirano, planirano)
Poluotok Osejava	P

Napomena: Redni brojevi navedeni u tablici podudaraju se s brojevima na kartografskom prikazu: 3.A. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Graditeljska baština.
Spomenici označeni oznakom zvjezdice (*) zaštićeni su ovim Prostornim planom i Konzervatorskom studijom, ali nisu ucertani na kartografskim prikazima budući da će se njihov detaljan položaj označiti u Generalnom urbanističkom planu grada Makarske.

6.1.1. Posebne mjere zaštite kulturnog dobra

1. KULTURNO-POVIJESNA URBANISTIČKA CJELINA

Članak 217.

(1) Unutar uže gradske cjeline dopuštena je nova izgradnja na temelju posebnih uvjeta.

(2) Dopuštena je rekonstrukcija postojećih objekata unutar postojećih gabarita te eventualna proširenja uz prethodno odobrenje nadležne službe.

Članak 218.

(1) U interpolaciji ili rekonstrukciji gradevina se, svojom unutarnjom organizacijom prostora, komunikacijom s javnim površinama, gabaritima, namjenom i arhitektonskim oblikovanjem, gradevina mora uskladiti s postojećim okolnim objektima, vodeći računa da ne narušava osnovne vizure i siluetu, te komunikacije unutar urbane cjeline.

Članak 219.

(1) Prizemni dijelovi gradevina predviđeni su za trgovačke, ugostiteljske, obrtničke, poslovne i slične namjene radi dopune turističke ponude.

(2) Održavanje stambenog fonda unutar kulturno povijesne cjeline nužno je za njeno daljnje funkcioniranje, te je potrebno u rekonstrukciji i interpolaciji predvidjeti više od 50% površine za stambene prostore, osim u slučaju gradevina javne namjene.

Članak 220.

(1) Unutar kulturno povijesne cjeline potrebno je ograničiti promet, a parkirališne površine osigurati na njenim rubnim dijelovima.

Članak 221.

(1) Urbanu opremu potrebno je obnoviti ili prilagoditi postojećoj na način da nova urbana oprema treba odgovarati urbanoj opremi koja je bila u zaštićenom prostoru (prema uvidu u fotografije ili materijalne ostatke).

(2) Moguća je i moderna interpretacija uz odobrenje nadležne službe.

2. GRAĐEVINE-SPOMENICI KULTURE

Članak 222.

(1) Za svaku pojedinačnu gradevinu spomenik kulturne baštine kao najmanja granica zaštite određuje se pripadna gradevna čestica ili njen povijesni dio.

(2) Spomenici kulturne baštine obnavljaju se cjelovito, zajedno s njihovim okolišem (okućnicom, dvorištem, pristupom i slično).

3. ARHEOLOŠKI LOKALITETI

Članak 223.

(1) Za evidentirane arheološke lokacije predlažu se sljedeće mјere zaštite:

- predvidjeti mogućnost registracije nalazišta kao spomeničke lokacije,
- predvidjeti arheološko sondiranje prilikom izvođenja bilo kakvih potencijalnih gradevinskih zahvata u zonama arheoloških lokaliteta,
- predvidjeti arheološki nadzor za širu zonu prilikom izvođenja potencijalnih gradevinskih zahvata.

4. ETNOLOŠKE CJELINE

Članak 224.

(1) U etnozonama je potrebno očuvati postojeću tipologiju izgradnje, te planskim pristupom revitalizacijom očuvati lokalnu tradiciju vodeći računa o arhitektonskim formama i arhitektonskim elementima gradevina (erte, škure, dimnjaci, krovni pokrov i slično) kao i o razvoju gospodarskih djelatnosti vezanih za tradicionalne običaje stanovnika (poljoprivreda, obrt, seoski turizam i slično).

(2) Vrijedne gospodarske zgrade potrebno je sačuvati bez obzira na nemogućnost zadržavanja njihove izvorne namjene te se one mogu prenamijeniti u zgrade stambene ili poslovne namjene.

Članak 225.

(1) U gradnji novih i rekonstrukciji postojećih gradevina preporuča se oblikovanje kojim će se uspostaviti odnosi s postojećom gradevnom strukturom na način da je potrebno uvažavati:

- karakteristike postojeće parcelacije gradevinskog zemljišta,
- položaj gradevina na pojedinoj gradevnoj čestici,
- raspored gradevina i njihove međusobne odnose, naročito u odnosu na tlocrtne i visinske gabarite,
- orientaciju gradevina, udaljenost od susjednih gradevina, gradevne linije,
- bitne arhitektonske elemente oblikovanja pročelja kao što su raspored i veličina otvora, te oblikovanje krovne konstrukcije u odnosu na oblik, nagib, veličinu krovova i vrstu pokrova, te orientaciju sljemenja,
- gradevne materijale i boje arhitektonskih elemenata, te
- sačuvati prvobitno oblikovanje ulica i druge lokalne uvjete gradnje.

Članak 226.

(1) Potrebno je sačuvati etnozonu svakog pojedinog naselja odnosno izvorni neizgrađeni prostor oko postojećih zgrada (okućnice, vrtovi, polja).

5. SPOMENIČKA PODRUČJA

Članak 227.

(1) Na području grada Makarske postojeća su groblja:

- gradsko groblje Makarska,
- groblje u Velikom Brdu,
- groblje u Makru.

(2) Ovim se Prostornim planom planira groblje grada na području Sv. Andrije.

(3) Za spomenička područja potrebno je odrediti granicu odnosno pripadnu česticu, način održavanja i uredenja u GUP-u grada Makarske i UPU naselja Veliko Brdo.

Članak 228.

(1) Groblja treba sačuvati unutar postojećih povijesnih okvira i zidova koji ih okružuju.

(2) Na grobljima je potrebno sačuvati povijesne nadgrobne spomenike ili spomen-ploče kao zapis identiteta lokalne sredine.

Članak 229.

(1) Postojeće gradsko groblje u Makarskoj površine je 0,89 ha.

(2) Do izgradnje planiranog groblja planira se rekonstruirati postojeće groblje u skladu s uvjetima nadležne službe i sukladno propisima o grobljima.

(3) U rekonstrukciji je potrebno voditi računa o karakteru postojećeg izgleda groblja i izbjegći ugrožavanje okolnih namjena prostora, odnosno potrebno je osigurati odgovarajuću zaštitu računajući odmak od susjednih gradevnih čestica.

Članak 230.

(1) Postojeće groblje u Velikom Brdu površine je 0,36 ha.

(2) Ovim Prostornim planom planirano je proširenje groblja čiji će se obuhvat odrediti u UPU-u naselja Veliko Brdo.

(3) Groblje u Makru zadržava se unutar postojećih granica.

Članak 231.

(1) Novo groblje površine 3,02 ha predviđeno je na području Sv. Andrije uz istoimenu crkvu koja je zajedno s područjem Glavice u cijelosti zaštićena kao kulturno dobro.

6. KULTURNI KRAJOLIK POLUOTOKA OSEJAVA

Članak 232.

(1) Poluotok Osejava preventivno je zaštićen kao kulturno dobro (rješenje od 02. prosinca 2003.)

(2) Granice područja iz stavka 1. ovog članka određuju:

- morska obala i Šetalište fra Jure Radića sa zapadne strane,
- Jadranska magistrala sa sjeverne strane,
- cesta koja se uz korito potoka spušta prema Hotelu Jadran u Tučepima s istočne strane.

7. KULTIVIRANI AGRARNI KRAJOLIK

Članak 233.

(1) Specifičan kultivirani agrarni krajolik koji se sastoji od podzidanih agrarnih terasa, obzidanih dolaca, suhozida u krajoliku ili suhozida u ruralnim zonama, potrebno je posebno čuvati od devastacija ili uništavanja i time očuvati tradicionalnu osobitost cjelokupnog prostora.

(2) Ne dopušta se betoniranje terasa koje bi promijenilo tradicijski način uređenja poljoprivrednih površina.

6.2. Zaštita prirodne baštine

Članak 234.

(1) Zaštićeni dijelovi prirode u režimu zaštite županijske razine su:

Tablica F: ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE ŽUPANIJSKE RAZINE

KATEGORIJA	NAZIV DIJELA PRIRODE	NASELJE	STATUS ZAŠTITE
Park prirode	Biokovo – dio		registrirano
Spomenik prirode	Miletin bor – botanički spomenik	Veliko Brdo	registrirano
	Paleolofički nalazi Čurilo (paleontološki, geološki i zoološki)	Makarska	evidentirano
	Pojedine postaje poučnog ekološkog puta dr. fra Jure Radića		evidentirano
Spomenik parkovne arhitekture	Botanički vrt Kotišina	Kotišina	evidentirano
Značajni krajobraz	Poluotok Osejava	Makarska	evidentirano
	Poluotok Sv. Petar	Makarska	evidentirano
	Područje Veprič – Ždrilo – Baškovići	Veliko Brdo	evidentirano
	Kanjon Vrutak	Makarska	evidentirano
	Podmorje	Makarska	evidentirano

Članak 235.

(1) Ovim Prostornim planom štiti se:

- značajni krajobraz - šira zona od granice Parka prirode Biokovo do nove državne ceste,
- spomenik prirode - geomorfološke formacije uz kanjon potoka Veprič te klifovi poluotoka Sv. Petar i Osejava,
- spomenik parkovne arhitekture - park Sv. Petar.

Članak 236.

(1) Značajni krajobraz poluotoka Osejava i Sv. Petar je prirodan prostor namijenjen u najvećem dijelu odmori i rekreatiji.

Članak 237.

(1) Značajni krajobraz kao šira zona od granice Parka prirode Biokovo do planirane državne ceste je prirodnji ili kultivirani predjel veće estetske ili kulturno-povijesne vrijednosti. Kultivirani krajolik proteže se od granice s Tučepima prema Velikom Brdu.

(2) U krajobrazu iz stavka 1. ovog članka nisu dopuštene radnje koje narušavaju obilježja zbog kojih je zaštita predložena.

Članak 238.

(1) Spomenik prirode Miletin bor, geomorfološke formacije uz kanjon potoka Veprič, klifovi Sv. Petra i Osejave su pojedinačni i neizmijenjeni dio ili skupina dijelova žive ili nežive prirode koji ima znanstvenu, estetsku ili kulturno-povijesnu vrijednost.

(2) Na spomeniku prirode ili u njegovoj neposrednoj blizini nisu dopuštene radnje koje ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti te se ne mogu ugroziti bilo kakvom aktivnošću.

Članak 239.

(1) Spomenik parkovne arhitekture Botanički vrt Kotišina i park Sv. Petar je artificijelno oblikovani prostor koji ima veću estetsku, stilsku, umjetničku, kulturno-povijesnu ili znanstvenu vrijednost.

(2) Na spomeniku parkovne arhitekture i u njegovoj neposrednoj blizini nisu dopušteni zahvati kojima bi se promjenile ili narušile njegove neizmijenjene vrijednosti, ali je moguće uređenje i opremanje u svrhu korištenja uz suglasnost nadležnih službi zaštite.

Članak 240.

(1) Ovim Prostornim planom je predložena zaštita sljedećih područja:

- potezi zelenila uz postojeće vodotoke (etnološka područja),
- područje kultiviranog krajolika,
- šumske površine na području Biloševac,
- istaknute glavice kao pejzažne točke,
- vizurni potezi s glavica prema obalnoj šetnici i s obalne šetnice prema istaknutim visinskim kotama,
- gradski drvoredi - duž obalne šetnice te gradske rive,
- potezi borove šume uz plaže.

(2) Prostore iz stavka 1. ovog članka potrebno je očuvati kao trajni element pejzaža te ih štititi od izgradnje.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 241.

(1) Osnovna načela prikupljanja otpada vežu se na smanjenje, odvajanje i recikliranje otpada kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri smanjile količine i štetnost otpada.

Članak 242.

(1) Ovim Prostornim planom određuje se lokacija za odlaganje, razvrstavanje i predobradu otpada na prostoru komunalno-servisne zone na području sjeverno od gospodarske zone Volicija (predio Volicija - Strane), u površini od 2,74 ha s osiguranim pristupnim putem do puštanja u rad županijskog centra za gospodarenje otpadom.

Članak 243.

(1) Komunalno servisna zona mora imati pristup, primjerenu ogradi, stalni nadzor ulaza otpada, evidenciju dovoza otpada i povremenu kontrolu te zadovoljiti ostale propisane uvjete.

(2) Pri zbrinjavanju otpada najvažnije je smanjiti količinu otpada koji se mora odlagati.

Članak 244.

(1) Na području grada Makarske ne planira se izgradnja proizvodnih ili zanatskih objekata koji u proizvodnom procesu koriste kao sirovinu ili nusproizvod opasnog otpada.

Članak 245.

(1) U GUP-u grada Makarske utvrdit će se mreža reciklažnih dvorišta.

(2) Mreža reciklažnih dvorišta gradi se i uređuje za odvojeno skupljanje i predobradu komunalnog i ambalažnog otpada.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJ NA OKOLIŠ

Članak 246.

(1) Ovim Prostornim planom određuju se kriteriji zaštite okoliša koji obuhvaćaju zaštitu tla, zraka, vode, mora, te zaštitu od buke i posebnu zaštitu radi sprječavanja nepovoljnijih utjecaja na okoliš radi očuvanja okoliša u naslijedenom, odnosno prvotnom, ili neznatno promijenjenom stanju.

8.1. Zaštita tla**8.1.1. Šumsko tlo**

Članak 247.

(1) Zaštitne šume i šume posebne namjene treba izlučiti iz sustava gospodarskog korištenja. Potrebno je i povećati zaštitu šuma od onečišćenja i požara.

(2) Zaštita šuma i šumskih površina odredit će se sljedećim mjerama:

- održavati postojeće šume putem očuvanja i pravilnog gospodarenja,
- djelovati na očuvanju šuma u reprezentativnim ekološkim sustavima i krajolicima,
- ostvariti razvoj i jačanje šuma zasadenih u neindustrijske svrhe radi podržavanja ekološko prihvatljivih programa pošumljavanja novih i već pošumljenih područja,
- povećati zaštitu šuma od onečišćivača, požara, nametnika i bolesti, te drugih negativnih utjecaja na njih.

8.1.2. Poljoprivredno tlo

Članak 248.

(1) Kategorija poljoprivrednog zemljišta je procijenjena vrijednost proizvodne sposobnosti zemljišta obzirom na vrijednost tla, te uvjete klime i reljefa.

(2) Za očuvanje i korištenje preostalog kvalitetnog zemljišta za poljodjelsku i stočarsku svrhu određuju se sljedeće mjeru:

- smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe,
- poticati i usmjeravati proizvodnju zdrave hrane,
- prednost dati tradicionalnim poljoprivrednim granama koje imaju povoljne preduvjete za proizvodnju.

8.1.3. Tlo za građenje

Članak 249.

(1) U izradi GUP - a grada Makarske i svih UPU - ova određenih ovim Odredbama potrebno je voditi računa da se gradnja ne planira na tlima izloženim eroziji, kao i o načelu prevencije od procijenjene opasnosti.

8.2. Zaštita zraka

Članak 250.

(1) U svrhu povećanja kvalitete života na području grada Makarske i sprječavanja potencijalnog ugrožavanja onečišćenja zraka na planiranim prostorima za stambenu i turističku izgradnju, te mogućnosti određivanja granica dopustivosti ugrožavanja okoliša, potrebno je kontinuirano mjereno onečišćenja zraka.

(2) Zaštita zraka provodi se sukladno propisima o zaštiti zraka.

8.3. Zaštita od buke

Članak 251.

(1) Zaštita od buke na području obuhvata Prostornog plana provodit će se mjerama:

- sprječavanja nastajanja buke (iz pogona, s javno prometnih površina, helidroma na Čurilu, iz ugostiteljskih objekata, diskoklubova)
- utvrđivanja i praćenja razine buke,
- otklanjanja i smanjivanja buke na dopuštenu razinu.

(2) Otklanjanje i smanjivanje buke na dopuštenu razinu iz stavka 1. ovog članka provodit će se sljedećim redoslijedom:

- otkloniti i/ili smanjiti buku na izvoru,
- sprječiti širenje buke (barijerama),
- izolirati gradevinu od vanjske buke.

(3) Kao dopunsko sredstvo za zaštitu od buke i kao prirodna prepreka, koriste se i pojasi zelenila.

8.4. Zaštita voda

Članak 252.

(1) Zaštita voda provodi se ovisno o zoni zaštite izvora vode za piće i posebnim propisima.

(2) Zaštitu voda od onečišćenja na slivnom području Grada te zaštitu od štetnog djelovanja voda provodit će se sprječavanjem i spuštanjem površinskih i podzemnih voda u osjetljiva područja odredena ovim Prostornim planom.

(3) Vodozaštitno područje podijeljeno je na kategoriju I. i II. zaštite i to na dva područja: područje potoka Veprić i područje potoka Vrutak kao izvorišta. I. kategorija vodozaštitnog područja obuhvaća površinu od 222 ha, a II. kategorija površinu od 420 ha.

Članak 253.

(1) Posebno se zaštićuju vodotoci na području grada Makarske kao posebno vrijedni ekološki sustavi, pejzažne vrijednosti, a posebno su zaštićeni konzervatorskom studijom zaštite kulturnih dobara.

8.5. Zaštita mora

Članak 254.

(1) Cijelo obalno more Grada Makarske određuje se kao osobito vrijedno područje radi postojeće čistoće mora. Ova vrijednost mora se očuvati radi daljnog turističkog razvoja te područje zaštiti od bilo koje vrste onečišćenja.

Članak 255.

(1) Ovim Prostornim planom se obalno more kategorizira u dvije kategorije:

I. kategorija - ekološki osjetljivo more:

- more u dosad zaštićenim područjima (područja vrijedne prirodne baštine - područje hridinastih i sipinastih strmih obala) - more ispred područja Biloševca, poluotoka Sv. Petar i Osejave

II. kategorija - ekološki manje osjetljivo more:

- more na području veće izgradenosti obalnog pojasa grada Makarska (more u zoni utjecaja s kopna),
- unutar 300 m od morske obale.

Članak 256.

(1) Ovim Prostornim planom se planiraju sljedeće mjeru zaštite i unapređenja kakvoće mora:

- zaštita prostora, te zdravlja ljudi i ekosustava skladanim i postojanim razvojem,
- izgradnja i/ili rekonstrukcija te bolje održavanje uređaja za predobradu tehnoloških otpadnih voda prije njihova ispuštanja u more ili kanalizaciju,
- povećanje stupnja pokrivenosti područja sustavom nepropusne kanalizacije, rekonstrukcija propusnih dijelova postojeće kanalizacije te dovršenje izgradnje centralnog uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda,
- kontinuirano praćenje stanja kakvoće mora.

(2) Radi sprječavanja onečišćenja uzrokovanih pomorskim prometom i lučkim djelatnostima, potrebno je provoditi sljedeće mjeru zaštite:

- u luci osigurati prihvat zauljenih voda i istrošenog ulja,
- instalirati uređaje za prihvat i obradu sanitarnih voda s brodica,
- postaviti kontejnere za odlaganje istrošenog ulja, oštakata goriva i zauljenih voda,
- odrediti način servisiranja brodica na moru i kopnu.

Članak 257.

(1) Na dijelovima akvatorija namijenjenih kupanju, sportu i rekreaciji, na području obuhvata ovog Prostornog plana, potrebno je postići najmanje II. stupanj kakvoće mora za kupanje (more pogodno za kupanje).

8.6. Mjere posebne zaštite

Članak 258.

(1) Temeljne zadaće sustava zaštite i spašavanja su:

- prosudba mogućih ugrožavanja i posljedica,
- planiranje i pripravnost za reagiranje,
- reagiranje u zaštiti i spašavanju u slučaju katastrofa i većih nesreća,
- poduzimanje potrebnih aktivnosti i mjeru za otklanjanje posljedica radi žurne normalizacije života na području na kojem je dogodaj nastao.

(2) Temeljne zadaće sustava zaštite i spašavanja iz stavka 1. ovog članka ostvaruju se:

- praćenjem i prosudbom aktivnosti od nastanka i razvoja katastrofe i veće nesreće,
- prevencijom, organiziranjem i pripremanjem aktivnosti i mjeru kojima je svrha povećati i unaprijediti pripravnost postojećih operativnih i institucionalnih snaga za reagiranje u katastrofama i većim nesrećama,
- trajnim organiziranjem, pripremanjem, osposobljavanjem, uvježbavanjem i usavršavanjem sudionika zaštite i spašavanja,
- uzbunjivanjem građana i priopćavanjem uputa o ponašanju glede moguće prijetnje,
- obavješćivanjem sudionika zaštite i spašavanja o prijetnjama te mogućnostima, načinima, mjerama i aktivnostima zaštite i spašavanja,
- aktiviranjem operativnih snaga.

(3) Operativne snage na području grada Makarske sastoje se od:

- službi i postrojbi pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti,
- vatrogasnih zapovjedništava i postrojbi,
- službi i postrojbi nadležne službe,
- zapovjedništava zaštite i spašavanja,
- službi, zapovjedništava i postrojbi civilne zaštite.

Članak 259.

(1) Civilna zaštita je oblik organiziranja, pripremanja i sudjelovanja građana, pravnih osoba, tijela državne uprave i jedinica lokalne samouprave i uprave radi zaštite i spašavanja građana i materijalnih dobara od opasnosti i posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških, ekoloških nesreća te od ratnih razaranja.

(2) Temeljne zadaće civilne zaštite humanitarne su naravi i odnose se na:

- otklanjanje uzroka i neposrednih opasnosti te sprečavanje nastajanja i širenja nepogoda, nesreća ili ublažavanja posljedica ratnih razaranja,
- organizirano i pravodobno sudjelovanje u zaštiti i spašavanju za vrijeme djelovanja prirodne nepogode ili druge nesreće, u izvanrednim okolnostima, te u slučaju ratnog stanja,
- uklanjanje posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća te ratnih razaranja do osiguranja najnužnijih uvjeta za življenje i rad.

(3) Civilna zaštita obuhvaća:

- osobnu i uzajamnu zaštitu građana,
- mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, te motrenje, obavlješčivanje i uzbunjivanje za potrebe civilne zaštite,
- postrojbe, službe i tijela za upravljanje i vodenje postrojbi te druge oblike organiziranja civilne zaštite.

(4) Za organiziranje i provođenje civilne zaštite odgovorni su vlasnici, korisnici stambenih i poslovnih objekata, pravne osobe te tijela nadležna za vođenje civilne zaštite u mjesnim odborima, a u gradu Makarskoj nadležne službe civilne zaštite.

Članak 260.

(1) Ovim Prostornim planom utvrđene su mjere posebne zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

Članak 261.

(1) Mjere i zahtjevi zaštite od elementarnih nepogoda koji se primjenjuju u ovom Prostornom planu obuhvaćaju:

- preventivne mjere koje se poduzimaju u slučaju neposredne opasnosti od elementarnih nepogoda - mjere kojima se osigurava što bolja zaklonjenost stambenih, poslovnih i drugih građevina, smanjuje njihova izloženost i povredljivost od razaranja (manja visina građevina, manja gustoća izgradenosti, više zelenih površina, veća udaljenost između građevina i dr.),
- mjere sudjelovanja u zaštiti kada nastupe elementarne nepogode - mjere koje omogućuju što učinkovitiju evakuaciju, premještanje, spašavanje, zbrinjavanje, sklanjanje i druge mjere zaštite i spašavanje ljudi i uklanjanje građevina i dr., mjere koje omogućavaju elastičan prijelaz iz jednog u drugi oblik prometa i kretanja (iz optimalnih u izvanredne uvjete),
- mjere ublažavanja i otklanjanja neposrednih posljedica nastalih djelovanjem elementarnih nepogoda - mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica pojedinih prirodnih nepogoda i drugih incidentnih - izvanrednih dogadaja, mjere koje omogućavaju funkcioniranje i obnavljanje građevina u slučaju oštećenja (protupotresno i protupožarno projektiranje i sl.)
- druge mjere kojima se smanjuje opasnost od elementarne nepogode.

(2) Elementarnim nepogodama u smislu zakona smatraju se:

- potresi od 6 i više stupnjeva po MCS ljestvici,
- poplave i druge elementarne nepogode koje ugrožavaju živote ljudi ili uzrokuju štetu na imovini većeg opsega,
- nesreće uzrokovane požarom, eksplozijom, prometnim udesima, i
- drugim sličnim pojavama koje mogu ugroziti živote većeg broja ljudi ili uzrokovati štetu na imovini većeg opsega.

Članak 262.

(1) Mjere zaštite od ratnih opasnosti obuhvaćaju:

- sklanjanje ljudi i materijalnih dobara u skloništa i druge zaštitne objekte te na pogodna manja ugrožena mjesta u blizini rada i stanovanja,
- zbrinjavanje ugroženih i nastrandalih,
- zamračivanje,
- radiolesko-biološko-kemijsku zaštitu,
- efikasnu medicinsku pomoć,
- zaštitu od požara, rušenja i eksplozija, i
- druge mjere utvrđene propisima.

8.6.1. Preventivne mjere

Članak 263.

(1) Ovim Prostornim planom odredene su preventivne mjere zaštite prostora:

- identificiranje, izdvajanje i zaštita zona koje izvorišta i rezerve kvalitetne pitke vode,
- zaštita poljoprivrednog zemljišta od nenamjenskog korištenja, degradacije i pretvaranja u neplodno tlo,
- određivanje i zaštita najkvalitetnijeg poljoprivrednog zemljišta,
- sprječavanje prekomjerne eksploatacije i devastacije šuma i poticanje pošumljavanja goleti,
- osiguranje osnove za racionalno gospodarenje šumama i šumskim zemljištem,
- povezivanje šuma u sustav koji se proteže do parkova u centru grada,
- zaštita vodotoka i starih vodenica.

Članak 264.

(1) Ovim Prostornim planom određuje se kao preventivna mjera zaštite da kod izgradnje novih dijelova naselja, neto gustoća naseljenosti stambene zone ne smije prelaziti 200 st/ha.

8.6.2. Sklanjanje ljudi

Članak 265.

(1) Radi zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih i drugih dobara od opasnosti i posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških, ekoloških nesreća te ratnih razaranja, planira se na području grada Makarske gradnja skloništa i drugih objekata za zaštitu ljudi prema Pravilniku o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

(2) Grad Makarska prema Pravilniku spada u kategoriju 2. stupnja ugroženosti od ratnih opasnosti i opasnosti u miru od kontaminacije zraka zbog havarija na postrojenjima nuklearnih elektrana i tvornica za proizvodnju opasnih tvari.

(3) Grad Makarska određuje zone ugroženosti u gradu na temelju kriterija određenih Pravilnikom.

Članak 266.

(1) Ovim Prostornim planom odredene su zone ugroženosti u odnosu na sljedeće lokacije:

- sjedište gradskog poglavarstva,
- morsku luku,
- vodoopskrbne građevine,
- mostove i vijadukte,
- cestovna raskrižja.

(2) Ovim Prostornim planom se sukladno stavku 1. ovog članka određuju tri zone ugroženosti prema gustoćama izgradenosti:

- I. stara jezgra grada,
- II. područje naselja grada Makarske, Veliko Brdo,
- III. ruralne jezgre.

Članak 267.

(1) Skloništima za zaštitu stanovništva i materijalnih dobara od ratnih opasnosti smatraju se zatvoreni objekti ili prostorije koje svojim funkcionalnim rješenjem, konstrukcijom i oblikom osiguravaju propisanu zaštitu prema tehničkim normativima za izgradnju skloništa.

(2) Zaštitnim objektima smatraju se i drugi objekti prilagodeni za sklanjanje.

(3) Sklanjanje na manje ugrožena mjesta je premještanje ljudi i materijalnih dobara u neposrednu blizinu boravka, s tim da se nakon prestanka opasnosti vraćaju u mjesto rada odnosno stanovanja.

(4) Evakuacijom se smatra sklanjanje ljudi i materijalnih dobara iz ugroženih područja s tim da se u mjestu evakuacije osiguravaju uvjeti za duži boravak ljudi.

SKLONIŠTA

Članak 268.

(1) Sklanjanje ljudi na području grada Makarske osigurava se izgradnjom skloništa dopunske zaštite otpornosti 50 kPa i skloništa za zaštitu od radijacije, te prilagodivanjem pogodnih prirodnih, podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjanja ljudi, u područjima (zonama) obvezne izgradnje skloništa.

(2) Skloništa se grade ravnomjerno razmještena na užem gradskom području Makarske uzimajući u obzir racionalnost izgradnje, vrstu i namjenu građevine, prosječan broj ljudi koji borave, rade ili su u poslovno-uslužnom odnosu u građevini, ugroženost građevine, geološko-hidrološke uvjete građenja i slično.

Članak 269.

(1) Najveća dopuštena udaljenost do najudaljenijeg mesta s kojeg se zaposjeda sklonište ne može biti veća od 250 m, s tim da se vertikalne udaljenosti računaju trostruko.

(2) Skloništa ne smiju biti u blizini objekata koji su osobito ugroženi od napada iz zraka (mostovi, velika prometna raskrižja).

(3) Skloništa moraju biti na što većoj udaljenosti od lakozapaljivih i eksplozivno opasnih mjesta.

(4) Lokacija skloništa treba biti planirana tako da je pristup skloništu omogućen i u uvjetima rušenja objekta u kojem je smješteno sklonište.

(5) Skloništa se moraju redovito održavati u ispravnom stanju.

Članak 270.

(1) Ovim Prostornim planom određuje se na području grada Makarske izgradnja:

- obiteljskih skloništa - za predviđeni broj članova domaćinstva, a najmanje za tri osobe (u području obiteljske izgradnje te području ruralnih jezgri - Baškovići, Puharići, Makar, Mlinice, Kotišina),
- kućnih skloništa i skloništa za stambeni blok - prema veličini zgrade odnosno skupine zgrada, računajući da se na 50 m² razvijene gradevinske površine zgrade osigura sklonišni prostor najmanje za jednog stanovnika (područje višestambene izgradnje - Bilaje, Centar, Zelenka),
- skloništa poslovnih i proizvodnih objekata - za 2/3 ukupnog broja radnika (područje Volicija, Dugiš i Požare),
- javnih skloništa - prema procijenjenom broju stanovnika koji se mogu zateći na javnom mjestu i broju stanovnika za koji nije osigurano kućno sklonište ili sklonište za stambeni blok u polumjeru gravitacije tog skloništa (novi objekti od važnosti za Grad - u poslovnoj zoni Volicija i sadržaji poput kulturnog centra, sportske dvorane i sl.).

(2) Zone obvezne izgradnje skloništa i lokacija pojedinog skloništa ili dvonamjenskog objekta, utvrđuju se uz suglasnost nadležnog službe.

Članak 271.

(1) Na području grada Makarske postoje:

- atomska skloništa - kapaciteta po dvjesto osoba, kategorije osnovne zaštite:
  - u Hotelu Biokovka,
  - u stambenoj zgradi na području Zelenka.
- zaklone - podrumskе prostorije unutar gabarita poslovnih i javnih objekata koji su tijekom Domovinskog rata služili kao zaklon:
  - Hotel Dalmacija - noćni bar - diskoteka,
  - Hotel Meteor - kongresna dvorana,
  - Dom zdravlja - podrumski dio,
  - Srednja škola fra A. Kačića Miošića,
  - osnovna škola na području Zelenka
  - podrumskе prostorije unutar stambenih gradevina na području grada.

(2) Ovim Prostornim planom se uz postojeća skloništa i zaklone iz stavka 1. ovog članka predviđa još najmanje pet javnih skloništa ravnomjerno raspoređenih po gradu Makarskoj.

Članak 272.

(1) Na području grada Makarske sklonište dopunske zaštite prema Pravilniku mora imati:

- opseg zaštite od 50 kPa natpritska zračnog udara vala eksplozije,
- funkcionalno rješene prostorije opremljene za višesatno zadržavanje do 50 osoba.

(2) Skloništa dopunske zaštite određuju se na najmanjoj udaljenosti od 15 m.

Članak 273.

(1) Obiteljska skloništa otpornosti od 30 kPa se grade u svim zonama u kojima je obvezna izgradnja skloništa bilo koje otpornosti.

(2) Za javna skloništa mogu se koristiti i pogodne postojeće komunalne i druge gradevine prilagodene toj svrsi.

Članak 274.

(1) Pri gradnji stambenih i poslovnih gradevina investitori su dužni graditi skloništa.

Članak 275.

(1) Skloništa u zonama obvezne izgradnje ne treba graditi:

- ako je sklanjanje osigurano u postojećem skloništu,
- u gradevinama za privremenu uporabu,
- ispod zgrada viših od 10 etaža (hoteli)
- u razini nižoj od podruma zgrade:
  - unutar gradevina turističkih naselja,
  - unutar gradevina arheoloških lokaliteta,
- u područjima s nepovoljnim geološko-hidrološkim uvjetima.

ZAŠTITNI OBJEKTI

Članak 276.

(1) U gradnji komunalnih ili drugih gradevina ispod površine tla u gradu Makarskoj investitor je dužan predviđjeti mogućnost njihove brze prilagodbe za sklanjanje ljudi.

Članak 277.

(1) Vlasnici i korisnici stambenih zgrada i poslovnih objekata dužni su, sukladno uputama i zahtjevima nadležnih tijela civilne zaštite, pripremati i održavati podrumske i druge prostorije pogodne za sklanjanje.

(2) Vlasnici i korisnici objekata iz stavka 1. ovoga članka dužni su na tim objektima, na zahtjev nadležne službe, dopustiti postavljanje instalacija i uredaja za uzbunjivanje građana.

Članak 278.

(1) U planiranju i gradnji podzemnih javnih, komunalnih i sličnih gradevina, dio kapaciteta nužno je prilagoditi zahtjevima sklanjanja ljudi, ako u zoni takve gradevine sklanjanje nije osigurano na drugi način.

Članak 279.

(1) Za područje grada Makarske sukladno posebnim propisima odredit će se detaljnije zone ugroženosti u naseljenim mjestima i potrebe i lokacije unutar GUP-a grada Makarske i UPU-a Velikog Brda.

PRORAČUN POTREBA ZA SKLONIŠTA

Članak 280.

(1) Ovim Prostornim planom planirana su za predviđeni broj stalnih stanovnika (15 000 st.) skloništa ravnomjerno raspoređena po gradu.

Članak 281.

(1) Zbrinjavanje u skloništima 50% stanovnika koji žive u slobodnostojećim i individualnim objektima riješeno je unutar sklopa obiteljske parcele odnosno objekta.

(2) Zbrinjavanje preostalih 50% stanovnika riješeno je u zajedničkim skloništima u zonama guste i višestambene izgradnje izgrađenim i planiranim unutar dvonamjenskih skloništa pod objektima (ukupno 9 za 2700 stanovnika).

(3) Ovim Prostornim planom su predvidena javna skloništa, ukupno 7, od kojih su dva postojeća (atomska), a 5 novih za 2100 stanovnika.

(4) Ovim Prostornim planom zaštićeno je 82% stalnog stanovništva koje se može naći u opasnosti unutar prostora obuhvata.

8.6.3. Zaštita od rušenja

Članak 282.

(1) Propisima se određuju i mјere zaštite od rušenja za:

- ceste i ostale prometnice,
- križanje cesta,
- stambene, poslovne objekte i objekte javnih sadržaja.

Članak 283.

(1) Radi zaštite od rušenja medusobni razmak stambenih odnosno poslovnih objekata ne može biti manji od visine sljemenja krovista većeg objekta, ali ne manji od H1/2+H2/2+5 m.

(2) Medusobni razmak objekata može biti i manji od navedenog u stavku 1. ovog članka pod uvjetom da je tehničkom dokumentacijom dokazano:

- da je konstrukcija objekta otporna na rušenje od elementarnih nepogoda,
- da u slučaju ratnih razaranja rušenje objekta neće u većem opsegu ugroziti živote ljudi i izazvati oštećenja na drugim objektima.

(3) Medusobna udaljenost između objekata niske stambene izgradnje ne može biti manja od 6 m, ali ne manja od visine sljemenja krova većeg objekta.

Članak 284.

(1) Unutar svakog područja grada potrebno je osigurati dovoljno veliku neizgradenu površinu za sklanjanje od rušenja i evakuaciju stanovništva čije su granice od susjednih objekata udaljene najmanje za polovicu njihove visine (H/2).

(2) Uz postojeće slobodne površine (značajni krajobraz poluotoka Osejava i Sv. Petar, gradski park Donja luka, spomenik Glavica, Franjevački samostan te školska dvorišta) planirane su i nove slobodne zone:

- rekreacijske šume Blace i Cvitačka na području Biloševac,
- zeleni pojasi duž zaštićenih vodotoka.

(3) Sve navedene otvorene površine mogu poslužiti kao prostori za evakuaciju ljudi, a moguća je i izvedba podzemnih skloništa uklopljenih u parkovnu površinu.

Članak 285.

(1) Ceste i ostale prometnice treba zaštititi posebnim mjerama od rušenja zgrada i ostalog zaprječivanja radi što brže i jednostavnije evakuacije ljudi i dobara.

(2) Kod križanja cesta u dvije ili više razina mora se osigurati cijeli lokalitet čvorišta na način da se isti režim prometa može preprojektirati za obavljanje na jednoj razini.

8.6.4. Zaštita od poplava i suša

Članak 286.

(1) Zaštita od štetnog djelovanja voda odnosi se na bujične vodotoke koji svojom erozijom i bujicama ugrožavaju okolno područje pa se na njihovim tokovima planiraju regulacijski i zaštitni objekti.

(2) Unutar gradevinskih područja vodilo se računa da se obale vodotoka štite te da se osiguraju od usurpacije korita.

(3) Planira se dodatna izgradnja zaštitnih objekata radi zaštite naselja od poplava, koja će se detaljnije odrediti u GUP-u grada Makarske.

Članak 287.

(1) Ovim Prostornim planom planira se obrana od poplava na način da se štiti najveći protok bujičnih potoka poprečnim barijerama, utvrđenjem obala i dalnjim uredenjem odnosno regulacijom korita potoka.

(2) Za potoke, čiji je tok reguliran (južno od magistrale - Vrutak i Proslap te potok Mosteni južno od mosta) potrebno je održavati tu regulaciju.

(3) U rekonstrukciji i izgradnji prometnica, otvorenih javnih prostora, treba ugraditi u projektna rješenja regulaciju sustava odvodnje.

(4) Za potrebe izrade GUP-a grada Makarske izraditi će se plan zaštite i djelovanja u ekstremnim situacijama i evidentirati postojeće cisterne, koje će se valorizirati i eventualno zadržati u funkciji (sanacija, rekonstrukcija).

Članak 288.

(1) Ekstremnom situacijom smatra se vodenim morskim val visine 10 m koji se iako rijetko, može pojaviti, za što je potrebno odrediti njegov utjecaj i način zaštite obalnog područja.

8.6.5. Zaštita od potresa

Članak 289.

(1) Cijelo područje grada Makarske je u zoni najvećeg rizika potresa (IX. stupanj MCS ljestvice).

(2) Protivpotresno projektiranje gradevina kao i njihovo građenje mora se provoditi sukladno važećim zakonima, tehničkim propisima i normama koji reguliraju zaštitu od potresa, a provode se već od sedamdesetih godina prošlog stoljeća.

(3) Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih gradevina mora se provesti tako da gradevine budu otporne na potres jačine IX. stupnjeva MCS ljestvice te će se za njih, tj. za konkretnu lokaciju računati prema poznatoj seizmičnosti, a izvršit će se dodatna geomehanička i geofizička istraživanja.

(4) Kod rekonstruiranja postojećih gradevina izdavanje lokacijskih i gradevinskih dozvola treba uvjetovati ojačavanjem konstrukcije gradevine sukladno važećim zakonima, propisima i normama.

(5) Važne gradevine iz stavka 3. ovog članka su sve veće stambene gradevine i gradevine društvene i ugostiteljsko turističke namjene, energetske gradevine, mostovi, vijadukti, tuneli i sl.

8.6.6. Zaštita od požara

Članak 290.

(1) Područje grada Makarske je kao i cijela regija izloženo povećanom riziku od požara.

(2) Zaštita od požara temelji se na zakonima, propisima i normama koje uređuju predmetnu problematiku, a provodi se u skladu s Procjenama ugroženosti od požara, Planovima zaštite od požara, kategorijama ugroženosti od požara gradevina, gradevinskih dijelova i otvorenih prostora odgovarajućim ustrojem motriteljsko-dojavne službe, profesionalnim i dobrovoljnim vatrogastvom Grada i pravnih subjekata.

(3) Na području grada Makarske, sukladno stavku 2. ovog članka organizirana je zaštita od požara putem motriteljsko-dojavne službe i dobrovoljnog vatrogastva Grada i pravnih subjekata.

Članak 291.

(1) Radi zaštite od požara potrebno je:

- unaprediti vatrodojavni sustav,
- regulirati parkiranje uz infrastrukturne i javne objekte, omogućiti pristup u svako doba,
- kod rekonstrukcija i adaptacija predvidjeti odgovarajuće preventivne mјere,
- provoditi preventivne mјere u stambenim objektima,
- održavati urednim javne i sanirati sve postojeće cisterne,
- izbjegavati longitudinalnu izgradnju uz prometnice bez obzira na namjenu.

Članak 292.

(1) Određivanje zona zaštite od požara vatrobranim pojasa ovisno je o požarnom opterećenju, a obavlja se prema tablici.

Tablica G: ZONA ZAŠTITE

POŽARNO OPTEREĆENJE	GJ/M2	RED POŽARNE ZAPREKE	ŠIRINA POŽARNE ZAPREKE
Vrlo visoko	veće od 4	I.	hv1+hv2+20m
Visoko	veće od 2	II.	hv1+hv2+10m
Srednje	od 1 do 2	III.	hv1+hv2+5
Nisko	manje od 1	IV.	visina višeg objekta

(2) Vatrobrani pojasi, odnosno požarne zapreke mogu biti ulice, parkovi i drugi slobodan prostor gdje nije dopuštena izgradnja, kao i prirodne prepreke - vodotoci.

(3) Zapreke II. reda treba koristiti za izgradenost veću od 30%, bez obzira na požarno opterećenje.

Članak 293.

(1) Zonama pojačane opasnosti od požara smatraju se:

- gradska luka,
- prometni terminali i javne garaže,
- javne ustanove (kulturni centar, kino, višenamjenska dvorana, sportske dvorane i sve ostale gradevine s mogućnošću prihvata većeg broja ljudi),
- nenadzirane šetnice i šumski pojasi.

(2) Kod gradevina u kojima se predviđa veći broj ljudi obvezno planirati vatrodojavni sustav.

Članak 294.

(1) Za područja otežanog pristupa vatrogasnim vozilima treba planirati hidrantsku mrežu posebno na izdvojenim područjima Biloševca, Volicije i Platna.

(2) Za potrebe gašenja požara u hidrantskoj mreži treba, ovisno o broju stanovnika, osigurati potrebnu količinu vode i odgovarajućeg tlaka.

(3) Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža, ukoliko ne postoji, predvidjeti vanjsku hidrantsku mrežu sukladno propisima.

(4) Radi omogućavanja spašavanja osoba iz gradevina i gašenja požara na gradevini ili otvorenom prostoru treba planirati odgovarajuće vatrogasne pristupe, prilaze i površine za operativni rad vatrogasnih vozila.

(5) Na područjima zaštićenog krajolika i na kontaktnim zonama Parka prirode Biokovo potrebno je održavati postojeće požarne puteve i realizirati nove.

Članak 295.

(1) Tijekom gradnje gradevina treba primjenjivati zakone, pravilnike i ostale propise koji osiguravaju:

- racionalnu vatrootpornost gradevine,
- brzo napaštanje ugrožene gradevine, dijela gradevine ili otvorenog prostora,
- sigurnost susjednih gradevina u odnosu na zapaljenu, srušenu ili na drugi način ugroženu gradevinu,
- pristupačnost gradevini ili području za potrebe vatrogasne intervencije ili pomoći.

Članak 296.

(1) S obzirom na gustoću izgradenosti i požarno opterećenje medusobna udaljenost građevina provodit će se prema kriterijima utvrđenim propisima, pravilnicima i normativima, a posebno će se riješiti u GUP-u grada Makarske te posebno za UPU Veliko Brdo i UPU ugostiteljsko - turističke zone na području Biloševac.

(2) Prigodom detaljnijeg prostornog uređenja postojećih naselja s gustoćom izgradenosti izgradenog dijela građevinskog područja većom od 30%, kao i većim nepokretnim požarnim opterećenjem, treba utvrditi pojačane mјere zaštite:

- ograničenje broja etaža,
- obvezatnu interpolaciju građevina većeg stupnja vatrootpornosti (najmanje F 120),
- izgradnju požarnih zidova,
- ograničenje namjene na djelatnosti s najmanjim požarnim opasnostima,
- izvedbu dodatnih mјera zaštite (pojačan kapacitet hidrantske mreže).

9. MJERE ZA PROVEDBU PLANA**9.1. Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja**

Članak 297.

(1) Ovim Prostornim planom utvrđuje se obveza izrade sljedećih dokumenata prostornog uređenja:

1. Generalni urbanistički plan grada Makarske površine dijela 472,69 ha uz pripadajući dio morske površine (ukupno 661,23 ha)
2. Urbanistički plan uređenja kulturno-povijesne cjeline grada Makarske površine 27,94 ha,
3. Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone Makarska - zapad 1 površine 5,00 ha,
4. Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone Makarska - zapad 2 površine 5,80 ha,
5. Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone Makarska - zapad 3 površine 7,60 ha,
6. Urbanistički plan uređenja poslovne zone Volicija površine 39,62 ha,
7. Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone Biloševac površine dijela 99,40 ha uz pripadajući dio morske površine (ukupno 162,16 ha),
8. Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone pretežito sportsko-rekreativnog obilježja Platno površine dijela 15,00 ha uz pripadajući dio morske površine (ukupno 26,56 ha),
9. Urbanistički plan uređenja naselja Veliko Brdo površine 69,42 ha.

(2) Ovim Prostornim planom utvrđuje se obveza uskladivanja s odredbama ovog Prostornog plana (izmjene i dopune ili stavljanje izvan snage) sljedećih postojećih prostornih planova:

1. Provjedbeni urbanistički plan Zelenka 1,
2. Provjedbeni urbanistički plan Batinići,
3. Provjedbeni urbanistički plan Dugiš,
4. Provjedbeni urbanistički plan Ratac - Bili brig,
5. Provjedbeni urbanistički plan Centar,
6. Provjedbeni urbanistički plan Volicija,
7. Detaljni plan uređenja Donja luka 1, 2,3
8. Detaljni plan uređenja Osejava 1,
9. Detaljni plan uređenja Zelenka 4,
10. Detaljni plan uređenja groblja,
11. Detaljni plan uređenja Gradske sportske dvorane

9.2. Obveza izrade drugih dokumenata

Članak 298.

(1) Za cijeli akvatorij luke Makarska, uvažavajući kriterije zaštite, izradit će se Studija procjene utjecaja na okoliš prema odredbama Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije uvažavajući procjenu povećanih potreba.

(2) Studiji iz stavka 1. ovog članka prethodit će izrada tehničkog elaborata kojim će se odrediti uvjeti i program načina korištenja i zaštite akvatorija luke (pomorsko hidraulički i nautički režim, maritimno konstruktorska rješenja kao i rješenja lučke infrastrukture osobito zaštitnog lukobrana te estetsko uklapanje u postojeći gradski okvir i širi prirodni okoliš).

9.3. Primjena posebnih razvojnih i drugih mјera

Članak 299.

(1) Za naredno razvojno razdoblje grada Makarske određuju se sljedeće razvojne i druge mјere:

1. poticanje disperzije centralnih gradskih sadržaja na lokacije predvidene ovim Prostornim planom,

2. provođenje prenamjene, rekonstrukcije i uređenja područja Dugiš u svrhu nove predviđene namjene proširenja sportsko rekreacijske zone,

3. poticanje razvoja cestovnog sustava izgradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih cesta te pripreme za izgradnju nove obilaznice.

9.4. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Članak 300.

(1) Građevina izgrađena u skladu s propisima čija namjena nije u skladu s namjenom određenom ovim Prostornim planom, može se rekonstruirati unutar postojećih gabarita do privođenja planiranoj namjeni.

(2) Za građevine iz stavka 1. ovog članka dopušta se povećanje gabarita objekta do 6,0 m² radi nužne uporabe.

10. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 301.

(1) Svi upravni postupci koji se vode kod Ureda državne uprave Splitsko-dalmatinske županije dovršit će se po odredbama Prostornog plana po kojem su započeti.

Članak 302.

(1) Stupanjem na snagu ove Odluke za područje obuhvata ovog Plana prestaje važiti Odluka o Prostornom planu Općine Makarske iz 1985. godine ("Službeni glasnik Općine Makarska", broj 8/85).

Članak 303.

(1) Plan je izrađen u deset (10) tiskanih izvornika ovjerenih pečatom Gradskog vijeća Grada Makarske i potpisom predsjednika Gradskog vijeća Grada Makarske.

(2) Plan je izrađen u dva primjera na CD-ROM mediju označenih serijskim brojem i kriptopotpisom predsjednika Gradskog vijeća.

Članak 304.

(1) Dva primjera tiskanog izvornika Plana dostavljaju se nadležnoj službi Grada Makarske i Uredu za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša, a po jedan primjerak:

- Ministarsvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva,
- Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva,
- Ministarstvu kulture Uprava za zaštitu kulturne baštine
- Ministarstvu kulture Uprava za zaštitu prirodnih baština,
- Uredu državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji Ispostavi Makarska,
- Županijskom uredu za prostorno uređenje.

Članak 305.

(1) Tekstualni i grafički dijelovi Plana te prilozi iz članka 4. ove Odluke, koji čine sastavni dio Plana, nisu predmet objave.

Članak 306.

(1) Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Glasniku Grada Makarske".

**GRADSKO VIJEĆE
GRADA MAKARSKE**

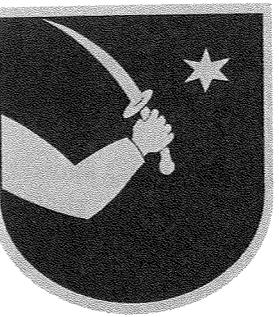
Klasa: 021-01/2006-01/170/34
Makarska, 7. listopada 2006. godine

**PREDSJEDNIK
GRADSKOG VIJEĆA
Miroslav Družanić, prof., v.r.**

SADRŽAJ

Gradsko vijeće

1. Odluka o donošenju Prostornog plana uređenja Grada Makarske 115

GLASNIK Grada MAKARSKE

službeno glasilo Grada MAKARSKE

Godišnja preplata 400,00 kuna
doznačuje se na Žiro račun broj:
2390001-1824900000 - HPB d.d. Zagreb

GODINA XIII**BROJ 7**

Makarska, 16. listopada 2006.

Telefon: 611-334
Telefax: 612-046
List izlazi po potrebi

Na temelju članka 27. Zakona o muzejima ("Narodne novine", broj 142/98), članka 17. Statuta Gradskog muzeja Grada Makarske, te članka 21. i 91. Statuta Grada Makarske ("Glasnik Grada Makarske", broj 16/05), Gradsko vijeće Grada Makarske na 12. sjednici, održanoj 2. kolovoza 2006. godine donijelo je

**RJEŠENJE
o imenovanju ravnateljice
Gradskog muzeja Makarska**

Članak 1.

Ana Kunac, profesor arheologije, imenuje se za ravnateljicu Gradskog muzeja Makarska danom 2. kolovoza 2006. godine na vrijeme od 4 (četiri) godine.

Članak 2.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Glasniku Grada Makarske".

Klasa: 021-01/06-01/4169-2
Makarska, 2. kolovoza 2006. godine

PREDSJEDNIK
GRADSKOG VIJEĆA:
Miroslav Družianić, prof., v.r.

Na temelju članka 33. i 91. Statuta Grada Makarske ("Glasnik Grada Makarske", broj 16/05) Gradsko vijeće Grada Makarske na 13. sjednici održanoj 7. listopada 2006. godine donijelo je

**RJEŠENJE
o razrješenju ravnateljice dječjeg vrtića
"Biokovsko zvonce" Makarska**

Članak 1.

Darija Martinović, iz Makarske, razrješava se dužnosti ravnateljice DV "Biokovsko zvonce" Makarska.

Članak 2.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Glasniku Grada Makarske".

Klasa: 021-01/06-01/3032/4
Makarska, 7. listopada 2006. godine

PREDSJEDNIK
GRADSKOG VIJEĆA:
Miroslav Družianić, prof., v.r.

Na temelju članka 33. i 91. Statuta Grada Makarske ("Glasnik Grada Makarske", broj 16/05) Gradsko vijeće Grada Makarske na 13. sjednici održanoj 7. listopada 2006. godine donijelo je

**RJEŠENJE
o imenovanju v.d. ravnateljice dječjeg vrtića
"Biokovsko zvonce" Makarska**

Članak 1.

Ivana Visković, iz Tučepa, djelatnica DV "Biokovsko zvonce" imenuje se za v.d. ravnateljicu DV "Biokovsko zvonce" Makarska i to do izbora ravnatelja dječjeg vrtića putem javnog natječaja.

Članak 2.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Glasniku Grada Makarske".

Klasa: 021-01/06-01/3032/5
Makarska, 7. listopada 2006. godine

PREDSJEDNIK
GRADSKOG VIJEĆA:
Miroslav Družianić, prof., v.r.

Na temelju članka 33. i 91. Statuta Grada Makarske ("Glasnik Grada Makarske", broj 16/05) Gradsko vijeće Grada Makarske na 13. sjednici održanoj 7. listopada 2006. godine donijelo je

**GLASNIK
Grada
MAKARSKE**